

Zlo rado rojeva zlo

MARTIN BRECELJ

Zlo rado rojeva zlo, izviti se iz spirale zla pa je nemalo-kdaj silno težko. Tudi na to nas opozarja tragična usoda kriškega župnika Maksa Suarda, ki si je ta terek vzel življenje, potem ko je bil obtožen pedofilije. Kljub svojemu poklicu ni znal ali ni mogel preseči hudega padca izpred mnogih let, tako da je dokončno podlegel, ko se je moral z njim iznenada neposredno soočiti. Žal mu pri tem ni bil nihče v pomoč.

Maks Suard je pač živel samotno samsko življenje, kakor večina posvetnih duhovnikov v današnjih dneh. Tudi to danes konkretno pomeni obvezen duhovniški celibat v Katoliški cerkvi, ki ga zlasti ob dogodkih, kot je Suardova življenjska tragedija, marsikdo postavlja pod vprašaj.

Seveda ne sme nihče odrekati Cerkvi pravice, da se ureja po lastni volji. Ker pa se Cerkve čuti poklicano, da moralno usmerja celotno družbo, kate-re del je, tudi njena notranja ureditev upravičeno postane predmet splošne obravnave in presoje.

Nedvomno je celibat lahko spoštovanja in celo občudovanja vredna življenjska izbira, seveda pod pogojem, da je res takšna, se pravi svobodna. V njem ni niti težko prepoznati nekaj občeveljavnega, saj nas celibat po svoje opominja, da ne smemo postati sužnji telesnosti ali zdrkniti na raven živalskosti, kot radi pravimo. In dejansko mnoge religije poznajo celibat v raznih oblikah.

Kljub vsemu temu ostaja dejstvo, da celibat opredeljuje poseben odnos do spolnosti, ki ga ni mogoče raztegniti na vse ljudi. Zaradi obveznega duhovniškega celibata pa se dogaja, da ta poseben odnos do spolnosti zaznamuje celoten vodilni sloj Katoliške cerkve, kar se potem ne more ne odražati v njenih stališčih do spolnosti, ki naj bi imela občo veljavo.

Zaradi te nedoslednosti ni čudno, da spolnost hudo zaposluje Katoliško cerkev, in to na način, ki je pravzaprav tuj Evangelijem. Zaradi tega ni niti čudno, da ravno na področju spolnosti prihaja do pogostih in hudih idejnih in bivanjskih kratkih stikov znotraj Cerkve, pa tudi v njenih odnosih s širšo družbo, pri čemer so prav posvetni duhovniki kot vezni členi med hierarhijo in ljudstvom posebno pod udarom.

BRUSELJ - Po podpisu o dobavi ruskega plina Ukrajini

V prihajajoči zimi ljudi v Evropi ne bo zeblo

Evropska unija bo za uresničitev dogovora odigrala svojo vlogo

DAN SPOMINA NA MRTVE - Včeraj in danes številne slovesnosti

Hvaležen spomin

Ob institucionalnem polaganju vencev tudi zanimiv Pohod miru katinarskih šolarjev

GORICA - TRST - Današnji dan je tradicionalno posvečen spominu na pokojne: ob zasebnih obiskih pokopališč se v naših krajih vrstijo tudi številne svečanosti v spomin na žrtve vojn in totalitarnih režimov. Tako bo na primer danes ob 9.30 spominska svečanost tudi v nekdanjem fašističnem taborišču v Gonarsu, podobne pa se bodo vrstile ob številnih spomenik NOB, s katerimi sta posejani Goriška in Tržaška.

Že včeraj so se padlim poklonili javni upravitelji, njim v čast pa so posrečen Pohod miru priredili šolarji s Katinare.

Na 6. in 16. strani

PODGORA - Vodstvo Texgiulie pri županu

Odpust delavcev potrdili, tovarne ne bodo zaprli

CIPE - Bonifikacije iz Rima 150 milijonov evrov za Trst

TRST - Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje Cipe je včeraj namenil 15 milijonov evrov za bonifikacijo tržaškega onesnaženega območja državnega interesa (SIN). Rim je posredoval denar Deželi FJK za programsko obdobje 2014/2020 v okviru sklada za razvoj in kohezijo. Odločitev odbora Cipe je temeljnega pomena za podpis drugega programskega sporazuma za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne.

Na 8. strani

Benečani pričakujejo večjo pozornost

Na 2. strani

Največ nepremičnin tujci kupili na Krasu

Na 2. strani

Kriško župnijo bo začasno vodil g. Špeh

Na 7. strani

Na Goriškem brez interneta in telefonov

Na 14. strani

Slovensko gorivo prodajali v Italiji

Na 15. strani

SLOVENSKO STA-LNO GLEDA-LIŠČE
SNG Drama Ljubljana
Thomas Mann / Katarina Pejović
ČAROBNA GORA
režiserka Mateja Kolečnik
petek, 7. november, ob 20.30 - reda A, F
sobota, 8. november, ob 20.30 - red B
nedelja, 9. november, ob 16.00 - red C, K, T
(z avtobusnim prevozom)
v Veliki dvorani z italijanskimi nadnapisi

BLAGAJNA SSG: pon. - pet. 10.00-15.00
tel. 040 2452616 / brezplačna 800214302
www.teaterssg.com

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja

**zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti voznškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,**
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

SLOVENSKO STA-LNO GLEDA-LIŠČE
ABONMAJSKA KAMPANJA 2014-2015
... do 7. novembra!
osnovni abonma
+ 3 programski sklopi
dijaški, študentski
in družinski popusti
letošnje novosti:
super-nedeljski abonma z
brezplačnim avtobusnim prevozom
posebna mini-ponudba predstav
po lastnem izboru
popusti v mreži primorskih in
tržaških gledališč
BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka
10.00-15.00 / ob sredah tudi 17.00-20.00
tel. 040 2452616 / brezplačna 800214302
www.teaterssg.com

ŠPETER - Srečanje slovenskih organizacij z državno sekretarko na MZZ Dragoljubo Benčina

Slovinci na Videmskem računajo na večjo pozornost Slovenije

PETER - Slovenci na Videmskem potrebujejo in zaslužijo večjo pozornost s strani Slovenije. Tako se glasi poziv predstavnikov slovenskih organizacij videmske pokrajine, ki so se v Špetru sestali z državno sekretarko slovenskega Ministrstva za zunanje zadeve (MZZ) Dragoljubo Benčina, ki sta jo spremljali tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Ingrid Sergaš in konzulka Eliška Kersnič Žmavc. Državna sekretarka se je namreč udeležila tradicionalne slovesnosti, ki jo v spomin na padle v boju proti nacifašizmu organizira Generalni konzulat Republike Slovenije v sodelovanju z Občino Čedad.

Benčinova si je najprej ogledala Slovensko multimedialno okno. Po uvodnem pozdravu predsednice Inštituta za slovensko kulturo Brune Drobol je pokrajinska predsednica Slovenske kulturno-gospodarske zveze Luigia Negro slovenski državni sekretarki obrazložila, da je center SMO pomemben rezultat sodelovanja Inštituta za slovensko kulturo pri evropskem projektu Jezik_Lingua. Govor je bil tudi o projektu ZborZbirk, pri katerem ima Inštitut za slovensko kulturo prav tako vidno vlogo, in ki je omogočil odprtje novih muzejev ter info-točk. Slovenci z Videmskega pa si želijo, da bi bili tudi v naslednjem programskem obdobju vključeni v nove evropske projekte s partnerji iz Slovenije. Predstavnici slovenske vlade pa je Negrova tudi predstavila težave, s katerimi se soočajo prebivalci goratih območij videmske pokrajine, ki so najsihibejši člen slovenske manjšine. Slovenske organizacije skušajo po svojih močeh prispevati k temu, da se na tem ozemlju ohrani domača skupnost, kar pa ni vedno enostavno. Prav zato bi potrebovali večjo pozornost s strani Slovenije, je še dejala Luigia Negro.

Z njo se je strinjal pokrajinski predsednik Sveta slovenskih organizacij Giorgio Banchig, ki je dodal, da so Slovenci na Videmskem tudi pri vprašanju financiranja večkrat prikrajšani in njihovo kulturno bogastvo ni primereno upoštevano. Omenil je tudi napovedano reformo krajevnih uprav in podaril, da bo slovenska manjšina izgubila svojo oporo, če bodo ukinjene ma-

Srečanje predstavnikov Slovencev na Videmskem z državno sekretarko Dragoljubo Benčina (četrta z leve zgoraj)

NM

le občine, v katerih živijo. Zato je tudi konzulta slovenskih izvoljenih predstavnikov videmske pokrajine izdelala svoj alternativni predlog, je še poudaril Banchig.

Državna sekretarka Benčinova je svojim sogovornikom odgovorila, da računa na to, da bo Slovenija še naprej in če bo mogoče, še v večji meri pomagala tu živeči slovenski skupnosti. Napo-

vedala je tudi, da bi lahko bilo stanje boljše od leta 2016, ko naj bi bilo obdobje hude gospodarske in finančne krize, ki je prizadela tudi slovensko državo, mimo. (NM)

GLASBA - V slovensko prestolnico tudi z avtobusi iz Trsta

V Ljubljano prihaja Bublè

14. decembra bo v Stožicah nastopil Bryan Adams - Danes tudi v FJK začetek predprodaje za koncert skupine One direction

Kanadski pevec z italijanskim potnim listom bo v Areni Stožice v Ljubljani oboževalkam in oboževalcem zapel 6. novembra

ARHIV

LJUBLJANA - Slovenska prestolnica je s svojo Areni Stožice priljubljeno koncertno prizorišče tudi za svetovne glasbene zvezde. Tega se dobro zavedajo pri tržaški agenciji Multimedia Radioattività, ki že nekaj let organizira avtobusne prevoze v Ljubljano. Tako bo na primer v četrtek, 6. novembra, ko bo v Stožicah nastopil kanadsko-italijanski pop zvezdnik Michael Bublè, ki je doslej prodal že preko dvajset milijonov plošč. Ali 14. decembra, ko bo v Ljubljani ponovno nastopil Bryan Adams.

Medtem se danes začenja predprodaja našim krajem najbližjega koncerta angleške skupine One direction. Idoli najstnic tako rekoč vsega sveta bodo 10. junija 2015 nastopili na Dunaju, predprodaja pa se kot omenjeno začenja danes; za vstopnice bo treba odšteti od 61 do 88 evrov. V tem primeru po poskrbljeno za avtobusni prevoz iz Trsta, Vidma in Pordenona. Zaradi izrednega zanimanja bo tržaška agencija v Ul. Campo Marzio 6 izjemoma obratovala tudi danes, in sicer med 9. in 13. ter med 15. in 19. uro.

SLOVENIJA - Tujcem so lani v Sloveniji prodali 57 stanovanj in 76 eno- ali dvostanovanjskih hiš

Tujci največ nepremičnin kupili na Krasu

Tako pri stanovanjih kot pri hišah največji delež odpade na upravno enoto Sežana - Še naprej pa pada tako število prodanih nepremičnin kot njihove cene

LJUBLJANA - Največ nepremičninskih transakcij v obmejnih upravnih enotah, kjer so bili kupci tujci, je bilo lani v sežanski upravni enoti. Ta izstopa tudi na področju transakcij z zemljišči za gradnjo stavb, izhaja iz predloga poročila o evidentiranem prometu in cenah nepremičnin v obmejnih upravnih enotah v letu 2013, ki mora potrditi še vlada.

Lani je bilo v Sloveniji 57 nakupov stanovanj, kjer so kot kupci nastopili tuji državljani ali gospodarske družbe. Od tega je bilo 32 nakupov oz. 56 odstotkov v obmejnih upravnih enotah. Število evidentiranih transakcij s stanovanji, kjer so kot kupci nastopili tujci, se je na ravni države v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 povečalo za 12 odstotkov, na ravni obmejnih upravnih enot pa se je zmanjšalo za tri odstotke.

V obmejnih upravnih enotah so bile cene stanovanj lani za šest odstotkov nižja kot leto prej, medtem ko je bila na ravni države cena nižja za sedem odstotkov. Najbolj so se povprečne cene stanovanja znižale na obalnem območju, in sicer v Piranu (za 14 odstotkov) ter v Kopru in Izoli (po 11 odstotkov).

Lani je je bilo sklenjenih tudi 76 kupoprodaj eno- ali dvostanovanjskih hiš s pripadajočim zemljiščem, kjer so kot kupci nastopili tuji državljani ali pravne osebe, kar je 11 manj kot v letu 2012. V obmejnih upravnih enotah je bilo takih transakcij 71 oz. ena več kot leta 2012. Daleč največji delež transakcij, kjer

so bili kupci tujci, je bil že drugo leto zapored v upravni enoti Sežana. Ta je znašal 31 odstotkov oz. 17 od 55 kupoprodaj. Tudi pri teh transakcijah se je nadaljeval trend padanja cen eno- in dvostanovanjskih hiš. Povprečna pogodbeno cena stanovanjske hiše s pripadajočim zemljiščem je bila na ravni države za štiri odstotke nižja kot v letu 2012, v obmejnih upravnih enotah pa za sedem odstotkov.

Lani je bilo vsega 19 nakupov zemljišč za gradnjo stavb, kjer so kot kupci nastopili tuji državljani ali pravne osebe, kar je tri transakcije manj kot leto prej. V obmejnih upravnih enotah jih je bilo 17 oz. tri manj kot leta 2012. Šest transakcij oz. 26 odstotkov vseh evidentiranih transakcij z zemljišči za gradnjo stavb, kjer so kot kupci nastopili tujci, so sklenili v sežanski upravni enoti. Tudi tu je bil tudi delež takih transakcij že drugo leto zapored največji med vsemi upravnimi enotami. Znašal je devet odstotkov oz. pet od 55 transakcij z zemljišči za gradnjo stavb.

Povprečna cena kvadratnega metra zemljišča za gradnjo stavb je na ravni države lani glede na 2012 padla za devet odstotkov, povprečna površina prodanega zemljišča pa se je zmanjšala za odstotek. V obmejnih upravnih enotah je povprečna cena na kvadratni meter padla za osem odstotkov, medtem ko se je prodana površina prav tako zmanjšala, in sicer za odstotek.

Največ nepremičnin so tujci lani kupili na Krasu

ILUSTRATIVNI POSNETEK

PATRONATI - V stabilizacijskem zakonu 150 milijonov evrov manj za njihovo delovanje

Sindikati: Pod vprašajem vrsta temeljnih storitev

TRST - Italijanska vlada bo s prihodnjim stabilizacijskim zakonom korenito zmanjšala sklad, v katerega priteka denar za delovanje patronatov. Ti bodo prikrajšani za skoraj 40 odstotkov denarja, saj bo zmanjkalo 150 od 400 milijonov evrov. To vsekakor ni denar, ki ga prispeva država, ampak priteka v sklad iz plač delavcev. Na tej osnovi nudijo patronati vrsto brezplačnih storitev, od priprave dokumentov za pokojnine do formalnosti, ki so potrebne za pravico do porodniškega dopusta, dopolnilne blagajne, mobilnosti ali prispevkov za brezposelne. To so storitve, ki jih nudijo patronati vsem občanom. Računajo, da bodo morali zaradi zmanjšanja sredstev zapreti številne patronate, na državni ravni pa odpustiti približno pet tisoč zaposlenih.

Skratka, ukrep italijanske vlade bo prizadel vse, so poudarili včeraj na tiskovni konferenci predstavniki deželnih sindikatov Cgil, Cisl, in Uil Emanuele Iodice, Luciano Bordin in Claudio Cinti ob udeležbi zastopnikov patronatov Inca-Cgil, Inas-Cgil in Ital-Uil Claudia Cerona, Stefana Cattarosse in Ester Sau. Ti so seznanili javnost z zelo hudimi posledicami, ki bi jih imelo to zmanjšanje za patronate tako na državni kot na deželni ravni. V deželi FJK je 29 patronatov, so povedali, vsi pa bi morali zapreti vsaj tretjino okenc in prikrajšati občane za mnoge storitve. To bi nedvomno še najbolj prizadelo priletne osebe in revnejše družine, ki bi se morale obrniti na zasebne svetovalce, seveda proti plačilu. Pokojninski zavod Inps nudi kar dve zeleni telefonski številki, so povedali, škoda le, da ne odgovarja nihče.

Sindikati so včeraj napovedali začetek prave informativne kampanje, katere namen je črtanje tega ukrepa. V ta namen bodo zbirali tudi podpise, več informacij pa bo na razpolago na spletni strani www.tituteliame.it. Na srečanju so tudi vse parlamentarce iz FJK pozvali, naj se zavzamejo za rešitev patronatov, ker bo to drugače res ogrozilo njihov obstoj in postavilo pod vprašaj temeljne brezplačne storitve za delavce, upokojujence in mlade.

Ukrep italijanske vlade sploh ne bo prispeval k napovedani odpravi birokratskih pregrad in še manj k izbolj-

Tiskovna konferenca je bila na sedežu deželnega sindikata Cgil

FOTODAMJ@N

šanju kakovosti sistema, ker bo zmanjšanje finančnih sredstev le znižalo raven storitev, so poudarili. Zavod Inps je že zaprl mnoge urade in okenca, ker spodbuja elektronske odnose oziroma dopisovanje. Težko si je predstavljati, da se bodo priletne osebe ali družine množično posluževale računalnikov z uporabo osebnih kodeksov, pravijo predstavniki patronatov, ki opozarjajo, da se je leta 2013 obrnilo na patronate skoraj sedem milijonov ljudi.

Sicer je od vlade napovedani ukrep tudi protiušten, so poudarili na srečanju z novinarji. 38. člen italijanske ustave jamči namreč pravico delavcev do podpore v primeru poškodbe, bolezni, invalidnosti idr., za katere prispevajo tudi denar iz svojih plač. Denar iz sklada, ki je namenjen za delovanje patronatov, je torej last delavcev, Rim pa namerava uporabiti ta denar za kritje javnega dolga. Patronati se bodo temu postavili po robu na vsak način. V okviru kampanje, ki se bo formalno začela prihodnji teden, bo 15. novembra na vseh italijanskih trgih potekal »dan zaščite«, kjer bodo patronati občanom nudili vse potrebne informacije, predvidena pa je tudi stavka zaposlenih na patronatih.

A.G.

ENOLOGIJA - Vinski vodnik Gambero Rosso

Med 423 najboljšimi italijanskimi jih je 27 iz Furlanije-Julijske krajine

Na milanski predstavitvi je barve »naših« vinarjev branil chardonnay 2011 Gmajne s posestva Primosic z Oslavja

A.W.

MILAN - Te dni se na policah knjigarn pojavijo prvi vodniki za naslednje leto. Med vsemi se poleg turističnih najbolj prodajajo enogastronomski, še posebej vinarski. Med temi igra vidno vlogo vodnik Tre bicchieri (tri čaše) založnika Gambero Rosso, prave institucije na enogastronomskem področju v Italiji.

Na najobširnejši degustaciji kakovostnih italijanskih vin (poleg sejma Vinitaly seveda) so prejšnjo soboto v Rimu javnosti predstavili knjigo za leto 2015. Ekipa 60 ocenjevalcev/degustatorjev je pokusila več kot 45 tisoč vzorcev, jih pozitivno ocenila skoraj 20 tisoč iz 2.402 kleti in med temi dodelilo najvišje priznanje, oznako treh čaš so ocenjevalci letos dodelili 423 vinom.

Kot vedno sta si levji delež najvišjih ocen zagotovila Piemont in Toskana, vsaka z več kot 70 vini s po tremi čašami. Dobro se je tudi letos odrezala naša dežela, saj je tri čaše dobilo 27 vin, med katerimi so tudi vina nekaterih naših vinarjev. V vodniku založnika Gambero Rosso za leto 2015 so v sam vrh italijanske vinske ponudbe vključeni Vitovska kolekcija 2009 Benjamina Zidaricha, Chardonnay Gmajne 2011 posestva Primosic z Oslavja, Malvazija 2013 Dora Prinčiča, Malvazija 2010 Damjana Podveršiča, Ograde 2012 Sandija Škerka in še bela pinota 2013 Franca Toroša in Roberta Picecha. Med nagrajenci dobimo še vina posestva Schioppetto, Livia Felluge, kleti Colavini, Castello di Spessa, Lis Neris in kar dve Jermannovi vini: Vintage Tunina 2012 in Where dreams have no end ravno tako letnika 2012.

Med letošnjimi posebnimi nagradami je nagrado za Porajajočo se klet dobilo posestvo Tiare Roberta Snidarciga iz Dolenj v Brdih, katerega Sauvignon 2013 je tudi med nagrajenimi s tremi čašami.

Predstavitev vinskega vodnika ne mine brez nazdravljanja, tako da je, že osemindvajseto leto po vrsti rimski večer bil tudi priložnost za degustacijo vseh dobitnikov treh čaš. Tisoč in več obiskovalcem rimskega večera so se v naslednjih dneh pridružili še drugi v Neaplju, Turinu in Milanu (odkoder je tudi naš posnetek), kjer je Gambero Rosso predstavil izbor 423 nagrajencev. Včeraj se je Tokiu začel tudi mednarodni del promocije predstavitev najbolj ocenjenih italijanskih vin, ki bo žlahtno kapljico z Apeninskega polotoka popeljal v deset svetovnih vlemestih.

Na četrtkovi predstavitvi v Milanu se je več stotim ljudem predstavilo približno 115 vinarjev, med katerimi tudi osem iz naše dežele. Poleg posestev Jermann in Venica (njihov sauvignon Ronco delle Mele je že sedmo leto zapored dobil najvišjo oceno) Livon, Ronco dei tassi in Le monde so tu bila manjša posestva Ronco Blanchis iz Moša in in Ronco Severo iz Prapotnega pri Dolenjah, ki je dobilo nagrado za biološko pridelano zvrst Binaco 2012. Naše slovenske barve pa je branil chardonnay letnika 2011 Gmajne posestva Primosic z Oslavja, ki ima prav v Milanu precej razvito prisotnost v vinotekah in restavracijah. (A. W.)

HRVAŠKA - V zaporu še devet osumljencev

Zagrebski župan Bandić za zdaj ostaja v zaporu

ZAGREB - Zunajrazpravni senat zagrebskega županijskega sodišča je včeraj objavil, da je na četrtkovi seji odobril plačilo varščine za tri osumljence v aferi Agram, ki se bodo tako lahko branili s prostosti. Medtem pa v priporu do nadaljnjega ostaja devet osumljenih, med njimi tudi dolgoletni zagrebski župan Milan Bandić.

Sodišče je odobrilo plačilo varščine v višini 7,5 milijona kun (približno milijon evrov) za sodelnika podjetja za reciklažo odpadkov Cios Petra Pripuza, kot tudi plačilo po 100.000 kun (13.300 evrov) varščine za vodjo Bandićevega urada Mira Laca in direktorja službe za nabavo v mestnem komunalnem podjetju Zagrebački holding Ivana Markusa. Trojica je že nakazala varščino. Ob tem so preiskovalnemu sodniku obljubili, da na prostosti ne bodo ovirali kazenske preiskave z vplivanjem na priče ali dokaze ter da ne bodo ponovili kaznivega dejanja. Senat je zaradi postopkovne napake v četrtek tudi razveljavil odločitev preiskovalnega sodnika o priporu za preostalih devet osumljencev, med katerimi je tudi 58-letni

Bandić, vendar pa to ne pomeni, da jih bodo takoj izpustili na prostost. Kot so včeraj pojasnili, bodo v ponedeljek znova obravnavali zahtevo Ura da za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu (Uskok) za preiskovalni pripor.

Župan Bandić in še 15 oseb ter dve podjetji so osumljeni več kaznivih dejanj, s katerimi naj bi mestu Zagreb povzročili škodo v višini 20 milijonov kun (2,6 milijona evrov). Med drugim so osumljeni zlorabe položaja, utaje davkov in carin ter trgovanja z vplivom. Kazniva dejanja naj bi izvedli v obdobju od leta 2006 do 2014. Bandić je prvoosumljeni v vseh točkah.

Potem ko so osumljene 19. oktobra pridržali in jih zaslili na tožilstvu, so štirim dovolili, da se branijo s prostosti. Med njimi sta tudi edini ženski. Obe sta zaposleni v mestni upravi na oddelku za premoženjske in pravne posle. Hrvaški mediji ugibajo, da sta se s tožilstvom dogovorili, da bosta obremenili župana. Bandić je medtem sporočil, da ne bo odstopil s položaja župana ter da ne bo plačeval nobene varščine. (STA)

RIM - Zamenjava v vladi

Gentiloni minister za zunanje zadeve

Mogherinijeva od danes visoka zunanjepolitična predstavnik EU

RIM - Nova visoka zunanjepolitična predstavnik Evropske unije Federica Mogherini je včeraj odstopila z mesta italijanske zunanje ministrice, saj bo nova Evropska komisija, katere podpredsednica je, danes uradno nastopila petleten mandat. Premier Matteo Renzi je za njenega naslednika izbral predstavnika Demokratske stranke Paola Gentilonija. Italijanski mediji so se pri tej novici najprej sklicevali na neuradne informacije iz vlade v Rimu, saj je Gentiloniju med drugim za nov položaj na Twitterju že čez dan čestital namestnik zunanjega ministra Lapo Pistelli.

Kasneje je bil Gentiloni tudi uradno imenovan za ministra in je zvečer nato že prisegel pred predsednikom države Giorgiom Napolitanom.

59-letni Gentiloni velja za izkušenega politika levosredinskega tabora v Italiji. Nekoč novinar in okoljski aktivist je bil leta 2001 prvič izvoljen v spodnji dom parlamenta v Rimu, in sicer na listi tedanje sredinske stranke Marjetica. Leta 2006 je v takratni levosredinski vladi Romana Prodijsa zasedel položaj ministra za telekomunikacije. Leta 2007 je bil med ustanovitelji nove Demokratske stranke, ki je danes najmočnejša v Italiji in na čelu katere je Matteo Renzi.

Gentiloni velja za tesnega Renzijevega zaveznika, premier pa ga je izbral izmed več kandidatov. Pred

Paolo Gentiloni

ANSA

tem se je med drugim govorilo, da želi Renzi za naslednico 41-letne Mogherinijeve, ki položaj zapuša že po približno pol leta, imenovati žensko.

Po nekaterih komentarjih je izbira Gentilonija malce presenetljiva, ker da je ta sicer zmeren in varna izbira, a da nima kakšnih vidnejših mednarodnih izkušenj. V prejšnjih dneh so glede položaja ministra za zunanje zadeve prišle do izraza različne ocene med premierjem Renziem in predsednikom republike Napolitanom. Slednji je vztrajal na stališču, da mora ta občutljiv resor voditi človek z izkušnjo.

Imenovanje Paola Gentilonija je dokajšnje presenečenje in je dozorelo v zadnjih urah, kajti malo prej se o njem ni govorilo. Nedvomno je člo-

Federica Mogherini

ANSA

vek z veliko političnimi izkušnjami, čeprav ne ravno na področju zunanje politike. Je že peti zunanji minister Italije v samih osemnajstih mesecih. Moral se bo pospešeno soočiti z nekaterimi vročimi aktualnimi temami, saj bo do konca leta tudi predsedoval zunanjim ministrom Evropske unije.

Prva je nedvomno še vedno odprta ukrajinska kriza, na dnevnem redu pa so tudi libijski kaos, vprašanje strelcev, ki sta še vedno zaprta v Indiji, stalno pa je v ospredju tudi konfliktno dogajanje na Bližnjem vzhodu. Njegovo prvo relevantno mednarodno srečanje bo v Bruslju, ko bo prihodnjega 17. novembra predsedoval srečanju zunanjih ministrov držav Evropske skupnosti.

RIM - Guverner Ignazio Visco

Banki Montepaschi in Carige padli na stresnih testih zaradi kriminalnih dejanj bivših vodstev

RIM - Potem ko je natančni pregled 130 evropskih bank razkril kapitalne luknje v devetih italijanskih bankah, je guverner italijanske centralne banke Ignazio Visco včeraj poudaril, da sta dve banki, Monte dei Paschi di Siena (MPS) in Banca Carige, na stresnih testih padli zaradi kriminalnih dejanj svojih nekdanjih vodstev. Glede na minulo nedeljo objavljene podatke stresnih testov Evropske centralne banke (ECB) ni prestalo kar devet italijanskih bank. Pet med njimi jih je v letošnjem letu svoj kapital že okrepilo v zadostni meri, štiri - Monte dei Paschi di Siena, Banca Carige, Banca Popolare di Milano in Banca Popolare di Vicenza - pa morajo v dveh tednih ECB predložiti načrt za krepitev kapitala.

Ignazio Visco

ANSA

Za banke, ki niso prestale stresnega testa po osnovnem scenariju, je rok za dokapitalizacijo šest mesecev, banke, ki so »padle« po neugodnem scenariju, pa morajo to storiti v devetih mesecih. Pri Monte dei Paschi di Siena so testi odkrili drugo največjo kapitalno luknjo med vsemi evropskimi bankami, in sicer v obsegu 4,25 milijarde evrov. Upoštevajoč ukrepe, izvedene letos, bo banka potrebovala še 2,11 milijarde evrov dodatnih sredstev, kar je največ med vsemi evropskimi bankami. Banca Carige mora medtem kapitalne rezerve povečati za 814 milijonov evrov.

Visco je včeraj poudaril, da je potencialni manko kapitala v teh dveh bankah posledica slabega upravljanja in kriminalnih dejanj vodstev v preteklosti. Ob tem je zatrdil, da je centralna banka pomagala razkriti napake in izvesti spremembe na čelu obeh finančnih ustanov. Guverner je v Rimu napovedal še, da bosta banki v kratkem predstavili načrte, kako bosta zaprli potencialno luknjo.

MPS velja za najstarejšo še operativno banko na svetu, saj je bila ustanovljena leta 1472. V težave je zašla leta 2012, ko so se začele kazati posledice nakupa tekmice AntonVeneta v letu 2007. Zanj so v MPS odšteli 9,3 milijarde evrov, s čimer so jo po mnenju poznavalcev preplačali za tri milijarde evrov. Nekdanje vodstvo je to potezo skušalo kompenzirati z vlaganji v tvegane in zapletene izvedene finančne instrumente in pri tem ustvarilo velike izgube. Zaradi svojih dejanj se mora zdaj zagovarjati na sodišču. Pravdanje čaka tudi nekdanjega prvega moža Bance Carige. Obtožen je obsežnih prevar in pranja denarja.

Pregled 130 bank iz območja evra in sodelujočih držav EU, ki sta ga opravili ECB in Evropska bančna agencija (Eba), je pokazal, da je bančni sistem v Evropi močan. Obremenitvenega testa ob neugodnih gospodarskih gibanjih sicer ni opravilo 25 bank, a jih je večina že izpeljala ukrepe za zapolnitev ugotovljene kapitalne luknje.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

»Metamorfoza« Demokratske stranke

SERGIJ PREMUR

Med dogodki, ki so odjeknili v tujih medijih, je nedvomno ostro soočenje med predsednikom Renziem na eni strani in sindikatom CGIL na drugi. Tuji mediji ocenjujejo dogajanje z različnih zornih kotov, tako kot so ocene deljene tudi v Italiji.

Pod naslovom »Rdeče zastave proti Renziju« Die Tageszeitung poroča, da se je prejšnjo soboto v Italiji zgodilo nekaj neobičajnega: skoraj milijon ljudi se je udeležilo manifestacije proti vladi, ki ji ne predseduje desničarski Berlusconi, ampak Renzi, in v kateri je Demokratska stranka vodilna sila. Gre za posledico spopada okrog reforme dela, v prvi vrsti o predlogu ukinitve dosežan z delovne zaposlenih pred odpuštom za večino mest. Po mnenju dnevnika iz Berlina je možno, da bo protest celo koristil Renziju, ki hoče dokazati, da stopa po sledeh Tonyja Blaira in Gerharda Schröderja in da ga manjšina stranke in sindikat ne pogojujeta.

Tudi sindikat CGIL, ki ga Renzi ima za trdnjavo konservativnosti, je dosegel svoje, pa ne samo zaradi množične udeležbe, ampak tudi zaradi prisotnosti številnih mladih in začasno zaposlenih, torej prav tistih, ki naj bi jih vladni ukrepi najbolj škrtali. Če sta zmaga tako Renzi kot sindikat, je resnično poražena Demokratska stranka, ki je vedno bolj

razklana in ki bi se lahko celo razcepila. V takem primeru, meni levičarski nemški časopis, bi predsednik vlade ne izgubil samo nekaj »diskreditiranih predstavnikov notranje manjšine«, ampak tudi pomemben del tradicionalnih levičarskih volivcev.

Naslov newyorškega The Wall Street Journal pa je »Italy's Economic Suicide Movement«, to se pravi, da sindikat predstavlja gospodarsko samomorilno gibanje. Rimski protestni shod je bil uperjen proti Renzijevi zmerni reformi zakonodaje o delu, ki je v Italiji pravi labirint, saj hoče sindikat CGIL ohraniti vsa dosedanja jamstva. WSJ našteva glavne točke sedanjih zakonov, ki urejajo trg dela in ki obsegajo vsega skupaj 2700 strani pravil, predvsem pa strogo ločuje med tistimi, ki so stalno zaposleni in uživajo »jekleno zaščito«, in ostalimi, predvsem mladimi, ki sploh niso zavarovani v okviru raznih oblik začasne zaposlitve. Glede učinkovitosti trga dela je Italija na 141 mestu v svetovni lestvici 144 držav, tik pred afriškim Zimbabvejem, ugotavlja ameriški finančni dnevnik. Glede na visoko brezposelnost, predvsem med mladino, je Renzijev predlog o novih, fleksibilnejših pravilih za zaposlovanje, celo nezadosten. V Italiji bi moral biti zadovoljni s tako pogumnim voditeljem, tudi ker protestniki niso demonstrirali za zaščito razumnih pravic na delovnem mestu in za

jamstva brezposelnim, medtem ko bi prav brezposelni in predvsem mladi morali podpreti Renzijeve reforme.

La Vanguardia piše o »metamorfozi« Demokratske stranke, v kateri si Renzi prizadeva, da bi jo prenovil kot resnično reformistično politično silo. Potem ko so že opustili srp in kladivo in marksistično analizo, je sedaj na vrsti zadnji tabu italijanske levice: pravico do stalne zaposlitve. V sodobnem svetu ni več realistično zasledovati samo stalne zaposlitve, ki je zastarela oblika dela, kot fotoaparati s filmskim trakom. Svet se je spremenil, ugotavlja Renzi, ki hoče izpeljati do konca spremembo Demokratske stranke v osrednjo silo italijanske politične scene, tudi za ceno odcepitve levega krila, le da zagotovi svoji stranki, da se od sedanjih 40 odst. glasov ne vrne k nekdanjim 25 odstotkom. Podobno potezo so izvedli nemški socialdemokrati leta 1959, ko so se na kongresu odrekli marksistični teoriji in sprejeli reformistični pristop do kapitalističnega gospodarstva, piše dnevnik iz Barcelone.

Na jugu Italije je vedno manj novorojenčkov, poroča France TV. Lani se je rodilo samo 177 tisoč otrok, še nikoli tako malo od nastanka Italije leta 1861. Gre za drugo zaporedno leto z negativnim demografskim obračunom, to je razlika med rojenimi in mrtvimi na juž-

nem območju polotoka negativna. Če bo šlo tako naprej, bo v prihodnjih 50 letih jug izgubil 4,2 milijona prebivalcev in bo predstavljal samo še četrtno italijanskega prebivalstva, medtem ko ga je danes za dobro tretjino. Poleg tega se je lani 116 tisoč ljudi preselilo z juga države na sever, v zadnjih 20 letih pa jih je zapustilo južne predele kar 2,3 milijona. Vzrok je zelo preprost, ugotavlja francoska televizija: BDP na prebivalca znaša v severni in srednji Italiji skoraj 30 tisoč evrov letno, na jugu pa manj kot 17 tisoč. 61 odstotkov mladih je brezposelnih (državno povprečje 44 odst.), glede šolske izobrazbe je italijanski severovzhod na vrhu evropske lestvice, Apulija pa je na ravni Kazahstana, ugotavlja France TV.

Ostanima kar pri statistikah. The Guardian objavlja podatek o informiranosti o lastni stvarnosti prebivalcev različnih držav. Gre za t.i. »index of ignorance«, pokazatelj nepoznavanja, glede katerega se med 14 pomembnejšimi državami Italija uvršča na prvo mesto kot najmanj informirana (na drugem so ZDA, sledijo Južna Koreja, Poljska, Madžarska, na vrhu pa so Španija, Japonska Nemčija in najbolj informirana Švedska). Javnomnenjska raziskava je pokazala, da imajo Italijani zelo zmedene pojme. Koliko je brezposelnih v Italiji? Povprečni odgovor je popolnoma zgrešen: 49 odstotkov, kar

je krepko daleč od realnih 12 odst. brezposelnosti. In ljudi nad 65 letom starosti ni 48 odst., ampak samo 21. Priseljencev ni 30 odst. vsega prebivalstva, pač pa 7 odst. Mladoletnic, ki zanosijo, ni 17 odst., kot je odgovorila večina intervjuvancev, ampak 0,5 odstotka.

Pa še ena zanimiva analiza, in sicer o učinkovitosti zdravstvenega sistema. Podatke je posredovala agencija Bloomberg in kažejo, da je italijanski sistem med najboljšimi na svetu, saj se je Italija uvrstila na tretje mesto v skupni 51 pomembnejših držav, tik za azijskima Singapurjem in Hongkongom. Na zadnjem mestu je Rusija, ZDA pa niso daleč od repa lestvice, in sicer na 44 mestu. Pri analizi od upoštevali vrsto pokazateljev, od povprečne življenjske dobe (v Italiji 82,9 let, v Rusiji 70,5) do deleža domačega proizvoda namenjenega zdravstvu (v Italiji 9 odst., najmanj v Savdski Arabiji s 3,1 odst., največ v ZDA, kjer je zdravstvo skoraj popolnoma privatizirano, za kar potrosijo 17,2 odst. BDP).

Med običajnim iskanjem informacij o Trstu v tujih medijih sem tokrat naletel na nadpovprečno število novic. Žal gre predvsem za poročanje o tragičnem dogodku v Križu, ki je te dni pretresel domačo javnost, o katerem je že dovolj pisal dnevnik - in to, po moji oceni, s primerno obzirnostjo in tankočutnostjo.

BRUSELJ - Ob posredovanju Evropske unije

Sporazum o dobavi ruskega plina Ukrajini

BRUSELJ - Evropska unija bo »v celoti odigrala svojo vlogo« za uresničitev dogovora o dobavi ruskega plina Ukrajini, ki so ga predstavniki Moskve in Kijeva podpisali v četrtek zvečer, so ponoči zatrdili v Berlinu in Parizu. Dogovor sicer med drugim Ukrajini nalaga, da Rusiji do konca leta poravna odprte plinske račune v višini 3,1 milijarde dolarjev. Da bo EU naredila vse za uresničitev četrtkovnega težko pričakovanega dogovora, sta v skupni izjavi ponoči zatrdila nemška kanclerka Angela Merkel in francoski predsednik Francois Hollande, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Kot sta obenem sporočila, sta v četrtek zvečer že govorila tako z ruskim kot ukrajinskim predsednikom, Vladimirjem Putinom in Petrom Porošenkom, in vsi štirje skupaj so »pozdravili zaključek pogajanj o dobavi ruskega plina Ukrajini, doseženega po zaslugi posredovanja Evropske unije«.

»To je pomemben korak za našo skupno energetsko varnost na evropskem kontinentu. Zdaj ni nobenega razloga, da bi ljudi v Evropi to zimo zeblo,« je po objavi dogovora medtem poudaril odhajajoči predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Izrazil je zadovoljstvo, da so prevladale politična odgovornost, logika sodelovanja in gospodarska zdrava pamet.

Tudi ukrajinski minister za energijo Jurij Prodan je dejal, da bo dogovor »nudil energetsko varnost Ukrajini in EU«. »Prepričani smo, da bodo naši prihodnji odnosi konstruktivni in naši sporazumi izpolnjeni,« je sporočil ruski minister za energijo Aleksander Novak.

Do podpisa sporazuma med predstavniki Rusije in Ukrajine je prišlo s posredovanjem Evropske unije

ANSA

Rusija, Ukrajina in EU so dogovor po dveh dneh intenzivnih pogajanj podpisale v četrtek pozno zvečer v Bruslju. Dobava ruskega plina ne le Ukrajini, ampak celotni Evropi naj bi bila vsaj do marca prihodnje leto zagotovljena. Ponoviti kriz iz let 2006 in 2009, ko je bila zaradi ustavitve dobav ruskega plina Ukrajini motena oskrba drugod v Evropi, naj bi se tokrat izognili.

Plinske pipe Ukrajini je sicer Rusija zaprla junija, ob prihajajoči zimi pa je bil dogovor nujen. EU približno tretjino vsega plina dobi iz Rusije, od tega pa ga polovica priteče preko Ukrajine.

Kot je po podpisu pojasnil odhajajoči evropski komisar za energijo Günther Oettinger, določbe sporazuma potrjujejo dogovore, ki so bili načeloma doseženi že v minulih tednih. Ukrajina mora med drugim ruskemu energetskega koncernu Gazprom do konca leta poravnati velik del svojih dolgov za dobavo plina v preteklosti, kar znaša 3,1 milijarde dolarjev oziroma 2,5 milijarde evrov.

Rusija je po drugi strani pristala na popust v višini okoli 100 dolarjev na ceno plina. To načeloma pomeni 385 dolarjev na tisoč kubičnih metrov plina, a dejansko bo cena verjetno še malo nižja. Po besedah ta-

ko Novaka kot Prodana bo Kijev do marca prihodnje leto plačeval okoli 378 dolarjev oziroma 300 evrov za tisoč kubičnih metrov plina. A iz Rusije bo v Ukrajino tekel le plin, ki bo plačan v naprej. Po pojasnilih Evropske komisije v Kijevu za letos načrtujejo nakup približno štirih milijard kubičnih metrov plina, kar znese okoli 1,5 milijarde dolarjev oziroma 1,2 milijarde evrov.

Oettinger je glede omenjenih milijard, ki jih mora Ukrajina sedaj nakazati na ruske račune, zatrdil, da »se ta denar nahaja na posebnem računu ukrajinske državne banke« in da torej Gazpromu za ta nakazila ni treba skrbeti.

ITALIJA

Zaključek operacije Mare nostrum

RIM - Italija je včeraj v skladu z napovedmi ter kljub nasprotovanju nevladnih organizacij, ZN in EU potrdila, da končuje operacijo Mare Nostrum za reševanje migrantov v Sredozemlju. Kot je pojasnil notranji minister Angelino Alfano, se danes začne operacija Triton pod vodstvom evropske agencije Frontex. Ta misija bo sicer precej bolj omejena. Alfano je včeraj poudaril, da se Mare Nostrum končuje, Italija pa je opravila svojo dolžnost. Dodal je, da je italijanska vlada za to ogromno pomorsko operacijo porabila okoli 114 milijonov evrov. Pojasnil je, da bo sedaj sledila faza, v kateri bo Mare Nostrum še dva meseca spremljal operacijo Triton. Italija bo kljub koncu reševalne operacije tudi še naprej spoštovala pomorsko zakonodajo, v skladu s katero so ladje, ki odkrijejo migrante v težavah, te obvezane rešiti.

Več nevladnih organizacij, med njimi Amnesty International in Zdravniki brez meja, je pred včerajšnjo novinarsko konferenco, na kateri je italijanska vlada potrdila konec Mare Nostrum, objavilo odprto pismo, v katerem izpostavljajo, da bo ta korak ogrozil številna življenja. Zato so vlado v Rimu pozvale naj si premisli, navaja AFP.

Triton namreč ne bo imel mandata za izvajanje iskalnih in reševalnih misij v Sredozemlju, temveč le za patroliranje ob mejah na morju, tako da bo le deloma pomagal pri reševanju velikega problema ilegalnih priseljenec. Triton naj bi se poleg tega osredotočil le na neposredno bližino obale, saj naj bi ladje v tej operaciji pred Sicilijo in Kalabrijo patrolirale v radiju 30 morskih milj od obale.

Zaradi ukinitve italijanske operacije bi lahko prišlo do novega porasta utopljenih beguncev, so zapisali nevladniki, ki so kritični tudi do tega, da naj bi sedaj življenja reševala organizacija, ki je bila v osnovi ustanovljena za varovanje meja. »Tragični brodolomi, ki so od začetka leta terjali prek 3000 smrtnih žrtev, kažejo, da je treba reševalne akcije nadaljevati in jih razširiti na celotno območje Sredozemlja,« so po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA še poudarili.

Oglasil se je tudi visoki komisarat ZN za begunce, ki je v Ženevi poudaril, da je treba ohraniti ustrezna prizadevanja za iskanje in reševanje na morju, sicer bodo ljudje še naprej umirali. Po mnenju komisariata Triton ne zadostuje. Tudi tiskovni predstavnik evropske komisarke za notranje zadeve Cecilia Malmström Michele Cercone je včeraj poudaril, da Triton ne bo nadomestil Mare Nostrum. Izjavil je sicer, da je odločitev o ustavitvi ali nadaljevanju te operacije v rokah Italije, a hkrati poudaril, da Triton ne spreminja obveznosti italijanskih oblasti do beguncev. Po njegovih besedah je namreč mišljen zgolj kot podpora italijanskim prizadevanjem v Sredozemlju, poročanje italijanskih medijev povzema APA.

BRUSELJ - Izvršni organ Evropske unije začenja z delom

Od danes nova komisija EU

BRUSELJ - 28 komisarjev vključno s predsednikom

Seznam evropskih komisarjev v tekočem petletnem mandatu

BRUSELJ - V novi Evropski komisiji, ki danes začne mandat, je največ kandidatov, 15, iz vrst Evropske ljudske stranke (EPP), osem je socialistov (S&D), pet liberalcev (Alde), eden pa konservativcev (ECR). V njenih vrstah je devet žensk. Sledi seznam komisarjev, navedenih po abecednem redu držav, iz katerih prihajajo:

JOHANNES HAHN - komisar za sosedsko politiko in širitev; Avstrija (EPP)

MARIANNE THYSSEN - komisarica za zaposlovanje, socialne zadeve ter mobilnost delavcev; Belgija (EPP)

KRISTALINA GEORGIEVA - podpredsednica komisije, pristojna za proračun in človeške vire; Bolgarija (EPP)

HRISTOS STILIANIDES - komisar za humanitarne pomoči in krizno upravljanje; Ciper (EPP)

VERA JOUROVA - komisarica za pravosodje, potrošnike in enakost spolov; Češka (Alde)

MARGRETHE VESTAGER - komisarica za konkurenco; Danska (Alde)

ANDRUS ANSIP - podpredsednik komisije, pristojen za digitalni enotni trg; Estonija (Alde)

JYRKI KATAINEN - podpredsednik komisije, pristojen za delovna me-

sta, rast, investicije in konkurenčnost; Finska (EPP)

PIERRE MOSCOVICI - komisar za gospodarske in finančne zadeve, davke in carino; Francija (S&D)

DIMITRIS AVRAMOPOULOS - komisar za migracije, notranje zadeve in državljanstvo; Grčija (EPP)

NEVEN MIMICA - komisar za mednarodno sodelovanje in razvoj; Hrvaška (S&D)

PHIL HOGAN - komisar za kmetijstvo in razvoj podeželja; Irska (EPP)

FEDERICA MOGHERINI - podpredsednica komisije in visoka predstavica za zunanjo in varnostno politiko; Italija (S&D)

VALDIS DOMBROVSKIS - podpredsednik komisije, pristojen za evro in socialni dialog; Latvija (EPP)

VYTENIS POVILAS ANDRIUKAITIS - komisar za zdravje in varnost prehrane; Litva (S&D)

JEAN-CLAUDE JUNCKER - predsednik Evropske komisije; Luksemburg (EPP)

TIBOR NAVRACSICS - komisar za izobraževanje, kulturo, mlade in šport; Madžarska (EPP)

KARMENU VELLA - komisar za

okolje, pomorske zadeve in ribištvo; Malta (S&D)

GÜNTHER OETTINGER - komisar za digitalno agendo in družbo; Nemčija (EPP)

FRANS TIMMERMANS - prvi podpredsednik komisije, pristojen za agendo o boljši zakonodaji, medinstitucionalne odnose, pravno državo in listino za temeljne pravice; Nizozemska (S&D)

ELŻBIETA BIENKOWSKA - komisarica za notranji trg, industrijo in podjetništvo; Poljska (EPP)

CARLOS MOEDAS - komisar za raziskave, znanost in inovacije; Portugalska (EPP)

CORINE CRETU - komisarica za regionalno politiko; Romunija (S&D)

MAROŠ ŠEFCOVIČ - podpredsednik komisije, pristojen za energetska unijo; Slovaška (S&D)

VIOLETA BULC - komisarica za promet; Slovenija (Alde)

MIGUEL ARIAS CANETE - komisar za podnebje in energijo; Španija (EPP)

CECILIA MALMSTRÖM - komisarica za trgovino; Švedska (Alde)

JONATHAN HILL - komisar za finančno stabilnost, finančne storitve ter kapitalske trge; Velika Britanija (ECR)

Predsednik komisije Jean-Claude Juncker

ANSA

1. NOVEMBER - Ob uradnih polaganjih vencev tudi zanimiva pobuda katinarskih šolarjev

Spomin na pokojne priložnost za spoznavanje zgodovine

Dnevi, ki so tradicionalno posvečeni spominu na pokojne, so lahko tudi priložnost za spoznavanje krajevnih polpreteklov zgodovine. Tako razmišljajo na katinarski osnovni šoli Frana Milčinskega in na podružnici srednje šole Cirila in Metoda, na katerih so si ob letošnjem 1. novembru zamislili Pohod miru. Okrog sto dvajset učencev in dijakov se je včeraj dopoldne v družbi pedagogov in nekaterih staršev oziroma vaščanov odpravilo na pravo romanje mimo postojank, ki so tako ali drugače zaznamovale zgodovino Katinare in Lonjerja, v prvi vrsti vaško dogajanje med drugo svetovno vojno. Na zgodovinsko-mirovniški poti jih je v katinarski cerkvi najprej nagovoril novi katinarski župnik don Giorgio in jih spodbudil, naj gojijo lastne korenine, istočasno pa tudi spoštovanje do vseh ljudi in univerzalnih vrednot, kot je mir. Novinar Miro Oppelli jim je spregovoril o čudovitih poslikavah Toneta Kralja, ki krasijo katinarsko cerkev, njegov kolega in nekdanji senator Stojan Spetič pa jih je nato vodil mimo katinarskega pokopališča in lonjerskega društva vse do nekdanjega bunkerja sredi vasi, kjer so jih sprejeli tudi predstavniki krajevnega kulturnega društva. Po poti so udeleženci pohoda na primer zvedeli da do nekdanjega župnika Antona Piščanca, ki je bil aktiven podpornik Osvobodilne fronte in je bil zato deportiran v Dachau. Ali pa podatek, da je na Katinari umrla tudi precej partizanov drugih narodnosti (na primer Bosancev).

Učenci in dijaki so pohod oboževali z recitacijami slovenskih in italijanskih pesmi, pri lonjerskem spomeniku so predstavili tudi »akrostih« padlim za svobodo. Nekatere pesmi so

skupaj tudi zapeli, na primer tisto Bi-lečanko, za katero so včeraj izvedeli, da jo je napisal nekdanji katinarski učitelj Milan Apih.

Sicer pa je včerajšnji dan minil tudi v znamenju res številnih spominskih svečanosti in polaganj vencev ob spomenike in spominske plošče. Župani vseh občin so se s predstavniki pokrajinske uprave podali na dolgo spominsko romanje, ki se je začelo v Nabrežini, zaključilo pa v Miljah. Med številnimi obiskanimi kraji spomina je bilo tudi opensko strelišče, ki kot znano že sedemdeset let čaka na dostojno preureditev v spominski park.

Padlih za svobodo in drugih zaslužnih občanov so se spomnile tudi posamezne občinske uprave, razna društva in organizacije. Nekatere svečanosti bodo na sporedu tudi danes (razpored objavljamo v spodnjem članku).

Katinarski šolarji si ogledujejo Kraljeve freske, spodaj levo tržaški občinski odbornik Edi Kraus na avstro-ogrskem pokopališču na Proseku, desno upravitelji vseh občin tržaške pokrajine pred spomenikom openskim talcem

FOTODAMJ@N

1. NOVEMBER Tudi danes vrsta spominskih svečanosti

1. november, dan spomina na mrtve, bo minil v znamenju številnih svečanosti, ki jih tako v mestu kot v okoliških vaseh prirejajo borčevske organizacije, društva in vaške skupnosti. Izpostavimo naj vsaj nekatere (podrobnejše informacije dobite v rubriki Obvestila na koledarski strani). Devinsko-nabrežinska občinska uprava bo polaganje vencev začela ob 8.30 pred župnim spomenikom in spominskih plošč v občini. Podobno bo v občini Repentabor; njeni predstavniki se bodo zbrali ob 14.30 pri spomeniku v Repnu. Organizacije iz Boljunca pa vabijo vaščane, da se ob 16. uri zberejo na Gorici.

Pri spomeniku padlim v Istrski ulici se bodo zbrali ob 10.30 (sodeluje ŽePZ I. Grbec), pred svetovjanskim Narodnim domom pa ob 11. uri. Na pobudo vaških društev in VZPI-ANPI se bodo ob 9.45 zbrali tudi pri spomeniku v Gro-padi, ob 10. uri pa na Padričah (na-stopil bo MePZ Skala-Slovan).

ZGODOVINA - Stališče vodstva VZPI-ANPI

Trst je bil osvobojen 1. maja

Osvoboditelji so bili borci Jugoslovanske armade s partizani in z italijanskimi vstajniki

Na resolucijo z naslovom »26. oktober 1954-2014«, ki jo je tržaški občinski svet izglasoval 21. junija, je tržaško pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI javno odgovorilo 10. septembra. Pismo, ki so ga poslali tržaškemu županu Robertu Cosolinju, odbornikom in predsedniku občinskega sveta so podpisali vsi pokrajinski odbori ANPI, ANED in ANPPA, Furlanski inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja – Videm, Pokrajinski inštitut za osvobodilno gibanje in sodobnost – Pordenon, Posoško raziskovalno in dokumentacijsko zgodovinsko – socialno središče – Gradišče ob Soči in Inštitut Livio Saranz iz Trsta.

»Kar se tiče seje tržaškega občinskega sveta 13. novembra, ko naj bi potekalo glasovanje o zaupnici glede na institucionalno funkcijo predsednika Iztoka Furlaniča, želimo podčrtati stališče, ki smo ga objavili v 6. številki naše publikacije 0-44 (ime ilegalne tiskarne med NOB v Trstu – kaj več na spletni strani www.anpits.it),« je v sporočilu napisala pokrajinska predsednica Vse-

STANKA HROVATIN

državnega združenja partizanov Italije Stanka Hrovatin. O osvoboditvi Trsta govorijo zgodovinska dejstva, dodaja predsednica.

»Trst je bil osvobojen 1. maja 1945, na Tržaškem pa so se boji proti nemškemu okupatorju in kolaboraciji končali na Opčinah, 3. maja 1945, ob 18. uri, ko je komandant nemških sil na Opčinah polkovnik Mayer, ob prisotnosti novozelandskega oficirja, izrekel komandantu XX. divizije IV. Jugoslovanske armade Bogdanu Pecotiću zgodovinske besede: Izročam vam, gospod podpolkovnik, vso nemško garnizijo in ves vojni material ter vas pri-

znamam za zmagovalca. (Uroš Kostić: Oslobođenje Istre, Slovenačkog Primorja i Trsta 1945, str. 376).«

Osvoboditelji so bili torej borci Jugoslovanske armade, katere del je bil tudi 9. korpus, tržaški italijanski in slovenski vstajniki Delavske enotnosti pod poveljstvom Komande mesta Trst, pripadniki GAP (Gruppi di Azione Patriottica), ki so z aktivisti OF sestavljali jedro NOB in odporništva v Trstu, ter pripadniki CLN. »Da bo nevednim stvar jasna: Med borci JA, ki so jo sestavljale številne narodnosti, so bili tudi Italijani, in sicer italijanski vojaki, ki so aprila 1941. leta zasedli Jugoslavijo, a so po 8. septembru 1943 vstopili v Titovo narodnoosvobodilno vojsko, da bi premagali nacifašizem in vrnili Italiji in Italijanom dostojanstvo, ki jim ga je fašizem odvzel.«

Hrovatinova zaključuje, da je kar lepo število borcev in aktivistov, Slovencev in Italijanov, ki smo z orožjem in brez njega osvobodili Trst, je še tu živa priča osvoboditeljev.

OBČINA TRST SKP in SIK zagovarjata Furlaniča

Tržaški občinski svet bo 13. novembra odločal o nezaupnici predsedniku Iztoku Furlaniču, ki jo je složno predložila opozicija od desnice do desne sredine in Gibanja 5 zvezd. Tako so se odločili vodje svetniških skupin. Predlagatelji nezaupnice Furlaniču ne očitajo nepravilnosti ali napake pri vodenju skupščine, temveč njegova stališča o polpretekli zgodovini. Čudi, da bo izrazito politične narave, sploh lahko predmet razprave, o čemer bi se morala že opredeliti občinska tajnica. Filomena Falabella tega še ni storila, za to ima vsekakor čas še do sklica občinske seje.

Na stran predsednika mestne skupščine Furlaniča sta se spet postavili komunistični stranki SKP in SIK, ki ponovno izražata začudenje, da je lahko občinski svet poleti sploh lahko odobril zelo sporno stališče gibanja L'Altra Trieste (Franco Bandelli in Alessia Rosolen), češ da se je druga svetovna vojna pri nas končala 12. junija 1945 z odhodom »jugoslovanske okupatorske vojske«.

KRIŽ - Po smrti župnika Maksa Suarda

Kriško župnijo bo začasno prevzel župnik Jože Špeh

Pokojni duhovnik je menda zapustil oporoko - Datum pogreba še ni določen

LEVO ŽUPNIK JOŽE ŠPEH TER DESNO POKOJNI MAKSA SUARD IN NADŠKOF GIAMPAOLO CREPALDI

FOTODAMI@N

Po smrti Maksa Suarda bo kriško župnijo s ponedeljkom začasno prevzel župnik Jože Špeh, ki bo spet župnikoval tudi na Proseku. Špeh torej zapuša Boršt, Boljunec in Rimanje, na Proseku pa bo zamenjal Mihaela Palfija, ki odhaja iz zdravstvenih razlogov. Tako je odločila škofija sporazumno z vikariatom za slovenske vernike, ki je poskrbelo, da se bosta danes in jutri v Križu redno odvijala evharistično bogoslužje ter običajni blagoslov grobov na domačem pokopališču. Za te dejavnosti so bili zadolženi duhovniki Klemen Zalar, Jože Bajzek in Rafael Slejko.

Vikar za slovenske vernike Anton Bedenčič ne more napovedati, koliko časa bo trajala začasnost Špehovega župnikovanja. »Lahko nekaj mesecev, lahko pa tudi eno leto,« meni Bedenčič. V teh časih vsekakor ne bo lahko dobiti stalnega Suardovega namestnika, ne zaradi tragedije v Križu, temveč zaradi splošnega pomanjkanja duhovnikov, ki je doma tako v Sloveniji

ko tudi v Italiji. Ni dvomov, da bo moral novi kriški župnik obvladati slovenščino.

Ne Bedenčič in niti škofija ne ve, kdaj in kje bo pogreb kriškega župnika. Izvide obdukcije mora sodni zdravnik Fulvio Costantinides izročiti državnemu pravniku Federicu Frezzi, ki nato avtorizira pogreb. To bo trajalo gotovo nekaj dni, pravijo na škofiji, ki so glede pogreba precej previdni.

V Križu marsikdo upa, da bo Suard pokopan na vaškem pokopališču, čeprav ni bil po rodu Križan. Tam je namreč župnijska grobnica, kjer so pokopani mnogi njegovi predhodniki, začeni s Jožetom Kunčičem.

Glavno besedo pri pogrebu bo sveda imel župnikov oče. Suard naj bi svoje poslednje želje zapisal v oporoki, kot so nam potrdili zanesljivi viri. Oporoka torej obstaja, medtem ko še ni nič jasnega o domnevnih pismih, ki naj bi jih župnik zapisal pred torkovim usodnim korakom v domačem župnišču. O tem so poročali nekateri mediji, uradnih potrdil s strani škofije, policije in tožilstva pa (še) ni.

Tragična dogajanja še naprej razumljivo največ odmevajo v Križu. Najbolj pretresena je domača verska skupnost, ki je bila zelo navezana na Suarda, medtem ko je razpoloženje širše skupnosti dokaj raznoliko in obenem

Malnati izraža bližino slovenskim vernikom

Monsinjor Ettore Malnati v svojstvu predsednika kulturnega združenja Studium Fidei v sporočilu za javnost izraža bližino slovenski katoliški skupnosti v tem težkem trenutku, ki se je končal s tragično smrtjo župnika Maksa Suarda. »Ne bom se spuščal v dogajanja izpred tega dogodka, ki upam in prosim, da bodo osvobodena velike teže, za tistega, ki jih je utrpel,« piše Malnati. Monsinor pravi, da je blizu slovenski verski skupnosti, ker ve, koliko truda je župnik Maks, tudi s svojim nelahkim značajem, vložil za obrambo slovenske identitete in njenih civilnih ter verskih vrednot. »Tudi v tem težkem trenutku vedite, da niste sami, ker z vami prenašamo trpljenje v upanju za vedno trdnejšo solidarnost in prijateljstvo,« je zapisal še Malnati.

kritično do pokojnega zaradi njegovega obsodbe vrednega dejanja izpred 17 let. Marsikomu v Križu ni všeč, da so nekatera javna občila glede tega dogodka vpletla tedanjega škofa Evgena Ravignanija, češ da je vedel za spolno zlorabo deklice, ni pa ničesar ukrepal. To plat tega tragičnega in žalostnega dogajanja bi morala v prvi vrsti pojasniti škofija.

S.T.

Stopnja inflacije v Trstu: +0,1% v enem mesecu

Inflacija v Trstu je v enem mesecu narasla za +0,1 odstotka. Podatek o inflaciji je včeraj posredovala občinska služba za statistiko, ki je zabeležila tudi zmanjšanje inflacijske stopnje za -0,1 odstotka v primerjavi z oktobrom leta 2013. Največji porast cen so zabeležili na področju stanovanj (+0,7 odstotka) ter oblačil in komunikacij (+0,5 odstotka). Cene pa so se glede na september znižale v prevoznem sektorju (-0,9 odstotka) ter pri rekreacijah in prireditvah (-0,2 odstotka). Največji porast cen v primerjavi z oktobrom lani je bil na področju jestvin ter alkoholnih in brezalkoholnih pija. (+0,7 odstotka).

Vlaki in lokomotive na ogled v Škednju

Na sedežu kluba modeliranja Ferclub iz Škednja (Ul. Giardini št. 16) bo danes in jutri od 10. ure do 12.30 potekala prireditev »I Trenini della domenica«. V tem okviru bodo na ogled številni vlaki in lokomotive, posvečeni slovenskim, hrvaškim in srbskim železnici. Razstavo prirejajo klubi Ferclub, Battistin in Stopar, vstop je prost.

Znanstveni imaginarij odprt tudi danes, jutri in ponedeljek

Znanstveni imaginarij v Grljanu obvešča, da bo odprt tudi danes, jutri in v ponedeljek, in sicer vsak dan od 10. do 20. ure, jutri pa bodo tudi posebne prireditve za otroke od 5. do 10. leta starosti. Zanje bodo namreč delovali pravcane delavnice na temo »Scienziati della domenica«. Za delavnice priporočajo predhodno rezervacijo na spletni strani www.immaginarioscienfifico.it.

Ekскурziji zadruga »Curiosi di natura«

Zadruga »Curiosi di natura« prireja danes in jutri od 9.30 do 13. ure dve ekskurziji, in sicer v devinsko-nabrežinski občini danes ter v zgoniški občini jutri. Pobuda bo potekala v okviru Okusov Krasa, ki jih prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje. Danes bo ekskurzija z ogledom različnih vrst rastlin, zbirališče ob 9.15 na parkirišču telovadnice v Nabrežini. Jutri bo ekskurzija na vrh sv. Lenarta v Zgoniku, zbirališče na bali nišču v Samatorci ob 9.15. Ekskurzijam bosta sledili degustaciji v tipičnih kraških gostilnah.

Občinski uradi bodo konec tedna in v ponedeljek zaprti

Tržaška občinska uprava obvešča, da bodo matični uradi danes, jutri in v ponedeljek zaprti. Za urgentne primere oziroma za potrdila o smrti in izdajo dovoljenj za pokope se bodo lahko občani obrnili na telefonsko številko 3484527737, in sicer v ponedeljek, 3. novembra, od 9. do 11. ure.

Novo delovno mesto na konservatoriju Tartini

Pokrajinski urad za zaposlovanje obvešča, da bodo v uradu na stopnišču Scala dei Cappuccini št. 1 zbirali prošnje za mesto sluge s pogodbo za določen čas na konservatoriju Tartini. Kandidature bodo sprejemali v četrtek, 6. novembra, in v ponedeljek, 10. novembra, od 9.15 do 12.45 za ljudi z začetno črko priimka od A do L ter v petek, 7. novembra, in v torek, 11. novembra, za ljudi s priimkom od M do Z, ravno tako od 9.15 do 12.45.

ACEGASAPS Voda »odlična«, ampak ...

Voda, ki jo podjetje AcegasAps dobavlja Trstu, miljski in dolinski občini, je odlične kakovosti. Tako kažejo analize, ki jih je opravila matična družba Hera. Lani je opravila 10.259 analiz vzorcev vode (povprečno 28 dnevno) in vse so pokazale, da pitna voda v teh treh občinah v vsem odgovarja zakonskim normam o kakovosti vode. Strokovnjaki so izrecno analizirali prisotnost 14 elementov, snovi, ki se nahajajo v vodi, in ugotovili, da je njihova koncentracija za kar 90,6 % nižja od dovoljene meje.

Podjetje AcegasAps ima v treh občinah 228.713 odjemalcev. Vodo jim dovaja prek 1.080 kilometrov dolgega vodovodnega omrežja, preko katerega so v enem letu vnesli 50,4 milijona kubičnih metrov vode.

V svojem poročilu je podjetje opravilo tudi primerjavo med vodo iz pipe in mineralno vodo v plastenkah. Tisoč litrov mineralne vode stane povprečno 300 evrov, voda iz pipe pa le 1,78 evra.

Tako pooblaščen upravitelj Cesare Pillon kot generalni direktor Roberto Gasparetto sta izrekla laiskavo oceno predstavljenih analiz.

V poročilu pa ni omenjena šibka točka tržaškega vodovodnega omrežja: izguba vode zaradi dotrajanih cevi. Po zadnjih, lani objavljenih podatkih, znaša skoraj 40 odstotkov. Kar dejansko pomeni, da je od dobrih 50 milijonov kubikov vode, ki jih je podjetje vneslo v vodovod, »prisrpelo« do pip le kakih 30 milijonov kubikov.

REPENTABOR - Resolucija občinskega sveta

Za združevanje storitev ne pa združitev občin

Repentabrski občinski svet

FOTODAMI@N

»Sodelovanje med občinami Milje, Devin Nabrežina, Dolina, Zgonik in Repentabor predstavlja dragoceno premoženje, ki ga je treba ohraniti, ovrednotiti in ojačiti.« Tako je zapisano v prvi točki resolucije, ki jo je na četrtkovi seji soglasno odobril repentabrski občinski svet. Skupščina je vzela resolucijo v pretes prav zato, ker je nad tem »premoženjem« zanihal Damoklejev meč, imenovan reforma deželne krajevnice uprave.

Uradno ji je ime »Preureditev sistema Dežela Krajevnice avtonomije Furlanije-Juljske krajine. Ureditev Medobčinskih teritorialnih združenj in sprememba upravnih funkcij«; deželna uprava predsednice Debore Serracchiani je odobrila odlok 10. oktobra letos. V bistvu je to začetek konca majhnih občin, ki zna imeti prav na Tržaškem, zaradi prisotnosti ene

velikanske občine in ostalih zelo majhnih, za slednje dramatične posledice.

V resoluciji je zapisano da so med petimi okoliškimi občinami »dejavne številne konvencije z namenom, da se znižajo stroški javne uprave in da kakovost ostane nespremenjena, predvsem kar zadeva krajinsko področje, urade namenjene uporabnikom, službo obveščanja, osebja in informatike.«

V dokumentu je omenjeno, da združevanje storitev med okoliškimi občinami predstavlja prihodnost za ohranitev visokega standarda javne uprave ter povezovanje socialne teritorialne in gospodarske politike. Ob tem je treba tudi upoštevati socialno-gospodarske, zgodovinske, kulturne in jezikovne značilnosti celotnega območja, ki se razteza od morja do Krasa; te značilnosti pa predstavljajo visok potencial

za dopolnitev in razširitev mednarodnega sodelovanja s Slovenijo in Hrvaško ter za deželno sodelovanje s Soškimi območjem.

Zato je v sklepu resolucije poudarjeno, da predstavlja podpora konvencijam za združeno opravljanje storitev med petimi občinami »najboljši način za zagotavljanje učinkovitosti upravnega dejanja« Izpostavljeno pa je tudi, da »zgodovinska prisotnost zaščitene slovenske jezikovne skupnosti v teh občinah predstavlja nepogrešljivo vrednost za trdno demokratično osnovo in naravno neprekinjenost z bližnjo Slovenijo, torej primeren in idealen subjekt za razvoj mednarodnega teritorialnega sodelovanja, ki ga narekuje duh Evropske unije.« Resolucija nazadnje obvezuje župana Marka Pisanija, »da prosi za nujno srečanje s predsednico deželne odbora.«

M.K.

DELAVSKE ZADRUGE - V četrtek ob 18. uri

Skupščina varčevalcev v športni palači na Čarboli

Tržaški župan Roberto Cosolini je v četrtek zvečer najvil odbor varčevalcev Delavskih zadrug, da bo prihodnji teden na razpolago športna palača na Čarboli. Odbor varčevalcev se je včeraj odločil, da bo priredil skupščino v četrtek, 6. novembra, ob 18. uri, nanjo pa so vabljeni vsi člani.

Vest nam je včeraj posredoval Francesco Palumbo, ki je bil med pobudniki pred kratkim nastalega odbora varčevalcev Delavskih zadrug. Namen skupščine je seznaniti članne in sploh širšo javnost z dogajanjem, je povedal. Glede na zadnje vesti je Palumbo vsekakor izrazil dokajšen optimizem glede izida pogajanj s potrošniško družbo Coop Nord Est, ki jih vodi sodni upravitelj Maurizio Consoli. Zaradi tega bodo na skupščini tudi pozvali varčevalce, naj v primeru rešitve družbe ne razmišljajo o tem, da bi takoj dvignili denar.

Odbor se tudi zavzema za to, da bi v tem primeru vsekakor omogočili najbolj potrebnim, da lahko dvignejo vsaj nekaj denarja pred božičnim obdobjem. Ustrezno vsoto pa lahko krije deželna vlada ali kakšna druga institucija, pravi Palumbo, ki bo naknadno zahtevala povračilo stroškov od novega lastnika. Odbor zahteva skratka jasnost in jamstvo, da bodo v prihodnosti prihranki ponovno na razpolago. Med varčevalci torej ne prevladuje sila, da pridejo čim prej do denarja, ampak zahtevajo zagotovila, da ne bo njihov denar izginit.

A.G. Supermarket Coop v Devinu

ARHIV

CIPE - Pomembna odločitev za železarno

15 milijonov evrov za onesnaženo območje

Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (it. kratica Cipe), ki mu predseduje predsednik vlade Matteo Renzi, je včeraj namenil 15 milijonov evrov za bonifikacijo tržaškega onesnaženega območja državnega interesa (SIN). Rim je posredoval denar Deželi Furlaniji-Juljski krajini za programsko obdobje 2014/2020 v okviru sklada za razvoj in kohezijo.

Odločitev odbora Cipe je temeljnega pomena za podpis drugega programskega sporazuma za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne, je sinoči poudarila predsednica Dežele Furlanije-Juljske

krajine Debora Serracchiani. To je sad neutrudnega dela in pritiska deželne vlade na predsedstvo vlade, je dodala Serracchianijeva: Rim je razumel, da je bilo pomembno čim prej nameniti finančna sredstva za tržaško območje SIN in je torej odbor Cipe zasedal v skladu s postavkami programskega sporazuma, ki so ga udeleženi dejavniki (pet ministrstev, lokalne uprave, skupini Arvedi in Lucchini) podpisali v začetku leta. Prihodnji teden bo temu namenjeno tehnično srečanje, na katerem bodo obravnavali še zadnje podrobnosti, je še dodala deželna predsednica.

SINDIKATI

Solidarnost z delavci jeklarn Ast iz Ternija

Tržaški sindikat kovinarjev Fiom-Cgil je včeraj dopoldne posredoval tržaški vladni komisarki Francesci Adelaide Garufi vrsto sindikalnih sporočil predstavnikov zaposlenih v največjih tržaških industrijskih podjetjih, od tovarne velikih motorjev Wartsilä do sinhrotrona, ki so obsodili napad policije na sredini demonstraciji v Rimu in izrazili solidarnost z delavci jeklarn iz Ternija. Dogodek sta ostro obsodila tudi pokrajinski sindikat Cgil in sindikat upokoencev Spi-Cgil. Boj sindikatov je včeraj podprla še Stranka italijanskih in slovenskih komunistov-Za levico, ki je izrazila solidarnost z zaposlenimi v skupini Thyssen-Krupp. Vlada Mattea Renzi je hčerka italijanskih in evropskih kapitalistov in ni pokazala nobenega spoštovanja do solidarnega razvoja družbe, ki ga predvideva italijanska ustava, pravi SIK.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 1. novembra 2014

VSİ SVETI, DAN SPOMINA NA MRTVE

Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 16.53 - Dolžina dneva 10.09 - Luna vzide ob 13.51 in zatone ob 1.14.

Jutri, NEDELJA, 2. novembra 2014

DUŠANKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,5 stopinje C, zračni tlak 1025,5 mb raste, vlaga 54-odstotna, veter 5 km na uro severozahodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,6 stopinje C.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Edita in Emilio Coretti

slavita

60. obletnico poroke.

Vse najboljše jima želijo

hči Loris, zet Eligio in vnuk Davide.

Voščilom se pridružuje sestra Loredana z družino.

29. oktobra je na ekonomski fakulteti tržaške univerze z odliko in pohvalo diplomirala

Gaia Villatora Milič

Ob doseženem uspehu ji iskreno čestitajo

vsi njeni.

Čestitke

Náš dragi IPISILON danes praznuje svoj rojstni dan, 95 let. Ker ga imamo radi mu želimo še mnogo zdravja in korajže v življenju Marta in Vida z družinama.

Draga botra PAOLA iz Boljuna je praznovala 95. rojstni dan. Želimo ji še mnogo zdravih in srečnih let med nami Marta in Vida z družinama.

Botri EDITI in botru EMILIU iz Loga, ki praznujeta 60. obletnico poroke, iskreno čestita ter želi še mnogo zdravih in veselih skupnih let, Tiziana z družino.

Lekarne

Sobota, 1. novembra 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Mazzini 43 - 040 631785, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 - 040 302800.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

prej do novice

www.primorski.eu

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »The Judge«.

ARISTON - 10.30 »E.T. L'extraterrestre«; 16.30, 18.45, 21.00 »Ritorno a l'Avana«.

CINEMA DEI FABBRI - 21.00 »Pelomalo«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.30, 21.15 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.40, 18.30, 21.20 »Boyhood«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »La spia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00, 20.40 »Bes«; 16.00 »Drakula: Skrita zgodba«; 17.55 »Karmen«; 21.10 »Kdo mi ugrabi ženo«; 16.20 »Labirint«; 18.50, 21.00 »Mali Budo«; 16.50, 18.40 »Na koncu mavrice«; 20.45 »Ni je več«; 22.00 »Ouija«; 20.00, 22.20 »Preusmerjeni«; 14.00, 19.00 »Vloga za Emo«; 16.10, 18.10 »Čebelica Maja«; 17.00 »Čebelica Maja 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.10 »Dracula Untold«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Scrivimi ancora«; Dvorana 2: 18.10, 20.10, 22.15 »Una folle passione«; 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Confusi e felici«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 15.20, 16.30 »Doraemon«; 15.30 »Un fantasma per amico«.

SUPER - 15.30, 18.50, 22.30 »Soap opera«; 17.10, 20.30 »Buoni a nulla«.

THE SPACE CINEMA - 11.10, 13.20, 15.30, 17.40 »Doraemon«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Confusi e felici«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40, 20.10, 21.50 »Dracula Untold«; 11.00, 17.00, 19.30, 22.00 »La spia«; 11.00, 13.00, 15.00, 15.40 »Un fantasma per amico«; 19.45, 22.00 »Scrivimi ancora«; 13.25, 17.40, 22.10 »Una folle passione«; 11.10, 14.30, 17.00, 19.30 »Guardiani della galassia«; 22.00 »Guardiani della galassia 3D«; 16.55, 21.40 »The Judge«; 11.10, 13.05, 15.00, 19.45 »Soap opera«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 17.45, 20.30, 22.15 »Dracula Untold«; 14.25 »Doraemon«; Dvorana 2: 15.30, 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30, 22.10 »The Judge«; Dvorana 3: 15.00, 17.30, 19.50, 22.10 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 15.10, 17.10, 20.00, 22.00 »Confusi e felici«; Dvorana 5: 15.40 »Doraemon«; 17.20, 20.20 »Il giovane favoloso«.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 3. novembra, ob 20.30 na predstavitev pesniške zbirke Janeza Povšeta Pesmi ob poti. Z njim se bo pogovarjala avtorica spremne besede Majda Cibic.

FOTO RAZSTAVA RAFAELA VONČINA: otvoritev razstave Začetki« bo v torek, 4. novembra, ob 18. uri v knjižnici na Kozini. Na ogled bo do 28. novembra ob ponedeljkih od 7.00 do 14.00, ob torkih od 12.00 do 18.00, sredah in petkih od 10.00 do 17.00 in ob sobotah od 8.00 do 13.00.

V KNJIŽNICI NA KOZINI bo v torek, 4. novembra, ob 18. uri potekala odprta fotografiska razstava »Začetki« avtorja Rafaela Vončine iz Sežane, ki bo na ogled do 28. novembra (ob ponedeljkih 7.00-14.00, torkih 12.00-18.00, sredah in petkih 10.00-17.00 in sobotah 8.00-13.00).

SKD TABOR-PROSVETNI DOM: nedelja, 9. novembra, ob 18. uri gostovanje gledališke skupine KD Brce s komedijo »Češpe na figi« (M. Tomšič), režija S. Verč.

RAZSTAVA FRANKO VECCHIET »Poskusni odtisi in druge zabave« v MIB - School of Management, Palača Ferdinando - Oširek Caduti di Nassirya 1, na ogled do torka, 11. novembra. Vodení obiski z umetnikom vsak torek od 17. do 19. ure.

MIRAMAR

Ruski in italijanski znanstveniki

Center za teoretsko fiziko pri Miramaru in ustanova Sissa bosta od 4. do 6. novembra gostila srečanje italijanskih in ruskih znanstvenikov. Glavna tema znanstvenega simpozija bo program Megascience, ki ima za cilj razvijanje oziroma ovrednotenje znanstvenih in raziskovalnih ustanov v Rusiji, ki so že ali bodo postale sestavni del evropskega sistema Science-Techno parks. Podrobneje bodo znanstveni in raziskovalci iz obeh držav obravnavali aplikacije fizike novon v medicini in tudi v vesoljski biomedicini.

Direktor Sisse Guido Martinelli je zadovoljen, da bo Trst gostil srečanje na tako visoki ravni, kar bo potrdilo njegovo vsestransko vlogo na stičišču narodov in kultur. V ruski delegaciji bodo, poleg znanstvenikov, tudi nekateri visoki predstavniki ministrstev za šolstvo in raziskovanje ter univerz. Med pokrovitelji je tudi italijansko veleposlaništvo v Rusiji.

SDGZ - Obvestilo

Subvencije CATA in olajšave zavoda INAIL

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča, da imajo novoustanovljena obrtna podjetja možnost, da zaprosijo ustanovo CATA za dodelitev prispevka v višini 40% stroškov, ki so jih imela, preden so začela dejavnost. Če je torej obrtno podjetje, preden je začelo delovati, kupilo stroje in opremo oz. imelo notarske stroške, lahko zaprosi za subvencijo in istočasno predloži že prejete in plačane fakture. Predvidoma do konca leta bodo poleg tega objavili razpis za prispevke za žensko podjetništvo.

Zavod za nezgodno zavarovanje INAIL pa je objavil nov razpis za olajšave, ki jih lahko koristijo podjetja iz sektorjev gradbeništva, predelave kamna in kmetijstva. Ta podjetja bodo lahko zaprosila za subvencijo, če nameravajo opraviti investicije v stroje, vozila in opremo, ki prinašajo izboljšanje varnosti in zdravja na delovnem mestu. Predvideno je kritje stroškov do 65% do maksimalnega zneska 50.000,00 evrov. Najnižja možna subvencije znaša 1.000 evrov, torej bodo lahko financirane tudi razmeroma majhne investicije. Vložitev prošnje je možno od 3. t. m. do 3. decembra le preko spletni strani INAIL in nato še po PEC.

Dodatne informacije na spletni strani www.sdgz.it in v uradih SDGZ-Servis. (B. S.)

Izleti

KRU.T obvešča udeležence izleta v Pi-
zo in Firence, da je odhod v nedeljo,
2. novembra, kot sledi: iz Trsta, dre-
vored D'Annunzio ob 6.00, ob 6.05
zbirno mesto na trgu Oberdan (pred
Deželno palačo) in odhod ob 6.15, po-
stanek v Grljanu ob 6.25 in postanek
v Sesljanu pred hotelom Posta ob 6.35.
Prosimo za točnost!

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje
Naravnega Rezervata doline Glinščice,
v nedeljo, 9. novembra, organizira
3. brezplačni vodeni izlet jesenskega
ciklusa doline Glinščice »Zgodbe o le-
du«, ki traja prib. 3 ure in je namenjen
odraslim in družinam (otroci od 6. le-
ta dalje). Štart ob 10. uri iz Drage. In-
fo in prijave (izleti v it. in slo.) na tel.
366-9571118 (pon.-pet. 14.00-17.00),
info@riservavalrosandra-glinscica.it.

**DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-
JENCEV V TRSTU** in KRU.T vabita
člane in prijatelje, da se v četrtek, 18.
decembra, z avtobusom skupaj od-
peljejo do Ljubljane na ogled prazni-
čno okrašene slovenske prestolnice in
božičnih stojnic. Dodatne informacije
in prijave na sedežu, Ul. Cicerone
8, II. nadstropje. Tel. 040-360072.

Poslovni oglasi

GOSTILNA IŠČE KUHARJA. Tel.
349-4359929 (v večernih urah)

ZDRUŽENJE SKAVTOV IŠČE v
najem zemljišče na Krasu
za lastne dejavnosti
vsaj 5.000 m²
DARIO: 347-2614147
dario@casapadovani.eu

PEKARNA BUKAVEC - Danes je
odprta samo slaščičarna.

**ZAČETNA DELAVNICA TAPKA-
NJA** v Trstu, v soboto, 8. novem-
bra.
Vodi Barbara Žetko.
Informacije na www.eft-trieste.it,
prijave na info@eft-trieste.it

Mali oglasi

BLIZU TRGA OBERDAN dajem v na-
jem študentom stanovanje sestavljeno iz:
dnevne sobe, kuhinje, kopalnice
in dveh spalnih sob. Tel. št.: 349-
8430222.

ODDAM STANOVANJE pri Magdale-
ni, popolnoma prenovljeno in oprem-
ljeno, 60 kv.m., z dvoriščem 80 kv.m.,
s parkirnim prostorom na odprtem.
Tel.: 338-1586832.

PRODAM domače klobase. Tel.: 339-
5472406.

PRODAM trisedežni kavč, bele barve,
cena 100,00 evrov. Podarim še dve
prevleki. Tel.: 346-9439702 (Mavhinje).

V ZGODOVINSKEM DELU Štanjela, na
slovenskem Krasu, prodamo hišo z
vrtom, cena po dogovoru. Tel. 00386-
41314995.

ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami iš-
če delo pri negi starejših oseb 24 ur
dnevno. Tel. št.: 040-228658.

Obvestila

ANPI - VZPI BOLJUNEC, SKD F. Pre-
šeren, Mladinski dom in Fantovska
Boljunec, vabijo na počastitev padlim
v NOB danes, 1. novembra, v Bo-
ljuncu. Zbirališče na Gorici ob 16. uri.
Slavnostni govornik Renato Kneipp,
sodeluje zbor Fante pod latnikom in
šola »Fran Venturini«. Na častni stra-
ži taborniki in skavti.

KD SLOVAN IN SKD SKALA ter VZPI-
ANPI s Padrič in iz Gropade vabijo
vaščane obeh vasi, da se spomnijo
svojih padlih v NOB danes, 1. no-
vembra, ob 9.45 pred spomenikom v
Gropadi in ob 10.00 pred spomeni-
kom na Padričah. Nastopil bo MePZ
Skala-Slovan.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI E. An-
tončič prireja danes, 1. novembra, v
sodelovanju z vaškimi organizacijami,
povorko in polaganje vencev na obe-
ležja NOB. Zbirališče ob 11.15 v
Ljudskem domu v Križu.

KROŽEK KRAS - ALTIPIANO Giulia-
no Goat Stranke Komunistične Pre-
nove, bo danes, 1. novembra, poča-
stil spomin padlih v boju proti naci-
fašizmu. Položili bodo cvetje na spo-
menike padlim na zahodnem delu
Krasa skupaj z javnimi upravami, na
vzhodnem delu Krasa pa z urnikom:
9.15 Bazovica, 9.30 Opčine (v okvi-
ru pobude VZPI-ANPI), 9.45 Gro-
pada (v okviru pobude KD Slovan in
SKD Skala), 10.00 Padriče (v okviru
pobude KD Slovan in SKD Skala),
10.15 Trebče.

**NA BARKOVLJANSKEM POKOPA-
LIŠČU** bo po starem običaju blagoslov
grobov danes, 1. novembra, ob 14.30.

OBČINA DEVIN NABREŽINA in VZPI
ANPI se bosta poklonila spominu
padlim s polaganjem vencev danes, 1.
novembra, ob 8.30 pri županstvu, ob
8.40 v Slivnem, ob 8.50 Medja vas, ob
9.00 Štivan, ob 9.15 Devin, ob 9.30 Se-
sljan, ob 9.35 Vižovlje, ob 9.40 Cero-
vlje, ob 9.45 Mavhinje, ob 9.50 Preč-
nik, ob 10.00 Trnovca, ob 10.10 Pra-
prot, ob 10.15 Šempolaj, ob 10.35
Križ, ob 10.45 Nabrežina.

PRI SV. IVANU se bomo poklonili spo-
minu padlih danes, 1. novembra, ob
11.00 pred ploščo na Narodnem domu.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju
danes, 1. novembra, od 16. do 19. ure
in v nedeljo, 2. novembra, od 9.30 do
12.00 in od 15.00 do 19.00 na ogled raz-
stave »Pijača med 1. svetovno vojno«.

SPOMENIK PADLIM NA KATINARI:
SKD Lonjer-Katinara vabi vaščane in
tovariše danes, 1. novembra, ob 15.
uri na katinarsko pokopališče, kjer bo
ob dnevu mrtvih potekala krajša slo-
vesnost s polaganjem venca.

**VZPI - ANPI SEKCIJA DOMJO IN KD
FRAN VENTURINI** vabita na sveča-
nost ob vaškem spomeniku padlim v
NOB danes, 1. novembra, ob 14. uri.

VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piš-
čanci vabi na počastitev padlim v NOB.
Zbrali se bomo danes, 1. novembra, ob
9.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.
Odšli bomo v povorki k vaškemu
spomeniku na Dunajski cesti in nato na
opensko pokopališče. Istočasno bo
delegacija položila vence pri spome-
nikih P. Tomažiča in tovarišev, 71 tal-
cev, Rozalije Kocjan-Guličeve, petih
kurirk in štirih tovarišev v parku ob
Kraški ulici. Sodelujejo MoPZ Tabor in
MoPZ Sv. Jernej, Kostanca Mikulus, ta-
borniki in skavti.

**ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK
PADLIM V NOB** iz Škednja, od Sv.
Ane in s Kolonkovca vabi na sveča-

nost ob Dnevu preminulih danes, 1.
novembra, ob 10.30 s polaganjem
vencev k spomeniku padlim v NOB iz
Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca
(Istrska ul. 192). Svečanost bo uvedel
predsednik združenja Adriano Du-
gulin. Sodeluje ŽePZ I. Grbec pod
vodstvom Silvine Dobrilla ob har-
monikarski spremljavi Silvana Kralja.
JUS BANI obvešča upravičence, da
kdor namerava pristopiti k sečnji ali
nabiranju drvi, naj se čim prej javi pri
naslednjih osebah: Igor Križmančič
(040-214306) ali Neva Hussu (040-
212403).

TORKLA v Tržaški Kmetijski Zadrugi,
bo začela kmalu obratovati. Zaradi or-
ganizacijskih razlogov, naprošamo
naše cenjene člane in oljkarje, ki že-
lijo stiskati oljke pri nas, da se čim prej
zglasijo na tel. št. 040-8990120.

**OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER-
TOT** v Nabrežini bo zaprta zaradi do-
pusta do ponedeljka, 3. novembra,
vključno.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v
prostorih Coop GranDuino v Devinu.
Zbiranje rabljene opreme: 3., 4. in 5.
novembra, od 14. do 20. ure; 6. no-
vembra, od 10. do 20. ure. Sejem: 8.,
9., 15. in 16. novembra, 10.00-19.30;
10., 11., 12., 13. in 14. novembra,
16.00-19.30. Prevzem opreme: 17. in
18. novembra, 10.00-19.30.

SPDT prireja v nedeljo, 9. novembra,
Martinovanje ali Kostanjevo nedeljo.
Zbirališče ob 9. uri v Bazovici, pri
Športnem centru Zarja. Nezahtevne-
mu sprehodu bo sledilo prijateljsko
druženje. Izlet je primeren za vse,
predvsem za mlade družine z otroki.
Predvidoma 2 uri in pol hoje. Iz or-
ganizacijskih razlogov vabimo člane,
da se prijavijo do ponedeljka, 3. no-
vembra, na tel. št. 040-220155 (Livio)
ali pri odbornikih planinskega društva.

RAJONSKI SVET se bo sestal v torek,
4. novembra, ob 20. uri v svojem se-
dežu, Doberdobska ul. 20/3, ob 20. uri.
TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v to-
rek, 4. novembra, ob 20.45 na sedežu
na Padričah, redna pevska vaja.

KMEČKA ZVEZA vabi člane in ostale
prašičjereje na posvet »Prehranska
varnost v verigi predelave prašičjega
mesa pri pripravi tipičnih proizvodov
tržaškega Krasa«, ki ga prireja Odde-
lek za javno veterino - tržaškega zdrav-
stvenega podjetja, v sredo, 5. novem-
bra, ob 9.00 v KRD Dom Biščiki 77.

OBČINA DOLINA - odborništvo za iz-
obraževanje in šolske storitve obveš-
ča, da bosta v prostorih osnovne šole
F. Venturini v Boljuncu, vsako sre-
do tečaja angleščine (2. stopnja, od
17.30 do 19.00) in slovenščine (1.
stopnja, od 19.00 do 20.30), ki jih pri-
reja združenje AUSER. Prvo srečanje
bo v sredo 5. novembra, predavateljica
pa bo na razpolago od 16.30 za vpi-
sovanja.

**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB
L. KOŠIR** vabi člane in slovenske fila-
teliste na mesečno srečanje, ki bo v
sredo, 5. novembra, ob 18.30 v Gre-
goričevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

AŠD MLADINA organizira tečaj smu-
čanja na plastični stezi v Nabrežini s
pričetkom v četrtek, 6. novembra. Te-
čaj se bo nadaljeval 13., 20. in 27. no-
vembra. Za ostale info na tel. 347-
0473606.

AŠD SK BRDINA organizira tradicio-
nalni sejem rabljene smučarske opre-
me v prostorih doma Brdina, Prose-
ška ul. 109, na Opčinah. Zbiranje
opreme 6. novembra, 18.00-21.00. Ur-
niki odprtih vrat sejma: 7. novembra,
18.00-21.00; 8. novembra, 16.00-
21.00; 9. novembra, 10.00-12.00 ter
16.00-20.00. Dobili boste lahko in-
formacije glede smučarskih tečajev za
zimsko sezono 2015. Info: 347-
5292058, www.skbrdina.org.

OBČINA ZGONIK razpisuje neformal-
ni izbirni postopek za dodelitev kon-
cesije za izvajanje zakladniške službe
od 1. januarja 2015 do 31. decembra
2019. Zavodi in ustanove, ki se na-
meravajo prijaviti na razpis, morajo
oddati prijavnico najkasneje 6. no-
vembra na Občina Zgonik - Eko-
nomsko finančna služba, Zgonik 45,

34010 Zgonik (Trst). Obvestilo in os-
nutek konvencije sta dosegljiva na
www.comune.sgonico.ts.it /"Pregled-
nost obveščav/Razpisi in pogodbe.

SKD S. ŠKAMPERLE sporoča, da bo
redni (volilni) občni zbor v četrtek, 6.
novembra, ob 19.30 v prvem in ob
20.00 v drugem sklicu v društvenih
prostorih na Stadionu 1. maj, Vrde-
lska cesta 7. Vljudno vabljeni!

**AGRARNA SKUPNOST JUSOV-
SRENJ** vabi predsestnike upravnega in
nadzornega odbora Jusov-Srenj v
tržaški pokrajini na sejo glavnega od-
bora, ki se bo odvijala v petek, 7. no-
vembra, ob 20.30 v sejni dvorani Mir-
ka Špacapana na sedežu na Padričah.

BAKLADA 2014 v organizaciji združe-
nja Via di Natale, SKD Vigred in Zdru-
ženja staršev, bo v petek, 7. novembra,
z zbirališčem ob 18.00 v Šempolaju.
Zaključek v centru Škerk v Trnovci s
kulturnim programom, nagrajevanjem
Ex tempore in razstavo risb.

**OB 97-LETNICI OKTOBRSE REVO-
LUCIJE** KP-EL in SIK vabita na po-
budi: v petek, 7. novembra, v Ljud-
skem domu Canciani, Ul. Masaccio
24, v Podlonjerju; ob 19.00 posega M.
Bergagne in Brune Zorzini, sledi dru-
žabnost. V soboto, 8. novembra, v
Ljudskem domu Togliatti, Ul. di Pe-
co 14, Naselje Sv. Sergija, ob 19. uri
posega Petra Behrensa in Stojana
Spetiča, sledi družabnost.

TAIJIQUANA IN QIGONGA - Društvo
Slovencev miljske občine K. Ferluga
in krožek A.C.L.I. O. Petronio iz Milj
vabita na predstavitev te vadbe, ki bo
v petek, 7. novembra, ob 19.00 v dvo-
rani A.C.L.I., Ul. Frausin 9 (Milje).

40-LETNIKI (1974) se srečamo v Rep-
nu v soboto, 15. novembra, ob 20. uri
ob večerji z glasbo. Pridruži se nam!
Pokličti najkasneje do sobote, 8. no-
vembra, na tel. št.: 040-327115.

50-LETNIKI IZ TREBČ se dobimo v so-
boto, 8. novembra, ob 15.30 pred spo-
menikom padlim v Trebčah. Vabimo
vse vaščane in prijatelje, da se nam
pridružijo, da skupaj nazdravimo!

DELAVNICA KUHANJA z dobro po-
znavalno kraške kuhinje Vesno Gu-
štin, avtorico knjige »Je več dnevou ku
klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu, Ul.
Androna del Pane 7, ob sobotah 8.,
15., in 22. novembra. Info in prijave
na tel. št. 040-2460879 ali 392-
2109031.

ZDRAVA HRBTENICA za vse starostne
skupine, preprečevanje bolečine v
hrbtu, inkontinence, osteoporoze, itd.
Vadba poteka vsak dan pri vas doma
ali v studiu na Terminalu v Sežani. In-
fo tel. 00386-41692247.

KRU.T obvešča, da bo v torek, 11. no-
vembra, ob 15. uri na sedežu krožka,
Ul. Cicerone 8 v drugem nadstropju,
stekla delavnica »Od jeseni do zime:
z barvami in podobami v svojo no-
tranjost« s psihologinjo in psihoter-
apevko Jano Pečar. Dodatne informa-
cije in obvezna prijava na društvenem
sedežu tel. 040-360072 ali [krut.ts@tis-](mailto:krut.ts@tis-cali.it)
cali.it.

50-LETNIKI IZ BREGA se srečamo na
večerji v soboto, 22. novembra, ob 19.
uri na Jezeru. Potrdite svojo prisotnost
do petka, 14. novembra, s klicem ali
sporočilom na tel. 348-2545080 (Fran-
ko) ali 347-0510554 (Damiana).

DO SVOBODNEGA GIBA - revija otro-
ških in mladinskih plesnih skupin
ZSKD bo v soboto, 29. novembra, ob
17. uri v Prosvetnem domu na Opči-
nah. Rok prijave zapade v petek, 14.
novembra. Info: 040-635626 ali in-
fo@zskd.eu.

**DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELAR-
JEV** - Trst prireja začetniški čebelar-
ski tečaj, ki se bo odvijal na društvenem
sedežu na Padričah. Pričel se bo v
torek, 18. novembra, ob 20.00 in se
bo odvijal do poletja (zajeta celoletna
čebelarska sezona). Predviden je teo-
retični del ter praktični del v dru-
štvenem čebelnjaku in ogledi čebel-
njakov nekaterih naših članov. Vpiše
se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal če-
bele ali se s čebelarstvom tudi resno
ukvarjal. Vabljeni zainteresirani, da se
čimprej vpišete (do 15. novembra). In-
formacije na tel. št. 0039-3383881424.
(Danijel).

**CENTER ZA LAŽJE UČENJE IN ŽI-
VLJENJE SEŽANA** - vabi na dan od-
prtih vrat s predstavitvijo brezplačnih
delavnic za učence in praznovanje 1.
rojstnega dne, ki bo v četrtek, 20. no-
vembra, popoldan v Sežani, Partizan-
ska c. 37/a. Pod vodstvom inovatorke
novih učnih metod Mojce Stojkovič. Za
delavnice od 14.30 do 17.30 so obvezne
prijava do 17. novembra na [info@laz-](mailto:info@laz-jeucenje.si)
jeucenje.si ali tel. 00386-31314641.

JUS OPČINE obvešča člane in bivajoče
na Opčinah, da bo sprejemanje pro-
šenj za letošnjo sečnjo vsak torek od
18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji
torek, do najkasneje 28. novembra, na
upravnem sedežu, Proseška ulica 71.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na
www.zpzs.si odprta prijavnica za Pri-
morsko poje 2015. Rok prijave zapa-
de 30. novembra.

Turistične kmetije

**KMEČKI TURIZEM ŠKERLJ, SA-
LEŽ 44,**

je odprt ob sobotah in nedeljah.

Tel.: 040-229253

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico
v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-
3814906.

NA PROSEKU v Kutu smo odprli osmi-
co. Toplo vabljeni.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah
na Punkiški odprla osmico. Tel. št.
040-299985.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Vilme Carli da-
rujejo Nerina, Milena in Vilma 30,00
evrov za vrtec Elvire Kralj in 30,00
evrov za COŠ Pinka Tomažiča v
Trebčah.

V spomin na sestrično Marijo Sedmak
darujejo bratrance Adelina, Lucila,
Magda, Tamara in Franko 125,00
evrov za Ribiški Muzej Tržaškega Pri-
morja iz Križa.

V spomin na Danila in Emila, prava
športnika, daruje Antek 50,00 evrov
za AŠD Sokol.

Zlatoporočenca Anica in Aldo daruje-
ta 30,00 evrov za Ljudski dom -
Trebče.

V spomin na pokojne svojce in sorod-
nike daruje Mara Milič 25,00 evrov za
zgoiški cerkveni pevski zbor in 25,00
evrov za SKD Rdeča Zvezda.

Pogrebno podjetje

ALABARDA

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

NA OPČINAH ODPRTI TUDI
POPOLDNE, OD 14. DO 16. URE
RAZEN OB SOBOTAH

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323

PRISTANIŠČE - Costa Diadema, admiralska ladja genovskega ladjarja iz Trsta na prvo križarjenje

Odplula »kraljica Mediterana«

*Prihodnje leto bo Costa Mediterranea priplula 34-krat v Trst in pripeljala 140 tisoč potnikov
Illycaffè edini dobavitelj kave: v 42 mesecih bo 16 ladjam družbe Costa dobavil 313 ton kave*

več fotografij na
www.primorski.eu

Levo
Costa Diadema
pri Pomorski
postaji, desno ena
izmed jedilnic
na velikanki

FOTODAMJ@N

Costa Diadema, nova admiralska ladja genovskega ladjarja, je sinoči odplula iz Trsta na krstno plovbo. Popotnico za srečno in predvsem dolgo križarjenje po Sredozemskem in drugih morjih sveta so ji ob pooblaščenem upravitelju Michaelu Tammu in podpredsedniku družbe Neilu Palombu zaželeli predsednica Furlanije-Julijske krajine Debora Serracchiani, tržaški župan Roberto Cosolini in pooblaščen upravitelj Illycaffè Giovanni Loser.

Palombo je poudaril, da družba Costa crociere ni izbrala Trsta naključno za krstno plovbo svoje najnovejše ladje. Pri-

hodnje leto bo iz mesta v zalivu startala na križarjenja po Sredozemlju druga njihova ladja, Costa Mediterranea. V tržaško pristanišče bo prispela 34-krat, predvidoma bo sem prepeljala kakih 140 tisoč potnikov. Skratka, družba Costa »verjame« v Trst, s čimer bo obogatila mesto, kot je povzel župan Cosolini, medtem ko je deželna predsednica Serracchianijeva napovedala skorajšnje izboljšanje železniških povezav s Trstom, kar naj bi se potem obrestovalo s turističnim razvojem mesta.

Tudi prisotnost pooblaščenega upravitelja Illycaffè na slovesnosti na ladji, pri-

vezani ob pomol Bersaglieri, ni bila naključna. Loser je naznanil začetek sodelovanja med tržaškim kavnim podjetjem in genovskim ladjarjem. Na vseh šestnajstih ladjah Costa bodo odslej ponujali izključno kavo Illy, gostje pa si jo bodo lahko privoščili tudi v samih kabinah, seveda s kavniimi aparati podjetja Illy. Pred odhodom so na Costa Diadema natovorili četrto tone kave, vsak teden bodo sledili drugi tovari. Tako bodo v 42 mesecih (za kolikor velja sedanj dogovor) na ladjah Costa crociere popili za 313 (!) ton kave Illy.

Costa Diadema je prava velikanka krasotica. Poimenovali so jo »kraljica

Mediterana«. Costa jo je naročila družbi Fincantieri leta 2011, zgradili so jo v ladjedelnici v Margheri, stala je 550 milijonov evrov.

Dolga je 306 metrov, široka 37,2 metra, visoka 61,5 metra (ima 19 nadstropij, od katerih je 14 namenjenih gostom). Ob 1.253 članih posadke lahko sprejme na krov še 4.947 potnikov v skupno 1.862 kabinah, od katerih jih je dve tretjini s pogledom na morje, 756 z zasebnim balkonom, 70 pa super-luksuznih.

Križarjenje bo zadostilo vsem okusom. Poskrbljeno je za rekreacijo (6.200

kvadratnih metrov struktur, osem vodnih masaz trije bazeni, športno igrišče, 500 metrov opremljene steze na prostem), za vsakovrstno razvedrilo (kino, velikansko gledališče, disko klub, rock klub, knjižnica, internetna točka, igralnica s kar 93 igralnimi avtomati) in za vsakovrstno enogastronomsko poslastico (tri restavracije, 15 barov, vinoteka, pivnica, slaščičarna).

Včeraj popoldne so se prvi potniki že vkrkali na ladjo. Ob odhodu ji je sinoči ognjemet s svojimi svetlobnimi utrinki zaželel srečno plovbo.

M.K.

OPČINE - V priredbi SKD Tabor

Zanimiv spoznavni pohod po okolici domače vasi

»Gasilska slika«
udeležencev
jesenskega pohoda
po okolici Opčin

FOTODAMJ@N

Kot je že v navadi, se je na dvorišču Prosvetnega doma v nedeljo, 19. oktobra, zjutraj zbralo lepo število prijateljev in članov, da bi se podali na jesenski pohod v okolico Opčin, ki je v mesecu oktobru postal že stalnica pri našem društvu.

Paolo Sossi nas je najprej popeljal pod Vrh, kjer je otrokom in tudi odraslim pokazal različne vrste dreves in njihovih listov, ki rastejo na tem območju. Na poti proti Parkljevemu hribu smo se ustavili na kraju, kjer so še vidni ostanki bunkerjev, tu so se bili še zadnji hudi boji pred osvoboditvijo Opčin. Nemške enote so še prve dni maja 1945 vztrajale na svojih položajih, ker se prvotno niso hotele predati Jugoslovanski ljudski armadi in so upale na prihod Novozelelandcev. Partizanski poveljnik pa je zahteval in tudi dosegel predajo, cena je bila visoka, saj je prav zadnje dni vojne na

Opčinah bilo mnogo padlih žrtev.

Pot nas je nato popeljala proti vrhu, kjer je v naravi vidna sprememba kamnine, prej smo hodili po apnenčastih tleh, nato pa po flišni podlagi, kjer je prisoten tudi soudan. Ta razlika je vidna tudi v vaški arhitekturi Ferlugov, značilna in lepo okrašena je hiša, po domače »županova«, ki jo krasijo okenski okvirji, zidni oltarček ter strešni in drugi detajli iz fliša. Pri hiši stoji tudi stara »šterna«, ki nas opozarja na čase, ko še ni bilo pitne vode v vsaki hiši. V bližini smo se tudi postavili za skupinsko fotografijo.

Na poti nazaj proti Obelisku smo se ustavili še pri kraju, kjer je bilo nemško vojaško pokopališče po drugi svetovni vojni, padle pa so pozneje prekopali in odpeljali v Costernano pri Gardskem jezeru. Tu nam je Paolo v glavnih obrisih podal še zgodovino družine Danev, ki je bila prvotna lastnica

gostilne in pozneje hotela pri Obelisku. Zanimiva je bila njihova gospodarska rast na tem kraju in tudi v središču Opčin, kjer še stoji božje znamenje »pilj«, ki priča o njihovi rodbini, ki je imela potomce celo na Siciliji, kje so še danes znani po njihovih antikvariatih v Palermu in Taormini.

Za konec pohoda se je del pohodnikov podal do tramvajske postaje in se s tramvajem, ki vozi tod že od leta 1902, pripeljal do Opčin. Tako smo tudi simbolično poudarili povezanost Opencev z zgodovinskim tramvajem, ki spet teče po stari – obnovljeni progi. Na koncu pohoda nas je v Prosvetnem domu pričakalo kosilo in pečen kostanj ter prijetno druženje. Lepo vreme je odlično pripomoglo k uspehu zanimivega pohoda in družabnosti, vsi se pa veselimo še naslednjih izletov po vaški okolici. (AK)

GLASBA - Sinoči srečanje v Hiši glasbe

Gilberto Gil danes v gledališču Rossetti

Zmagal je skladatelj Walter Mobilio

Letošnji dobitnik nagrade Trio di Trieste je rimski skladatelj Walter Mobilio. Njegovo ime so razglasili na včerajšnji slovesnosti v mali dvorani Verdijevega gledališča: mednarodno žirijo, kateri je predsedoval skladatelj Claudio Ambrosini, je prepričal s skladbo za dve godali in klavir z naslovom Sopra la testa un cielo di piombo. Drugo nagrado je prejel Franco Venturini (Italijan, ki živi v Parizu). Za tržaško nagrado se je letos potegovalo 63 skladb iz desetih držav.

Brazilskec in kitarist Gilberto Gil, oče glasbenega in političnega gibanja »tropicalismo«, bo nocoj ob 21. uri nastopil na velikem odru gledališča Rossetti. Koncert prireja tržaška Hiša glasbe v sodelovanju z Veneto Jazz, vstopnice so še na voljo in stanejo od 10 do 52 evrov. Ravno v Hiši glasbe v starem mestu se je Gil sinoči srečal s skupino ljubiteljev njegove glasbe.

Gilberto Passos Gil Moreira se je rodil leta 1942 v mestu Salvador v brazilski deželi Bahia. V javnosti je prvič nastopil pri dvaindvajsetih letih na tekmovanju Bosse Nove. S Caetanom Velosom sta kmalu ustanovila gibanje »tropicalismo«, ki je v drugi polovici 60. let odigralo pomembno vlogo tako na glasbenem kot na širšem kulturnem in tudi političnem področju, zaradi česar sta morala v izgnanstvo v London. Leta 1972 se je vrnil v Brazilijo in njegova pot je od takrat posejana z uspehi – med drugim tudi s prodajo preko petih milijonov plošč.

EVROPSKA KOMISIJA - Po dveh mandatih se od komisije poslavlja slovenski evropski komisar Janez Potočnik

»Odhajam z dobrimi občutki«

BRUSELJ - Evropski komisar iz Slovenije Janez Potočnik je v pogovoru z STA ob koncu desetletja dela v eni ključnih institucij EU povedal, da se poslavlja z dobrimi občutki, a z rahlim priokusom komisarske sage, ki pa ga poskuša čim prej pozabiti. Želi si samo, da bi bil še naprej zdrav ter da bi lahko ob delu užival z družino in prijatelji ter igral odbojko.

Ste prvi in doslej edini evropski komisar iz Slovenije. Malo je ljudi, ki so na tako pomembnem položaju tako dolgo od blizu spremljali razvoj EU, zato me za začetek zanima vaša kratka bilanca minulega desetletja.

To je bilo desetletje preizkušenj, iskanja in negotovosti. Preizkušenj trdnosti EU in živosti evropske ideje, iskanja odgovorov na krizo in globalizacijo ter političnih, socialnih in okoljskih negotovosti. Desetletje reševanja krize. Kriza je bila tudi največkrat izgovorjena beseda v zadnjem nastopu predsednika Joseja Manuela Barrosa, v katerem je zaokrožil svoje videnje minulega desetletja.

V odzivu na krizo je EU sistematično dograjevala institucije in instrumente. Storila je veliko, v pravi smeri, a prepočasno. Ključni problem je bila pripravljenost juga na reforme in pripravljenost severa na iskreno pomoč. Oboje je potrebno. Slovenija bolj pripada državam juga, ki morajo izkazati svojo pripravljenost na strukturne reforme. O tem ne bi smelo biti dvoma.

Iskanje odgovorov na globalizacijo je bilo pred krizo v središču naše pozornosti, s krizo pa preveč porinjeno v ozadje. Tudi politične razmere v svetu niso razlog za mirno spanje. Ukrajina, Afrika, arabski svet, številne držav v konfliktnih je zaskrbljujoče.

Učinkoviti odgovori na krizo so potreben, ne pa tudi zadosten pogoj za okrepitev konkurenčnosti Evrope. Tu nas čaka še veliko dela. V Evropi se preveč energije porabi za branjenje neubranljivega in premalo za iskanje poti, ki temeljijo na strateškem premisleku in viziji. Prednosti ne izkoriščamo dobro. Prepočasno se prilagajamo izzivom globalizacije in vse bolj ranljivega sveta.

Vaša zapuščina na okoljskem področju? Največji dosežek?

Ocenjevati svoje delo je vedno nevhvaležna naloga, ker te tvoje delo samo najbolje ocenjuje. Največja je dodana vrednost na področju povezovanja gospodarskih vprašanj z varovanjem okolja. Gospodarska rast in razvoj sta dolgoročno mogoča le, če upoštevata meje planeta in omejene naravne vire. Politika učinkovitega ravnanja z viri in spodbujanja krožnega gospodarstva je pomembna dopolnila že uveljavljeno politiko boja proti podnebnim spremembam.

Ponosni sem tudi na premike v mednarodni dejavnosti. Pred konferenco o biotski raznovrstnosti v Nagoji je bilo čuti, da je multilateralizem v krizi. Nagoja pa je prinesla novo upanje in nov zagon in moja vloga pri tem je bila ključna. Delovno sem koordiniral tudi evropsko delegacijo na zasedanju v Riu+20, kjer smo sprejeli skupne zaveze k oblikovanju trajnostnih razvojnih ciljev.

Kako komentirate strukturo nove Evropske komisije pod vodstvom Luksemburžana Jean-Clauda Junckerja, predvsem glede položaja okolja, za katerega sami pravite, da žal ni v genetski zasnovi komisije? Vaš naslednik bo Maltežan Karmenu Vella, kaj mu svetujete?

Novi strukturni pristopi so po besedah tistih, ki so jih predlagali, namenjeni predvsem preseganju mentalitete silosov, ki je značilen za komisijo in državne aparate nasploh. Namen je dober, soditi pa ga bo mogoče šele po rezultatih. Poleg dobrega namena je pristop sprožil tudi celo vrsto vprašanj in nezadovoljstva, predvsem med predstavniki civilne družbe.

Okolje prvič doslej v Evropski komisiji ni samostojen resor. Delovanje podpredsednikov, njihova koordinacijska vloga je dokaj nejasno opredeljena in obstaja skrb, da je to le nadaljnji korak v smeri še večje centralizacije odločanja.

Ključne naloge, opredeljene v Junckerjevem pismu komisarju Velli, postavljajo pod vprašaj pomembne usmeritve sedanje komisije na področju varovanja okolja. Skratka, novega komisarja čaka naporno delo, pri katerem bo moral pokazati veliko odločnosti. Moj nasvet bi bil, naj to stori in naj nadaljuje pomembne usmeritve, ki smo jih uveljavili v zadnjem mandatu.

Vaša zapuščina v prvem mandatu, ko ste bili komisar za znanost in raziskave?

Trije poudarki so ključni. Moj strateški cilj je bil krepitev evropskega raziskovalnega prostora in ustanovitve evropskega raziskovalnega sveta, ki je že v prvih letih delovanja "rodil" kar nekaj nobelovcev. Pomemben pa je bil tudi prispevek na področju institucionalne reorganizacije, saj sem predlagal in izpeljal prenos upravljanja finančnih sredstev in razpisov v zunanje agencije ter večjo usmeritev raziskovalnega direktorata v politike in vsebino. Temu pristopu so kasneje, tudi v tem mandatu, sledili kar v precejšnji meri direktorati, kar je občutno povečalo učinkovitost komisije.

Janez Potočnik je v Evropski komisiji »sedel dva mandata; najprej je bil pet let komisar za znanost in raziskovanje, nato pa še pet let za okolje

ARHIV

Vaše mnenje o stanju Evropske komisije? Kam gre ta institucija? Je sploh mogoče še kdaj imeti tako močno komisijo, kot je bila Delorsova? Kako se je v minulem desetletju razvijalo razmerje moči med malimi in velikimi članicami?

Evropska komisija je kljub značilnostim birokratske institucije in okostenelosti izjemno učinkovita institucija, zgrajena na znanju in predanosti številnih kvalitetnih uslužbencev. V Delorsovem času je bila močna, ker je bil tak njen predsednik in ker so bile tudi okoliščine temu naklonjene. Tedanji nemški kancler Helmut Kohl in francoski predsednik Francois Mitterrand sta si želela tako komisijo.

Zato je Evropska komisija v bistvu močna toliko, kolikor ji je to dovoljeno in sprejemljivo za članice. Prepričan sem, da je močna komisija nedvomno v interesu EU in njenih članic, še najbolj v interesu držav, ki imamo v uniji razmeroma omejeno moč. Skratka, morala bi biti tudi v interesu Slovenije.

Velike članice imajo v vseh institucijah, še najmanj v komisiji, relativno večjo moč in večji vpliv na politiko kot majhne. Zato je tako pomembno, da podpiramo močno komisijo. To je objektivno dejstvo. Kljub temu pa je vloga vseh članic pomembna in iz lastnih izkušenj vem, da je lahko vpliv manjših držav, ki so imele aktivne ministre in dobro pripravljene politike, močno presegel njihovo relativno težo.

Kako komisarji sodelujete med seboj? Je lahko sklepati prijateljstva?

Z nekaterimi bi lahko rekli, da smo kar dobri prijatelji, prav uveljavljeno pa ni, da bi se zasebno srečevali. Z nekaterimi si si po prepričanju in pogledih na svet preprosto bliže. S kolegom za konkurenco Joaquinom Almunio se pogosto pogovarjava o športnih rezultatih, on je velik navijač Athletica Bilbao, stalno spremljam rezultate njegovega kluba. Je zelo razgledan, širok, veliko sem se naučil od njega v teh letih. Tudi nekaj odbojkarjev je med komisarji, na primer Slovak Maroš Šefčovič in Litovec Algirdas Šemeta. Da bi kdo aktivno igral, to pa ne, jaz sem edini.

V Sloveniji ste ves čas v vrhu barometra priljubljenosti, na primer oktobrski barometer časnika Delo: prvi predsednik republike Borut Pahor, drugi vi, na tretjem mestu premier Miro Cerar. Kako to pojasnjujete?

Upam in želim si, da je to posledica dejstva, da ljudje cenijo način mojega dela, moje poglede na nekatere vsebinske vprašanja. Seveda je občutek, da te ljudje cenijo, dober, a dejstvo, da si dlje časa uvrščen v vrhu teh lestvic, ne prinaša le dobrih občutkov in ne koristi vedno. Komentarji, kot denimo, kaj je pa še doslej v svojem življenju naredil za Slovenijo, da si to zasluži, se pojavljajo kar pogosto in človeka seveda prizadenejo.

Zalostno je, da mediji spremljajo praviloma konflikte, ne pa preprečevanje konfliktov in resno delo. A tako je pač življenje v političnem prostoru. Sicer pa ljudje praviloma (pre)hitro pozabijo, kaj je kdo delal, rekel ... In tudi to je eden od razlogov slabega stanja v naši politiki.

Zakaj se niste odločili za domačo politiko, kot več vaših komisarskih kolegov, na primer Italijan Franco Frattini, Litovka Dalia Grybauskaitė?

Za nekoga, ki je bil minister v slovenski vladi in vodil politično občutljiva pogajanja o pristopu Slovenije k EU, bi težko rekli, da se je izogibal domači politiki. Res pa je, da se nisem nikoli odločil za vključitev v aktivno strankarsko življenje. V njem je preveč tistega, kar težko prenašam: slabih odnosov, stigmatizacije, polarizacije za vsako ceno, populizma ... Nekaj komisarjev se je res odločilo za domačo politiko, a praviloma so tudi izšli iz strankarskih vrst.

Imate recept, kako lahko Slovenija usmeri svoje krmilo v vode uspešnih in stabilnih držav, kjer je nekoč že bila?

Recept za Slovenijo pozna pravzaprav kar nekaj ljudi, a težko ga je uveljavljati v praksi. Preseči je treba klientelizem, korupcijo, ki se je zakoreninila v slovenskem prostoru, škodljive naveze med gospodarstvom in politiko, okrepiti vladavino prava, krepiti institucije, ki to omogočajo, razmišljati strateško, poskusiti uveljaviti konkurenčne prednosti, ki jih ima Slovenija v EU in globaliziranem svetu. Dosledno delati in se zavzemati za javno dobro.

Slovinci vam priznavajo izjemno strokovnost, a tudi nekaj očitkov je bilo v minulem desetletju, med najbolj glasnimi - plača, Teš 6, preveč sterilna drža v sporu s Hrvaško in glede plinskih terminalov. Kako odgovarjate na to?

Najprej načelno stališče: rezultati so mogoči samo, če delaš kredibilno in diskretno, kar izključuje javno trkanje po prsih, tudi za ceno tega, da moraš stalno poslušati očitke. Najpogostejše od ljudi, ki si nikoli niso vzeli časa, da bi se o tvojem delu sploh poskušali poučiti. Vsak od omenjenih očitkov je zgodba zase. Naj odgovorim kratko, kolikor je mogoče.

Plače v Evropski komisiji so pač visoke, tako kot v vseh primerljivih mednarodnih institucijah. Ne odločamo sami o njih. Za njihovo spremembo bi bilo potrebno soglasje članic. Plače v Evropski komisiji in ostalih evropskih in mednarodnih institucijah so take z razlogom. Vsi komisarji smo morali živeti s tem očitkom in tudi bodoča komisarka iz Slovenije bo morala.

Teš 6 je zgrešena investicija. Pa niti ne mislim pri tem na ekonomski vidik naložbe, ker to premalo poznam, ali na korupcijo, ampak na preprosto dejstvo, da gre po mojem prepričanju za strateško napačno odločitev. To sem na bolj ali manj jasn način poskušal povedati večkrat, a je bilo nekako preslišano. Ker je odločitev o energetski mešanici v pristojnosti članic, komisarji sicer nimamo pravice, niti pristojnosti, da se opredeljujemo do konkretnih investicijskih odločitev držav. Države imajo pravico do napake in Slovenija jo je po moji oceni naredila.

V reševanje mejnega spora med Slovenijo in Hrvaško sem bil aktivno vključen. Pri tem bi se rad zahvalil zaupanju, ki sem ga bil v tem času deležen od predsednika države Danila Türka in mojega kolega, ki je bil pristojen za širitev, Ollija Rehna. Trudil sem se pomagati v smeri iskanja rešitve, ki bi bila sprejemljiva za obe državi. Nič ni slabšega kot konflikt med sosedami, ki je stalen in nerešen, ker dolgoročno trpijo odnosi med državama, ekonomski in predvsem povsem človeški.

O plinskih terminalih sem povedal že precej. Pogosto se je kritičnim glasovom prisluhnulo v politiki in medijih bolj kot mojim pozivom, naj vnebo zainteresirane strani sedejo za skupno mizo in skupaj poiščejo odgovore, kako zaščititi ta občutljivi plitki dela Jadranskega morja. Da je ugodno rešitev prinesel prav pogovor in dogovor, sicer vemo vsi, a smo spet nekako hitro pozabili, kaj je kdo v preteklosti govoril in k čemu pozival.

Kako ocenjujete sodelovanje z Ljubljano v minulem desetletju? Kaj ste pogrešali iz vrst slovenskega političnega vrha, ki je v času vašega komisarjevanja kar dinamično menjaval barve?

Sodelovanje z Ljubljano in vlado ter tudi s predstavništvom v Bruslju je bilo vedno dobro ali vsaj solidno. Sam sem bil zanj vedno odprt, ne glede na politične spremembe in barvo koalicije. To je stvar politične kulture in tako sem pač razumel svojo vlogo. Včasih sem si pravzaprav celo želel, da bi bili stiki nekoliko bolj intenzivni, pa se to ni zgodilo. Dodam naj še, da od nobene vlade ali njenega predsednika nisem bil izpostavljen nobenim

pritiskom, za kar sem vsekakor hvaležen. Tudi to je bil razlog, da sem lahko delo komisarja opravljal po etičnih merilih in standardih, ki se od nas zahtevajo.

Kaj je izvirni greh, ki je sprožil slovensko komisarsko farso?

Izvirni greh je po moji oceni v prepričanju mnogih, da je komisarska služba dobro plačana hoja po rdeči bruseljski preprogi. Upam, da bo stranski učinek teh, za Slovenijo res nesrečnih dogodkov v zadnjih mesecih boljše razumevanje zahtevnosti komisarskega dela in pritiskov, ki smo jim pri svojem delu izpostavljeni. Prav je, da se imenovanju komisarjev in zaslišanjem v Evropskem parlamentu posveča pozornost, a vse skupaj je doma že mejilo na pravo obsedeno stanje. Sam sem imel tri zaslišanja v Evropskem parlamentu. Bila so zahtevna, a osebno jih imam v lepem spominu.

Bili ste eden mogočih kandidatov. Tedaj bodoči premier Miro Cerar vas je podprl. Kako si razlagate to, da kljub temu ne boste znova komisar? Kako ocenjujete komisarski proces v Sloveniji?

Bil sem edini, ki je že precej pred začetkom vseh postopkov za izbiro komisarja javno sporočil, da sem, čeprav je dva mandata dolga doba, pripravljen razmisliti tudi o tretjem, če bi vlada ocenila, da bi bilo to dobro za Slovenijo. Vesel sem bil takratne podpore SMC, ki je tako prepričljivo dobila zadnje strankarske volitve, in bodočega premierja Mira Cerarja.

Od tiste točke naprej se je zgodilo marsikaj, kar je bilo in je težko razumeti. Nobenega smisla ni v pregrevanju in pregrevanju vseh dogodkov. Pomembno je, da je agonija, ki je nedvomno škodila ugledu Slovenije, končana. Dokončna odločitev je bila sprejeta. Bodoči komisarki pomagam po svojih najboljših močeh in ji želim vso srečo in uspešno opravljanje mandata. Lahko pa mi verjamete, da slab priokus po vsem doživetem in preživetem seveda ostaja. A to je moja osebna stvar.

Kako ocenjujete Junckerjevo vlogo in pomen vprašanja ženskih kvot v slovenski komisarski zgodbi - so takšni pritiski na članice dopustni?

Vseskozi sem cenil in podpiral prizadevanja predsednika Junckerja za čim večje število žensk v bodoči komisiji. Politika enakopravnosti med spoloma je pomembna. Seveda pa politika enakopravnosti med spoloma deluje v obeh smereh. Tudi se ne začne pri zadnjih nekaj državah, ki zaradi različnih razlogov - v Sloveniji so bile to volitve - niso imenovalle svojih kandidatov med prvimi. Kakor se tudi ne začne in konča le pri državah, ki so bolj dovzetne za jasna sporočila, ki prihajajo iz Bruslja. Ne le enakopravnost med spoloma, tudi enakopravnost med članicami unije, velikimi in majhnimi, je pomembna vrednota v združenju, ki mu pripadamo.

Nova slovenska komisarka bo Violeta Bulc. Priстойna bo za resor za promet. Vaš komentar nove komisarke in resorja?

Nova slovenska komisarka je dobila dober resor, dovolj konkreten, da bo lahko v njem s trdim delom pustila svoj pečat. Kot sem že dejal, ji pomagam po svojih najboljših močeh in sem ji in ji tudi bom vedno na voljo za nasvet, če ga bo potrebovala in želela. Labirinti komisije in njenega delovanja so namreč vse prej kot preprosti in zaupanje kolegov prinaša samo trdo in korektno delo. Da je tega sposobna, ne dvomim. Želim ji mirno plovbo med transportnimi in institucionalnimi čerami.

S kakšnimi občutki se poslavljate?

Z dobrimi, a z rahlim priokusom komisarske sage, ki ga poskušam čim prej pozabiti. Ničesar ne obžalujem. Delal sem po svojih najboljših močeh, tudi zato ker sem se zavedal, kako zelo je moje delo pomembno tudi za ugled države, iz katere prihajam. Žal mi je le za odlično ekipo ljudi, s katerimi smo skupaj delali v zadnjem desetletju, ki bodo odšli vsak svojo pot. Prepričan sem, da bodo tudi v svojem prihodnjem delu uspešni. Tako je pač življenje.

Kaj bo vaš naslednji karierni korak? Povedali ste že, da želite ostati v Bruslju. Zakaj ne nazaj v Slovenijo?

Rad bi ostal zvest podpiranju trajnostnega razvoja v evropskem in v mednarodnem prostoru v najširšem pomenu besede. V Bruslju želim ostati zato, ker je to tu mogoče in ker sem v desetletju, ki sem ga preživel tu, spoznal številne ljudi, ki jih cenim, ki jim zaupam in za katere vem, da cenijo tudi moje delo in mi zaupajo. Veliko lepih besed sem slišal v zadnjih tednih in dneh in lepo je, če imaš občutek, da je tvoje delo pustilo sledove in ustvarjalo prijateljstva. A poti so vedno nepredvidljive, tako da ne vem, kaj bo prinesla prihodnost. V Sloveniji pa bom zagotovo več kot v zadnjih nekaj letih. Želim si pravzaprav samo, da bi bil še naprej pri dobrem zdravju, da bi ob delu, ki ga zagotovo ne bo primanjlovalo, lahko užival z družino in prijatelji ter igral odbojko.

Petra Miklavc/STA (Bruselj)

Unescov svet je leta 2000 umestil del znamenite doline reke Loare na seznam svetovne kulturne dediščine s sledečo utemeljitvijo: Izjemna kulturna krajina neverjetne lepote je polna zgodovinskih mest, vasi in veličastnih arhitekturnih spomenikov – gradov. In prav z obiskom tega prekrasnega dela Francije, ki ga imenujejo tudi park Francije in zi-

Grad Amboise, kapelica kjer je da Vinci grob in (spodaj) tipična hiša

belka francoskega jezika, smo začeli naš majski izlet.

Na letališču Charles de Gaulle nas je pričakal vodič, profesor Remi in že smo po obvoznici obkrožili del Pariza in vozili v smeri mesta Tours. Gričevnata pokrajina in lepo obdelana rodovitna polja so nam nudila prijetno vožnjo do najvažnejšega mesta na poti do Toursa, to je Chartres. Že ob prihodu v mesto je takoj vidna močna, iz kamna zgrajena, katedrala. Ob podrobnih razlagi spoznamo vse njene posebnosti in nam postane jasno, zakaj velja za eno najbolj znanih francoskih cerkva. Zgodnjegotsko pročelje z dvema visokima zvonikoma, zelo bogato vklesanim portalom, velika rozeta, ki skupaj z neštetimi velikimi barvanimi vitraji vlivajo svetlobo na kamnito notranjost, so prava paša za duh in oči. Tla ob vhodu krasi velik labirint, zunaj na pločniku, pa nas vklesana tabla opozarja, da vodi mimo Chartresa, severni del Jakobove poti oz. El Camino de Santiago.

Naslednji dan smo si ogledali tri biserne doline, ki je posejana z več kot 300 gradovi oziroma dvorci, najbolj znani pa so gotovo Chateaux d'Amboise, Chenonceau in veličastni Chateaux de Chambord.

Grad Chenonceau

Nad mestecem Amboise se bohoto renesančni grad iz 15. stol., ki je bil rezidenca več francoskih kraljev. Grad je obdan z lepimi zelenicami, izpod lože je krasen pogled na reko, ki leno teče pod velikim kamnitim mostom. V notranjosti so razkošni saloni z velikimi kamini, okna so sestavljena iz lepih barvanih vitrajev, pohištvo je v gotskem in renesančnem slogu. Na prostranem terasem dvorišču stoji gotski biser, kapelica St-Hubert, kjer naj bi bil pokopan Leonardo da Vinci, ki je v Amboisu živel in tudi umrl leta 1519.

Po prijetnem sprehodu po živahnem mestu, ob starih hišah z lepimi lesenimi prekrizanimi fasadami in bivališči v votlinah mehkega tufa, smo prišli do še enega bisera. Tu se namreč nahaja palača Clos-Lucé, kjer je od 1516. leta do svoje smrti, 2. maja 1519 živel in ustvarjal genij Leonardo. Palača je bila povezana z gradom s podzemnim prehodom, tako, da je kralj Franc I. lahko obiskal mojstra vsakič, ko si je to zaželel. V palači je prikazanih mnogo Leonardovih izumov, od »helikopterja« do »premičnega mostu«.

Grad Chenonceau se razprostira čez mirne vode reke Cher. Imenujejo ga tudi dvorec petih dam: dala zgraditi ga je Caterina Briconnet, v njem je živala lepa Diana di Poitiers, v blišči ga je postavila Caterina de' Medici, svoje veliko žalovanje po možu Henrik III. pa je tu premoščala njegova vdova Luisa Lorenska. V razkošnih in kraljevo opremljenih sobah je razobešenih kar nekaj umetnin, Murillo, Rubens, flamski gobelini. V kletih so

zgodno urejeni manj »kraljevi« prostori, kot so kuhinja in shrambe in lepo prikazujejo takratno življenje v gradovih. Na koncu smo obiskali še prostore kjer je živila neutolajljiva Luisa Lorenska, ki je v znak žalovanja bivala v popolnoma zatemnjenih in v črno pobarvanih sobah. Grad ima svoje temelje v reki, ker je bil zgrajen na starem mlinu, na bregu reke se nahajajo lepi francoski vrtovi. Tistega na levi strani si je zaželela Diana di Poitiers,

Kuhinja v gradu Chenonceau in (desno) Versailles

Skupina izletnikov v Versaillesu in (na desni) Eifflov stolp

FRANCIJA - Pariz in gradovi Loare z agencijo Aurora

Mesto svetlobe in razkošni č

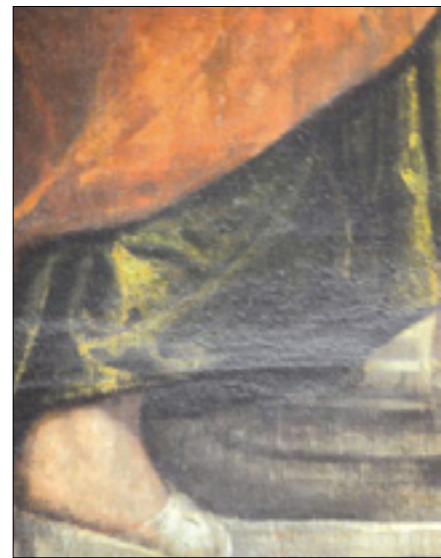
van kot simbol veličastne in večne francoske krone. Na željo kralja Franca I. naj bi načrte izdelal sam Leonardo da Vinci. V prostrani lovski rezervi so ga začeli graditi leta 1519, končali pa leta 1537. Obdaja ga brezkončen park, obkrojen z 32 km dolgim obzidjem. Stavba obsega 400 sob,

365 kaminov, 13 velikih stopnišč in dvorišče, ki ga obdaja močno obzidje. Poseben pečat dajejo palači nešteti dimniki in stolpiči, največ pozornosti pa pritegne znamenito Leonardovo dvojno spiralno stopnišče, kjer tisti, ki stopa navzgor, ne vidi tistega, ki hodi navzdol.

Na poti proti Parizu je obvezen postanek v mestu Versailles. Ko smo se po košatem drevoredu vozili proti istoimenski palači, smo zamižali z očmi zaradi v soncu lesketajočih se pozlačenih kupol in ograj. Na dvorišču se je vila dolga vrsta obiskovalcev, ki so mirno čakali na vhod v pa-

Vrtovi v gradu Chenonceau in (spodaj) Grad Chambord

lačo. Vsa sreča je, da smo mi potovali v skupini in smo tako imeli rezervirane termine za vstop. Tu in drugod smo se tudi posluževali zelo koristnega tehnološkega pripomočka, to so slušalke preko katerih slediš in slišiš razlago, tudi če nisi tik ob vodiču. V izredno pomoč pa so tudi, če se kdo oddalji oziroma zgubi.

Tudi Versajska palača je bila prvotno lovski dvorec, ki sta ga kralja Ludvik XIV. in XV. dograjevala in nato spremenila v najveličastnejšo palačo tistega časa. Bogastva in mogočnosti te kraljeve palače se ne da opisati, treba je to videti in doživeti. Slike, freske, tapiserije, preproge, stekla, pozlačeni predmeti, stopnišča, fino izrezbarjeno pohištvo, vsepovsod po-

Udeleženci izleta Primorskega dnevnika v Le jardin de Luxembourg

Tekst in fotografije **Divna Čuk**

tvorci francoskega plemstva

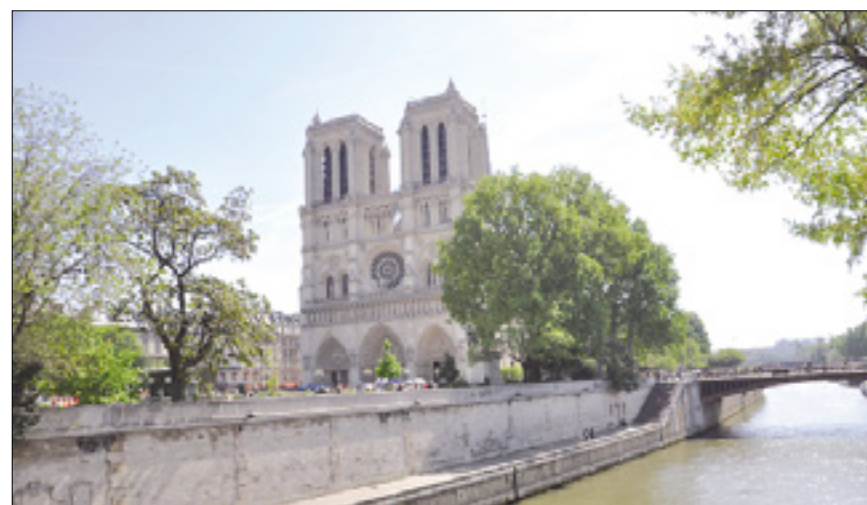
dobe sonca – Ludvikovega simbola, pa še prekrasni vrtovi, vse to je izražalo veličastvo in nam dajalo komaj slutiti, kako so dvorjani preživljali svoj čas med razkošjem, bleščečimi predstavami in raznimi tekmovalji. Popolnoma je razumljivo, da so vsi tedanji vladarji želeli vsak svoj Versailles

les in razumljivo je tudi, da je nato izbruhnila revolucija.

Ob lepih pogledih na obdelano pokrajino, kjer smo v daljavi videli tudi kar nekaj karakterističnih ogromnih dimnikov jedrskih elektrarn, smo prispeli v Pariz. Mimo širokih cest in modernih nebotičnikov

smo se prebili do samega srca mesta romantike ali mesta ljubezni ali mesta luči, to so samo nekateri vzdevki za francosko prestolnico. Že med panoramsko vožnjo po mestu so se nam v vsem svojem prostanstvu prikazale Elizejske poljane, Eifflov stolp, Slavolok zmage, mostovi čez Seno, razni trgi o katerih vedno slišimo ali čitamo: Place de la Concorde, Place de la Madeleine, Place Vendome, pa še prekrasne palače, kot so Opéra, Petit in Grand Palais, Sorbonne, Panthéon in še bi lahko naštevali. Ob krasnem vremenu smo se sprehodili po cvetočih vrtovih Jardin du Luxembourg, tu stoji istoimenska palača, v kateri je sedež senata. Nadaljevali smo po latinski četrti. Karakteristična četrt z ozkimi ulicami, kjer je veliko knjigarn z izredno zanimivimi izvirnimi izvodi znanih knjig, kot so romani Julesa Verna, Alexandra Dumasa, pa tudi »našega« Jamesa Joyca smo zasledili.

Gotsko masivno pročelje katedrale Notre-Dame predstavlja podobo Francije v vsej svoji veličini. Pariško katedralo, kjer se pojavijo prvi zunanji oporni loki, so začeli graditi leta 1163, gradbena dela so trajala okoli 90 let. Triindvajset notranjih ka-

Pariz - Stolnica Notre-Dame

Pariz - Muzej Louvre

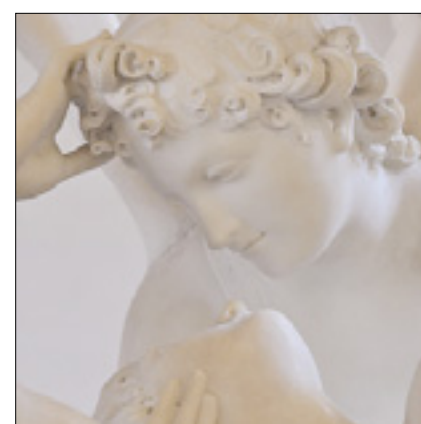
pelic, marmornati kipi in oltarji, umetniški reliefi ter krasni rozeti, ki sončne žarke magično pobarvata v poltemni notranjosti, upravičeno privabljajo neskončno množico obiskovalcev.

Louvre je največja zgradba v Parizu in v njej je postavljen eden najvažnejših muzejev na svetu. Že zgradba sama po sebi je zelo zanimiva, popestri jo tudi kristalna piramida, s katero je Mitterrand leta 1981 želel končati veliki projekt, ki ga je kralj Franc I. začel daljnega 1528. leta. Pod izredno strokovnim vodstvom profesorja Remija smo občudovali umetnine Canove, Berninija, Michelangela, Cellinija, Tiziana, Rubensa, Rembrandta, dragocene dragulje in krone, gobeline, starogrške in egipčanske izdelke in si seveda izbrili svojih par sekund pred enigmatičnim nasmehom Leonardove La Gioconde.

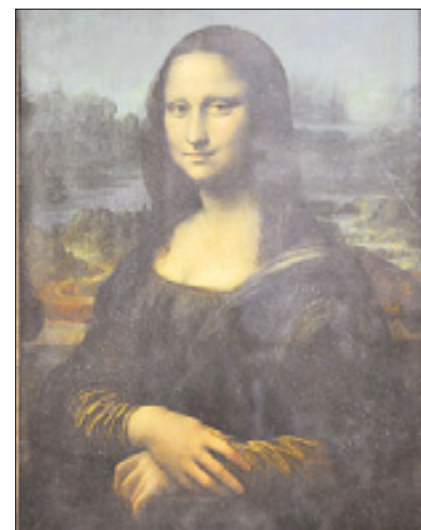
Leta 1860 je bil mestu priključen grič z istoimensko vasjo Montmartre, ki je danes prepoznaven predel Pariza, ker je ohranil svoj bohemski duh. Okoli lepe bele bazilike Sacré-Coeur, postavljene na vrhu veličastnega stopnišča, od koder sega lep pogled na ogromno mesto, se še vedno zbirajo umetniki, ki prihajajo iz vseh koncev sveta. Na grič smo se povzpeli peš, tako da smo si lahko ogledali lepe hiše, vohali in okusili komaj pečene tipične francoske »croissant«, poiskali na »zidu ljubezni« tudi v slovenščini napisano Ljubim te ter ugotovili, da praktično v centru vlemesta še vedno vztraja star, lepo negovan, vinograd.

Ker smo bili nastanjeni v strogem centru, smo se brez težav sprehodili do Eifflovega stolpa, tako da smo si to zares ogromno strukturo ogledali od blizu, od daleč, od spodaj in od zgoraj, podnevi in ponoči – vsak po svoji želji.

Pa tudi v nočni klub, slavni Lido, so si nekateri zaželeli. Predstava je bila res na ravni svojega slovesa.

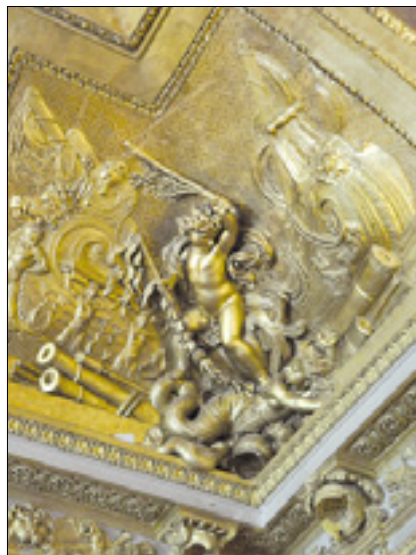
Louvre - Amor in Psihe kiparja Canova in spodaj Mona Lisa

Lepa in umirjena pokrajina doline Loare in veličastni gradovi so nas očarali, vlemesto Pariz s svojim svojevrstnim utripom, vsakovrstnimi obiskovalci in multietničnimi prebivalci pa nas bo še privabil, saj se vanj lahko vrneš nešteto krat in še vedno ga ne boš docela spoznal.

Versailles - moda se ponavlja (detajl s freske), razkošne sobane (spodaj) in bogate dekoracije (desno)

Slavolok zmage in Predstava v Lidu v Parizu (spodaj)

PODGORA - Vodstvo podjetja pri županu, delavci in sindikati pred občinsko stavbo

»Tovarne Texgiulia ne nameravamo zapreti«

»Tovarne ne nameravamo zapreti.« To je goriškemu županu Ettoreju Romoliju zagotovil Emilio Moltrasio, predsednik podgorske tekstilne tovarne Texgiulia, v kateri nameravajo v prihodnjih mesecih v okviru reorganizacije proizvodnje prepoloviti število delavcev. Po mnenju zaposlenih in sindikalnih predstavnikov, ki so včeraj organizirali protestni shod pred goriško občinsko hišo, bo dodatno krčenje delovnih mest vodilo v dokončno zaprtje, vodstvo tovarne pa trdi, da ni tako. Moltrasio, ki ga je spremljal predstavnik družbe Gabel Sergio Zonca, je županu Romoliju vsekakor potrdil, da namerava podjetje odpustiti 26 delavcev od skupnih 52.

»Zato da lahko tovarno ohranimo in okrepimo, moramo nujno zapreti predilni oddelek. Ta namreč ne more več konkurirati s proizvodnimi obrati držav v razvoju. Od prvega januarja dalje bomo na področju proizvodnje tkanin ponovno prešli na dve izmeni - nočno bomo odpravili - oddelek za beljenje tkanin pa bo tudi po reorganizaciji deloval kot doslej,« je povedal predsednik podjetja Texgiulia. Na Romolijevo vprašanje, ali bi namesto odpuščanja uprava lahko vzela v poštev uvedbo solidarnostnih pogodb, je Moltrasio odgovoril, da ne. »Podjetje bo delavcem, ki se bodo prostovoljno odločili za vstop v program mobilnosti, zagotovilo denarne spodbude, solidarnostno pogodbo pa bi imelo smisel uvajati le v primeru, ko bi bila kriza predilnega oddelka začasna. Žal pa ni tako,« je dejal Moltrasio in pristavil, da mu za delavce, ki bo-

Delavci pred goriško občinsko hišo

BUMBACA

do odpuščeni, ni vseeno. Podjetje je po njegovih besedah vedno vlagalo v podgorsko tovarno: to dokazujejo tudi naložbe v posodobitev obrata, ki so jih izvedli med leti 2010 in 2012, ko so vložili okrog pet milijonov evrov. »Razmere na tržišču pa nas danes silijo v boleče izbire,« je poudaril predsednik.

Sočasno je na trgu pred županstvom potekal protestni shod delavcev in sindikalnih predstavnikov. Na pročelje občin-

ske palače so razobesili transparent z napisom »Texgiulia - Ogroženih je 52 družin«, s katerim so želeli institucije in javnost opozoriti na svoj nelahek položaj. Sindikalna predstavnika FILCTEM-CGIL Livio Menon in FEMCA-CISL Mauro Ferrante sta delegacijo delavcev nato pospremila v belo palačo goriške občine, kjer je potekalo krajše srečanje z županom in vodstvom podjetja Texgiulia. Sindikalna predstavnika sta se zahvalila županu za

posredovanje, Moltrasiju pa sta predlagala nadaljevanje pogajanja in iskanje skupnih rešitev. Predsednik je na predlog pristal.

Texgiulia je zadnja tekstilna tovarna v goriški pokrajini, kjer je bilo v preteklosti v tekstilni industriji zaposlenih na tisoče ljudi. Največja obrata sta bila v Podgori in Sovodnjah. Podgorsko tovarno Cottonificio triestino so zaprli pred približno tridesetimi leti, podobna usoda je zatem doletela še ostale tekstilne tovarne.

GORICA - Karitas, Rdeči križ in druge organizacije o problematiki pribežnikov

Prebrisanci? Ne, azilanti

Afganistanski prebežniki v Gorici

BUMBACA

V zvezi s problematiko afganistanskih pribežnikov na Goriškem je treba umiriti ton pogovora: to je v bistvu sporočilo tiskovne konference, ki sta jo na sedežu goriške pokrajinske uprave priredila škofijska Karitas in Rdeči križ. Srečanje z novinarji, ki so se ga udeležili tiskovni predstavnik Pokrajine Stefano Caso, ravnatelj Karitas Paolo Zuttion, predsednica goriške sekcije Rdečega križa Ariella Testa, Gianfranco Schiavone iz Združenja za pravne študije o priseljivanju, Tamara Amadio iz Italijanskega sveta za pribežnike, prostovoljca Bejza Kudic in Claudio Paolini ter predstavniki koordinacije projekta Sprar iz Trsta, Vidma, Codroipa, Pordenona in Sacileja za pomoč azilantom, so sicer sklicali, da bi javnost obvestili o trenutnem položaju, a so na koncu v ospredju bili komentarji na izjave, ki jih je goriški prefekt Vittorio Zappalorto dal za krajevni italijanski dnevnik, kjer je afganistanske pribežnike označil za »prebrisance«, ker so za azil zaprosili v Italiji, čeprav so bili že v drugih državah članicah EU vključeni v podatkovno bazo Eudat.

Govorniki na tiskovni konferenci so izrazili svoje začudenje nad prefektovimi besedami, saj ni rečeno, da, če je nekdo že bil obravnavan v kaki drugi državi, zaradi tega ni pribežnik. Velik del teh oseb namreč pride k nam preko držav, kot so Grčija, Bolgarija, Romunija in Hrvaška, ki niso v stanju voditi evidenco prošelj za azil, poleg tega imajo v posameznih državah različne načine preverjanja in oblikovanje nekega enotnega na-

čina šele nastaja. Poleg tega gre za osebe, ki bežijo iz Afganistana, se pravi države, ki ima že dvajset let svetovni primat »proizvodnje« pribežnikov, katerih položaj na Goriškem ne obravnavajo drugače kot v drugih pokrajinah v Italiji. Hudo je, da institucionalni predstavnik, kot je prefekt, označi take osebe za »prebrisance«, saj se tako širi lažna podoba teh ljudi. Prefektove izjave toliko bolj čudijo, ker je svojčas dejansko osvojil smernice raznih organizacij, ki se ukvarjajo s prebežniki, da se le-te sprejema v majhnih skupinah. S to politiko nameravajo nadaljevati s ciljem, da se na teritoriju oblikuje mreža občin, medtem ko izjave, kot so tiste, ki jih je dal prefekt, učinkujejo kot bomba in izniči-jo doslej opravljeno delo, je bilo rečeno. Kateri zasebnik bo namreč npr. dal v najem stanovanje »prebrisancu« ali »malopridnežu«, so se spraševali govorniki.

V Gorici je kakih 250 afganistanskih in pakistanskih pribežnikov, ki jim je Rdeči križ dal na voljo ambulantno v Ul. Codelli za zdravniške preglede, ki jih bodo še dodatno okrepili, saj gre za velike številke, kljub temu pa Rdeči križ nadaljuje s pomočjo tudi stalnemu prebivalstvu, ki pa je do pribežnikov pokazal izredno solidarnost, zato skušajmo biti solidarni, je bil poziv govornikov na tiskovni konferenci, ki so med drugim poudarili, kako je bilo stanje veliko slabše okoli leta 2000, ko je bilo na Goriškem pribežnikov približno 17.000, zdaj pa jih je komaj kakih 300, v naše kraje pa niso prišli, zato da bi kradli, ampak zato, ker so bili v to prisiljeni. (iž)

Na Goriškem težave s telefoni in internetom

V raznih krajih goriške pokrajine so včeraj imeli velike težave z internetno povezavo ter mobilnimi in fiksnimi telefoni. Celi predeli občine Gorica, od Verdijevega korza, Travnika in severne mestne četrti do Sv. Ane, Podturna in Stražca, so bili do dopoldneva »odrezani« od svetovnega spleta in elektronske pošte, v drugih krajih je hitra internetna povezava delovala zelo počasi ali občasno. Težave so dalje zabeležili v Pevmi, na Majnicah in v Štandrežu, pa tudi v drugih občinah, na primer v Krmini, Gradišču in v Romansu. Številni uporabniki v jutranjih urah niso sprejemali mobilnega signala omrežja Tim, težave z internetom, predvsem za uporabnike omrežja družbe Telecom, pa so ponekod trajale do popoldanskih ur. Internetni mrk je prizadel tudi goriško gasilsko poveljstvo in bolnišnico, bankomati nekaterih bank v mestnem središču niso delovali. Kaže, da je do težav prišlo zaradi popravil, ki so jih izvajali na internetni infrastrukturi v Vidmu, po nepreverjenih virih pa naj bi neznanci v noči na petek poškodovali optične kable družbe Fastweb v Gorici. Tako telefon kot internetna povezava sta včeraj zjutraj povzročala preglavice tudi osebjem tajništva slovenskih višjih srednjih šol v Gorici, te težave pa bi lahko bile povezane z deli, ki jih že nekaj dni izvajajo v Puccinijevi ulici.

Prefekt o centru CIE

Goriški prefekt Vittorio Zappalorto je glede poročanja tiska o možnem ponovnem odprtju centra za priseljence CIE v Gradišču izdal krajše sporočilo, v katerem pojasnjuje, da ni nikoli hotel izraziti opazk v zvezi z omenjeno možnostjo, ampak se je le omejil na to, da opozori, da je odločitev o tem v pristojnosti osrednjih organov na notranjem ministrstvu.

Boldrinijeva v Redipulji

Predsednica italijanske poslanske zbornice Laura Boldrini se bo v torek v Redipulji udeležila svečanosti ob prazniku državne enotnosti in oboroženih sil. Svečanost se bo začela ob 10.15, medtem ko bo ob 11. uri prišla predsednica Boldrinijeva, ki bo položila venec h grobnici aostskega vojvode in imela priložnostni nagovor; prebrali pa bodo tudi utemeljitev podelitve zlate kolajne neznanemu vojaku. Pri tem deželni svetnik Demokratske stranke Diego Moretti poziva ravnatelje šol, naj učencem in dijakom omogočijo udeležbo na svečanosti, ki ima zlasti letos, ob stoletnici izbruh prve svetovne vojne, poseben pomen za tukajšnje kraje, kjer je padlo veliko ljudi, tudi v uniformi avstro-ogrske vojske.

Degustacije v centru Tiare

Čez vikend se bodo v prostorih pokrajinske infotočke Kras 2014+ v nakupovalnem središču Tiare nadaljevale degustacije krajevnih dobrot. Danes in jutri bo svoje proizvode predstavilo podjetje Fruscalzo iz Dolenj, pokušnja bo med 17. in 19. uro.

Komemoracija na Trnovem

Osrednja komemorativna slovesnost ob dnevu spomina na mrtve v Mestni občini Nova Gorica bo danes ob 11. uri v spominskem parku na Trnovem pri Gorici. Slavnostno besedo bo prispevala poslanka Državnega zbora Mirjam Bon Klanjšček. Pred tem bosta mestna svetnika Ljubka Čargo in Miro Kerševan položila venec pri grobišču nad Grgarjem, nato pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici ter pri dveh grobiščih nad Trnovem. (km)

GORICA, RIM - Razkritje finančne straže

Slovensko dizelsko gorivo ilegalno v Italijo

Uradno naj bi bilo šlo za antikorzijsko tekočino, namenjeno v grški Solun, v resnici pa je šlo za dizelsko gorivo, ki so ga iz Slovenije želeli pretihotapiti v okolico Rima, kjer bi ga prodajali na črno. To je bila vsebina tovarnjaka, ki so ga pripadniki goriške finančne straže ustavili v bližini avtocestnega priključka pri Vilešu. Tovornjak, ki ga je vozil slovenski državljan, ni imel nobenih zunanjih oznak, finančnim stražnikom pa je šofer predstavil lažno potrdilo o opravljenih analizah. To pa ni zadostovalo, saj morem postaviti ni bilo treba dosti do ugotovitve, da je tovornjak prevažal kar 32.000 litrov dizelskega goriva, ki je prihajalo iz Slovenije, namenjeno pa je bilo v nezakonito skladišče v kraju Guidonia v okolici Rima, v nadaljevanju pa naj bi ga peljali do prav tako nezakonite črpalke pri Tivoliju, kjer bi ga naposled prodajali.

Goriški finančni stražniki so se pri tem postavili v stik s kolegi iz Rima in okolice, kjer so odkrili drugih 10.000 litrov nezakonito uskladiščenega goriva.

Vsega skupaj so med Gorico in Rimom zasegli 42.000 litrov dizelskega goriva, tovornjak, skladišče s površino približno sto kvadratnih metrov, hidravlično črpalke, dvesto kvadratnih metrov veliko halo za distribucijo goriva na črno, štiri viličarje, osem rezervoarjev in dve cisterni ter knjigovodsko in bančno dokumentacijo.

Tako so goriški finančni stražniki skupaj z rimskimi kolegi prišli na sled organizaciji, ki se je ukvarjala z nezakonitim prevažanjem, skladiščenjem in prodajo dizelskega goriva, kjer se poleg tega niso upoštevala varnostna določila. Poleg slovenskega šoferja so na prostosti ovdarili še drugih pet oseb, med katerimi so zakoniti predstavnik prevoznega podjetja s sedežem v Sloveniji ter upravnik skladišča oz. črpalke v Guidonii in Tivoliju, ki jih zdaj bremenijo obtožbe izogibanja preverjanju oz. plačevanju davkov na promet goriva ter nepravilnega prevoza na podlagi 40. in 49. člena zakonskega odloka št. 504 iz leta 1995 o dajatvah, vezanih na proizvodnjo in porabo.

Pretihotapljeno gorivo so skladiščili in prodajali v okolici Rima

GORICA - Podpis dogovora o Saurovi ulici

Spomladi obnova

Za dela, ki so vredna 400.000 evrov, bosta poskrbeli družbi Irisacqua in AcegasApsAmga-Hera

Saurova ulica je v zelo slabem stanju

BUMBACA

Avtomobilisti in kolesarji se upravičeno zgražajo nad slabim stanjem nekaterih cest v goriškem mestnem središču. Med najbolj razritimi in zane-

marjenimi je prav gotovo Ulica Nazario Sauro, na katero gleda več trgovin, lokalov in stanovanjskih hiš, poleg njih pa še dve pomembni javni stavbi, županstvo

in sodišče. Neprijetne vožnje po luknjasti cesti pa bo kmalu konec: prihodnje leto jo bosta obnovili družbi Irisacqua in AcegasApsAmga-Hera, ki sta včeraj z goriško občino podpisali sporazum.

Na podlagi dogovora bosta družbi poravnali škodo, ki sta jo povzročili v preteklih letih, ko sta v Saurovi ulici opravili več vzdrževalnih del. Luknje so vsakič »zakrpali«, ceste pa ni nihče preplastil in uredil, zato danes vozila po njej poskakujejo kot žoge. Po besedah direktorja družbe Irisacqua Paola Lanarija, ki je podpisal sporazum z županom Ettorejem Romolijem in direktorjem družbe AcegasApsAmga-Hera Robertom Gasparettom, bo obnova Saurove ulice stekla v prvih mesecih prihodnjega leta, zaključila pa naj bi se še pred poletjem 2015. »Vse bo odvisno od pravočasne pridobitve gradbenih dovoljenj,« je dejal Lanari.

Podjetje Irisacqua, ki je že začelo z načrtovanjem in bo dela tudi vodilo, bo vložilo 100.000 evrov, 300.000 evrov pa bo znašal delež družbe AcegasApsAmga-Hera. Le-ta si bo v kratkem uredila nov pokrajinski sedež v Ulici Gregorčič.

GORICA - V Ul. Lantieri pri parku Baiamonti

Občina uredila pasje sprehajališče

Goriški štirinožci bodo odslej imeli več možnosti za sprehod

BUMBACA

Dobra novica za goriške štirinožce: občinska uprava je v Ul. Lantieri pri parku Baiamonti uredila pasje sprehajališče, kamor bodo lastniki psov lahko peljali svoje ljubljence na prepotreben sprehod in razgibanje. Območje so zagradili in ločili od

bližnjih otroških igranj, na njem bosta na voljo tudi zabojnik z vrečkami za iztrebke in pasji smetnjak, je pojasnil občinski odbor-nik Francesco Del Sordi. Glede na število uporabnikov, ki se ga bo posluževalo, lahko v prihodnosti območje tudi razširijo.

ŠEMPETER - Mednarodni posvet o letalstvu med prvo svetovno vojno

Z Alistom na krilih zgodovine

Na podlagi letalskih posnetkov so nastajali specialni vojaški zemljevidi, na katerih so bili označeni sovražni položaji - Habsburška monarhija letalstvu ni posvečala velike pozornosti

Coroninijev dvorec v Šempetru je pred dnevi gostil dvorec zanimiv mednarodni posvet o letalstvu v prvi svetovni vojni. Šlo je za drugo tovrstno konferenco iz projekta »Alisto – na krilih zgodovine«, ki je bil v okviru programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 sofinanciran z denarjem iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnimi sredstvi.

Prvi posvet je bil pred meseci v pokrajini Treviso, ki je bila nosilka projekta, na slovenski strani pa je bila glavna partnerka Regijska razvojna agencija Severne Primorske. V imenu le-te je pozdravil in opisal pobudo njen direktor Črtomir Špacapan, šempetrski župan Milan Turk pa je gostom iz

Slovenije in Italije izrekel dobrodošlico ter jim na kratko opisal zgodovino kraja ob meji.

Ob simultnem prevajanju se je zvrstilo kar nekaj strokovnih predavanj s pomočjo projekcij fotografij in drugih posnetkov, ki govorijo o letalstvu v prvi svetovni vojni. Najprej sta pred mikrofonom stopila Roberta Cuttini, strokovnjakinja na področju proučevanja krajine, in Mauro Scroccaro z Instituta Marco Polo G.E.I.E. Opisala sta letalske posnetke iz vojnih časov in jih primerjala s poznejšimi spremembami na terenu. Povedala sta, da so prav na podlagi letalskih posnetkov nastajali specialni vojaški zemljevidi, na katerih so bili označeni sovražni položaji, topniške baterije in drugi objekti. Na ve-

likem ekranu sta prikazala kar nekaj letalskih posnetkov, tudi Gorice in drugih krajev v Posočju in na reki Piave.

Zelo zanimivo je bilo predavanje Matjaža Ravbarja, kustosa za letalstvo in zračno obrambo v Vojaškem muzeju Slovenske vojske. V besedi in sliki je obrazložil razvoj letalstva v avstro-ogrske monarhiji, s posebnim poudarkom na soški fronti. Habsburška monarhija letalstvu ni posvečala največje pozornosti, je izpostavil predavatelj, tako da je bila proizvodnja letal v Avstro-Ogrski dosti manjša kot v ostalih državah. Za primerjavo je navedel, da so v podonavski monarhiji proizvedli manj kot 5000 letal, medtem ko so jih Britanci izdelali skoraj 60.000, italijanska industrija pa je proizvedla kakih 10.000

letal, ki so bila boljša, hitrejša in bolje oborožena od avstrijskih.

Jože Silič iz Šempetra, dober poznavalec letalstva, zlasti avstro-ogrskega, je svoj govor razdelil na dva dela: v prvem delu je prikazal avstro-ogrske bombnike, njihov namen in oborožitev, v drugem delu pa je podrobno opisal vojaško letališče, ki ga je avstro-ogrska vojska imela v bližini Divače. Pri tem je s pomočjo izrednih fotografskih posnetkov zelo podrobno opisal dela na letališču, od poskusov letenja pa do popravil v delavnicah, od iznajdljivosti mehanikov in osebja pri nameščanju raznih vrst oborožitve na letala do reševanja pilotov in popravila letal pri številnih nesrečnih pristankih.

V popoldanskih urah so sledila še

tri predavanja italijanskih raziskovalcev. Najprej je Piero Sorè, raziskovalec na področju letalstva, govoril o avstrijskih letališčih po prodoru pri Kobariidu. Tudi poročilo Renata Callegarija, strokovnjaka na področju zgodovine letalstva, je obravnavalo nastajanje novih letališč po kobariški bitki, medtem ko je zgodovinar in častnik Pietro Lando svoj poseg namenil velikim balonom, ki so imeli nalogo od daleč opazovati in fotografirati premike sovražnika, predvsem v zadnjem letu vojne.

Skratka, šlo je za nadvse zanimivo izmenjavo podatkov in mnenj, ki so iz različnih zornih kotov opisala hiter razvoj letalstva, ki je prav z izbruhom prve svetovne vojne začelo dobivati velik strateški pomen. (vip)

NOVA GORICA - V sredo konstitutivna seja

Novi mestni svet pomlajen in prenovljen

Med 32 svetniki dve tretjini novih obrazov, polovica stara okoli 40 let ali manj

Novogoriška občinska palača

Na konstitutivni seji se bo v Novi Gorici v sredo prvič sestel novi mestni svet. Ta bo v primerjavi z dosedanjim precej pomlajen in prenovljen. Med 32 svetniki bo kar dve tretjini novih obrazov, skoraj polovica vseh pa je stara okoli 40 let ali manj. Z največ sedeži, šestimi, bo zastopana Lista Mateja Arčona. Iz mestnega sveta so izpadli dosedanja SNS, LDS, Lista za kakovost bivanja in Zares.

Prav novinke, kot so županova lista, pa Goriška.si, SMC, Lista za Solkan in Povezani za Goriško, ki imajo skupaj skoraj polovico sedežev, so prva značilnost novega mestnega sveta, ki jo velja izpostaviti. Druga pa je razdrobljenost: v mestni svet se je uvrstilo 16 različnih strank in list, kar 11 med njimi jih ima po dva ali po enega predstavnika. Sicer pa novi - stari župan Matej Arčon upa, da bo tudi ta štiriletni mandat mestni svet deloval brez koalicije in opozicije. Vsaj uradne.

Poglejmo torej, kako so se tokrat preračunali sedeži v mestnem svetu in kdo jih zaseda. Lista Mateja Arčona je na volitvah prejela 1.947 glasov (Arčon kot županski kandidat v prvem krogu pa 5.282) ali 16,58 odstotkov, kar ji je prine-

slo šest svetnikov: Mateja Arčona, Ano Zavrtanik Ugrin, Aleša Markočiča, Laro Beseničar Pregelj, Tomaža Juga in Andrejko Markočič Šušmelj. Glede na to, da Arčon znova zasede mesto župana, se bo med svetnike s sedmega mesta kot kaže uvrstil še Uroš Komel.

Lista Goriška.si ima štiri sedeže v mestnem svetu, prejela je 1.416 glasov ali 12,06 odstotkov. Čeprav je z njeno podporo za župana kandidiral Luka Manojlovič, najbolj prepoznaven obraz liste, ga v mestnem svetu ne bo. Morda, je povedal tik po volitvah, se bodo znotraj liste sredi mandata odločili za kakšno zamenjavo. Delo v mestnem svetu bodo tako začeli svetniki Simon Rosič, Kristina Bratož, Klemen Miklavč in Ana Jug.

Stranka SD je v novem mandatu izgubila tri svetniška mesta. Na volitvah ji je glas zaupalo 1.364 ali 11,62 odstotkov volivcev, torej jo bodo zastopali štirje predstavniki: Matija Klinkon, Tanja Pipan, Valter Vodopivec in Karmen Saksida.

Tudi SDS bo v novem mandatu delovala z manj svetniki kot v prejšnjem: volivci so jo podprli s 1.109 ali 9,44 odstotki glasov, kar jim je prineslo tri svetnike: To-

maža Slokarja; Damjano Pavlica in Stanka Žgavca, v prejšnjem sestavu so jih imeli pet.

Prepolovilo se je število svetnikov Liste Roberta Goloba: tokrat bo imela dva: Roberta Goloba in Mirjam Bon Klanjšček. Po dva predstavnika imajo še SMC (Egon Dolenc, Tatjana Krapše) in Lista Trnovsko-Banjske planote (Ljubka Čargo, Edbin Skok), po enega pa DeSUS (Aleš Dugulin), NSi (Anton Harej), Lista Gregorja Veličkova (Gregor Veličkov), Lista za razvoj podeželja (Anton Peršič), Lista obrti in podjetništva (Marko Tribušon), Lista za Solkan (Jožef Leban), Povezani za Goriško (Tadej Pišot), Lista Mirana Müllnerja (Miro Kerševan), ZZP (Miran Vidmar). Prav pri zadnjih dveh se je na račun preferenčnih glasov zgodilo svojevrstno presenečenje: nosilca liste Mirana Müllnerja, ki je bil na seznamu pod zaporedno številko 1, je s preferenčnimi glasovi prehitel Miro Kerševan s tretjega mesta. Podobno se je zgodilo v primeru ZZP: Darinki Kozinc se kljub prvemu mestu na listi ni uspelo uvrstiti v mestni svet. Ker stranki pripada le en sedež, jo je na račun preferenčnih glasov izločil Miran Vidmar.

Katja Munih

GORICA - Pokrajina o projektih Poly5 in Tradomo

S kolesom do prihranka

Če ena sama družina dnevno opravi desetkilometrsko pot s kolesom ali javnim prevoznim sredstvom, v enem letu lahko proizvede sedem ton emisij ogljikovega dioksida manj ter prihrani petsto evrov, medtem ko je prihranek za javne ustanove približno 450 evrov na družino. Od tod potreba po krepitvi t.i. vzdržne mobilnosti v obliki pospeševanja rabe koles, javnih prevoznih sredstev, električnih vozil oz. vozil z nizko ali nično stopnjo emisij ter urejevanja kolesarskih stez, ki je vodilo goriške pokrajinske uprave. Slednja je sodelovala tudi pri evropskih projektih Poly5 in Tradomo, katerih rezultate so včeraj popoldne kar znotraj »zelenega« mestnega avtobusa pred sedežem Pokrajine predstavili predsednik Enrico Gherghetta, podpredsednica Mara Černic, odborniki Vesna Tomsič in Donatella Gironcoli, direktor pokrajinske službe za okolje Flavio Gabriellig in predstavnik prevoznega podjetja APT Roberto Bassanese.

Projekta Poly5 in Tradomo sta posvečena integraciji velikih prometnic z vzdržno mobilnostjo na krajevni ravni s ciljem čimbolj zmanjšati vpliv na okolje ter prispevati k razvoju krajevnih skupnosti in gospodarstva oz.

Tiskovna konferenca je potekala v »zelenem« avtobusu

BUMBACA

povečanju privlačnosti in kompetitivnosti čezmejnega območja s krepitvijo rabe okolju prijaznih prevoznih sredstev in javnega prevoza. V ta namen je Pokrajina šla v oblikovanje mreže kolesarskih poti (prav danes se bo npr. začelo urejanje kolesarske poti po Laškem, medtem ko je že nared kolesarska pot po Brdih) ter

v uporabo električnih vozil oz. vozil z nično stopnjo emisij, medtem ko podjetje APT skrbi za stalno obnavljanje voznega parka. V kratkem bodo predstavili tudi nov spletni sistem za enotno upravljanje vseh urnikov javnega oz. kolektivnega prevoza ter itinerarje za kolesarski turizem. (iž)

SPOMINSKE SVEČANOSTI - Prvi november

S polaganjem vencev poklon vsem mrtvim

Na Goriškem se bodo danes in jutri zvrstile številne spominske svečanosti, ki jih ob prvem novembru prirejajo občine, krajevne skupnosti, borcevsko združenje VZPI-ANPI in druge ustanove.

Občina **Sovodnje** bo položila vence k spomenikom padlim ob spominski svečanosti danes na Vrhcu z odhodom izpred sedeža centra Danica ob 9.15, v Gabrjah ob 10. uri, na Peči ob 10.20, v Rupi ob 10.35, v Sovodnjah ob 10.50 najprej pri spomeniku in nato pri spominski plošči pri cerkvi.

V občini **Števerjan** bo polaganje vencev danes na Trgu Svobode v Števerjanu po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri, in jutri, 2. novembra, na Jazbinah po koncu maše, ki se bo začela ob 15. uri; sledila bosta blagoslov na pokopališču in komemoracija pred spomenikom padlim ob 30-letnici postavitve.

Občina **Doberdob** bo danes polagala cvetje k spomenikom padlim v NOB ter umrlim italijanskim in avstro-ogrskim vojakom v prvi svetovni vojni: v Jamljah ob 10.45 pri grobnici padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB; pred spomenikom padlim v prvi svetovni vojni pri Bonetih ob 11.15; pred spomenikom padlim v NOB na Poljanah ob 11.30; pred madžarsko kapelico pri Vižintinih ob 11.45; pred spomenikom padlim v NOB na Palkišču ob 12. uri; pred spomenikom padlim v NOB v Doberdobu ob 12.20. Predstavniki občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Združenja borcev bodo skupno z občinsko upravo položili venec na spomenik na Palkišču in na spomenik v Doberdobu.

V **Pevmi** se bodo zbrali danes ob 9.15 pred spomenikom NOB; z recitalom bodo sodelovali učenci osnovne šole Josip Abram, zapel bo moški pevski zbor Štmaver, priložnostni govor pa bo imel Matija Figelj. Sledil bo spreved do vaškega pokopališča, kjer bodo položili vence k skupni grobnici padlih partizanov.

Podgorska sekcija VZPI-ANPI in društvo Andrej Paglavac prirejata polaganje vencev k spomeniku padlim v NOB v **Podgori** danes ob 10. uri. Po govoru in polaganju vencev bodo recitacije in nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore, osrednji govornik bo Aldo Rupel.

Štandreška sekcija VZPI-ANPI in kulturno društvo Oton Župančič prirejata danes ob 11. uri najprej svečanost v Kulturnem domu Andrej Budal v **Štandrežu** in nato ob 11.15 pri spomeniku na vaškem trgu; sodelovali bodo

vokalna skupina Sraka in taborniki, govornik bo Marino Marsič.

Občina **Tržič** bo danes ob 16. 30 priredila spominski spreved, ki bo startal s Trga Republike. pri spomeniku v Ulici Rosselli bo nastopila mestna godba na pihala, sledila bo komemoracija; alpinisti bodo prinesli baklo bratstva, govornica bo županja Silvia Altran.

Delegacije združenja **VZPI-ANPI** bodo danes sodelovale na različnih komemoracijah: skupaj z ANED, SKGZ in krajevnimi skupnostmi ob 8. uri v goriškem zaporu, ob 8.20 v goriškem grajskem naselju, ob 8.40 pred železniško postajo v Gorici, ob 9.15 pri spomeniku v Pevmi, ob 10. uri pri spomeniku v Podgori, ob 11. uri pri spomeniku v Štandrežu, ob 11. uri na Trnovem, ob 11.30 na pokopališču v Ločniku, ob 13. uri s predstavniki Republike Slovenije na goriškem glavnem pokopališču. Jutri ob 10.45 bo delegacija prisotna pred glavnim spomenikom v spominskem parku v Gorici, kjer bo komemoracija v organizaciji prefekture.

Svet slovenskih organizacij (SSO) in **Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ)** bosta polagala vence danes ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na glavnem pokopališču v Gorici, in sicer na dveh grobnicah partizanov in na grob Lojzeta Bratuža. Stranka **Slovenska skupnost** bo polagala vence v soboto, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na mestnem pokopališču v Gorici.

Osrednja slovesnost ob dnevu spomina na mrtve v **občini Nova Gorica** bo danes ob 11. uri v spominskem parku na Trnovem pri Gorici. Slavno-stno besedo bo prispevala poslanka Državnega zbora RS, mag. Mirjam Bon Klanjšček. Pred tem bosta mestna svetnika občine Nova Gorica, Ljubka Čargo in Miro Kerševan, položila venec pri grobišču nad Grgarjem, nato pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici ter pri dveh grobiščih nad Trnovem. Urniki: ob 8.45 odhod izpred mestne hiše, ob 9. uri polaganje venca pri grobišču nad Grgarjem, ob 9.15 pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici, ob 10. uri pri prvem grobišču nad Trnovem pri Gorici, ob 10.15 pri drugem grobišču nad Trnovem pri Gorici, ob 11. uri komemorativna slovesnost na Trnovem pri Gorici.

Goriška kvestura bo jutri ob 10. uri položila venec na spomenik padlim policistom na pokopališču v Tržiču in ob 10.30 na spomenik padlim policistom v spominskem parku v Gorici.

Slovinci v Laškem prirejajo mašo zadušnico za vse rajne sorojake. Maša bo jutri ob 11. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Ronkah; pel bo MePZ iz Bilj pri Mirnu.

ŠTARANCAN - Uspeh policistov

Aretirali 40-letnega razpečevalca heroína

Policisti tržiškega komisariata so v torek v Štarancanu aretirali 40-letnega domačina pod obtožbo razpečevanja mamil. Do aretacije je prišlo, potem ko je policija prejela več obvestil o tem, da so v Štarancanu prisotne osebe, ki se običajno posvečajo uporabi in razpečevanju opojnih sredstev, zato je okrepila nadzor na omenjenem območju ter uvedla ciljno opazovanje, kar je naposled obrodilo rezultate.

Policisti so namreč ustavili štiridesetletnika, ki se je ob izhodu iz avtomobila, s katerim se je pripe-

ljal, ob pogledu na policiste vzemirnil in se skušal znebiti zavojčka rumenkaste barve, ki se je nahajal v desnem rokavu njegove jope. Poskus se ni posrečil, saj je policistom uspelo pobrati zavoj, v katerem je bila rjava snov, za katero se je potem izkazalo, da gre za enajst gramov heroína. Policija je nato preiskala tudi stanovanje aretiranca, kjer je našla elektronski tehtnici in celofansko ovojnico s sledovi heroína ter dva bankovca po petdeset evrov in enega po pet evrov. Vse skupaj so zasegli, moškega pa prepeljali v goriški zapor.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80220.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjevi, Massimo Gon, Alexander Gadjevi, Giuseppe Guarrera); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž: »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: 4. novembra ob 20.45 izvenabonmajska predstava »Sissi a Miramar« (Alessandro Fullin), igrajo Ariella Reggio, Alessandro Fullin, Marzia Postogna, Francesco Godina in Paolo Fagiolo. 12. novembra ob 20.45 »Chiedo scusa al signor Gaber«, nastopa Enzo Iacchetti in Witz Orchestra. 19. novembra ob 20.45 »Il mercante di Venezia« (William Shakespeare). Predprodaja vstopnic za vse predstave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00 (zaprta bo od 24. do 28. decembra); več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU 13. novembra ob 21. uri gledališka predstava »Forbici & follia«, nastopajo Roberto Ciufoli, Nino Formicola, Milena Miconi, Max Pisu, Nini Salerno, Barbara Terrinoni; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiasociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 10. novembra ob 20.45 iz niza »900'oltre« godalni koncert kvarteta Lyskamm. 11. in 12. novembra ob 20.45 iz niza »contrAZIONI« predstava »Beatles Submarine«, nastopata Neri Marcorè in Banda Osiris; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromonfalcone.it.

Lepe jesenske noči se je

Alena

Silviji in Petru rodila,
sestrico Noemi in vseh nas močno
razveselila.

Veselj se pridružujemo tudi mi,
ki jim želimo čim več mirnih noči.

Vsi domači

Danes praznuje naša draga

Bernarda

90. rojstni dan.

Vse najboljše ji želijo

vsi domači

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.25 - 19.40 - 22.00 »Guardiani della galassia«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.20 »Il giovane favoloso«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »Confusi e felici«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 14.25 »Doraemon«; 16.00 - 17.45 - 20.30 - 22.15 »Dracula Untold«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30 - 22.10 »The Judge«.
Dvorana 3: 15.00 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Guardiani della galassia«.
Dvorana 4: 15.10 - 17.10 - 20.00 - 22.00 »Confusi e felici«.
Dvorana 5: 15.40 »Doraemon«; 17.20 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Razstave

NA DVORCU CORONINI V ŠEMPETRU je na ogled stalna razstava o šempetrski rodbini Coronini von Cronberg; vsak delavnik 8.00-16.00 oz. po dogovoru (tel. 003865-3351000).

V GORIŠKEM MUZEJU V GRADU KROMBERK je na ogled bogata razstava o prvi svetovni vojni, pod naslovom »Kam usoda jih je peljala«. Poleg splošne predstavitve dogodkov pred sto leti, posebej prikazuje usode slovenskih vojakov in častnikov v avstroogrski vojski ter usode ujetnikov. Voden ogled (za skupine) je možen med tednom med 9. in 17. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 13. in 19. za vodstvo po razstavi poklicati po tel. 003865-3359611. Razstava, druga iz niza ob stoletnici prve svetovne vojne, bo odprta predvidoma do konca marca 2015.

V HOTELU EUROPALACE v Ul. Cosulich 20 v Tržiču bo do 10. novembra na ogled fotografska razstava Katie Bonaventura.

V GALERIJ ArtOpenSpace v Ul. Diaz 4 v Gorici bo do 7. novembra na ogled multimedialna razstava z naslovom »Frantumi di Guerra«. Ob razstavi bodo 5. novembra predvajali umetniški video Juana Ariasa Gonzana in ob 19. uri bosta Edi Bramuzza in Lucia Calandra prebirala spomine iz fronte.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v Palači Attems Petzenstein v Gorici je na ogled razstava »V ognju, pod soncem«, glinene steklenice z mednarodnega srečanja »Simposium Ceramicum«, ki je potekalo v Art House Klinec na Plešivem pri Medani; do 9. novembra od torka do nedelje 10.00-17.00.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo do 10. novembra na ogled samostojna razstava slikarke Silve Stantič Prinčič.

SKUPINSKA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA v organizaciji združenja Legambiente iz Gorice z naslovom »Un tesoro di suolo« je na ogled v pokrajinski mediateki Ugo Casiraghi v Gorici (od ponedeljka do petka 15.00-19.00) in v razstavnici dvoranici Kinemaxa v Gorici v urah odprtja kinodvoran; do 14. novembra; vstop prost. **KRMINSKO DRUŠTVO AUSTRIA** vabi v dvorano v Ul. Matteotti 14 v Krmini na ogled razstave »Serbia 1914-1915. Immagini dal fronte e la tragedia dei prigionieri«; do 16. novembra 9.00-13.00, 15.00-19.00, zaprta ob nedeljah popoldne.

V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA na Trgu E. Kardelja 5 v Novi Gorici je na ogled fotografska razstava Petra Raucha z naslovom »Več objektov«; od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 15.00-19.00, ob sobotah od 9.00-12.00, ob nedeljah in praznikih zaprta do 17. novembra, ko bo ob 17. uri javno vodstvo Petra Raucha.

RAZSTAVA »TRASPARENTE SILENZIO« Maria Pallija je v Gradišču na ogled v galerijah La Fortezza (v Ul. Cioti), L'Aterlier (v Ul. Bergamas) in Studio 57 (v Ul. Battisti); do 19. novembra od četrta do sobote 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob nedeljah 10.30-12.30.

V GALERIJ ARS nad Katoliško knjigarno na Travniku v Gorici je odprta likovna razstava koroškega umetnika Kristijana Sadnikarja; do 20. novembra od torka do sobote ob urnih knjižarne.

V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA na Trgu E. Kardelja 5 v Novi Gorici je na ogled razstava slik in skulptoslik Klavdija Tutte »Mediterranski svetilniki in sredozemska plovila«; do 20. novembra. **V OBČINSKI GALERIJ SODOBNE UMETNOSTI** na Trgu Cavour 44 v Tržiču je na ogled razstava z naslovom »David Tremlett. Opere su carta«; do 11. januarja 2015 ob četrtek in petkih 16.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-13.00, 16.00-19.00. Ob razstavi prireajo brezplačne laboratorije za otroke (25. novembra, 16.00-17.30); informacije in vpisovanje po tel. 0481-494383 ali na naslov olivo@comune.monfalcone.go.it.

47. SLOVENSKA PREGLEDNA RAZSTAVA FOTOGRAFIJ 2014 ter Dia Primorska 2014 je na ogled v avli osnovne šole v Solkan do 28. novembra.

Koncerti

V GOSTILNI »Al Poeta« v Martinšini bo danes, 1. novembra, ob 21. uri koncert tria Target of Soul, ki ga sestavljajo pevka Laura Clemente, pianist Manuel Figelj in baterist Enrico Favento; rezervacije in informacije po tel. 0481-961305.

HARMONIKARSKI GLASBENI VEČER v Bukovici bo v dvorani Zorana Mušiča kulturnega društva Bukovica v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri. Nastopila bosta skupina mladih harmonikarjev, ki prihajajo iz Benečije, Gorice, Videmske pokrajine in Slovenije Accordion Group 4-8 8-16 in instrumentalni trio Etnoploč, ki ga sestavljajo Aleksander Ipačec (harmonika, bandoneon), Piero Purini (saksofon, duduk) in Matej Špacapan (trobenta, didgeridoo). Predstavili bodo tudi harmoniko Leonardo da Vinci, ki je edinstven instrument, tako po videzu kot zvoku. Rezervacija vstopnic po tel. 00386-31571365 ali na vstopnice@gdnova.si.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 7. novembra, ob 20.45 nastopa violinista Hae-Sun Kang (Južna Koreja) in Fulvio Luciani (Italija); informacije in rezervacije

na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjevi, Massimo Gon, Alexander Gadjevi in Giuseppe Guarrera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani. Informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo goriška izpostava v ponedeljek, 3. novembra, zaprta. Odprta bo izjemoma v torek, 4. novembra, od 9. do 13. ure.

Izleti

SPDG prireja 16. novembra martinov pohod na Vitovlje, z družabnostjo v popoldanskem času. Zmerne hoje (s spoznavanjem narave in kulturne dediščine) bo dve uri in pol. Začetek pohoda pri prireditvenem prostoru na Vitovljah; informacije in prijave po tel. 0481-390826 (Fanika, v večernih urah), tel. 338-3550948 (Mitja) in na sedežu društva ob četrtek med 19. in 20. uro, tel. 0481-532358.

ĖSTORIABUS: od 7. do 9. novembra bo izlet na Dunaj z zgodovinarjem Marcom Cimminom. Od 15. do 17. decembra bo izlet v London z novinarjem Williamom Wardom; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence martinovanja, ki bo v soboto, 8. novembra, pri Šterku pri Novi Gorici, da bo odpeljal avtobus ob 17. uri iz Jamelj, nato s postanki v Doberdobo, na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrezu na Pilošču, v Podgori pri telovadnici, pri vagi v Pevmi in na trgu Medaglie d'oro na Gorišču. Pričetek srečanja ob 18. uri. Organizatorji priporočajo točnost, obenem sporočajo, da je še nekaj prostih mest. **LIONS KLUB DOBROVO** vabi na tradicionalno dobrodelno martinovanje v soboto, 8. novembra, ob 18. uri v dvorani Vinske kleti Goriška Brda; rezervacije na naslov hedvika.jelinic@siol.net.

ZSKD obvešča, da je na spletni strani Zveze pevskih zborov Primorske (www.zpzs.si) že odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

KD SOVODNJE ob urejanju društvenega arhiva vabi vse člane, občane in prijatelje, ki hranijo doma članke, slike ali katerikoli drugi material v zvezi z delovanjem Kulturnega društva Sovodnje, sovođenskim kulturnim domom ali o Jožefu Češčutu, bivšem županu in podpredsedniku društva, da stopijo v kontakt s predstavniki društva, da bi lahko ta material poslikali ali fotokopirali; informacije po tel. 349-3666161 (Erik).

KULTURNA TRŽNICA v organizaciji združenja Tutti insieme bo v nedeljo, 2. novembra, na Placuti; več na www.tuttinsiemeigorizia.it. **ZDRUŽENJE JULIAEST** prireja v nedeljo, 2. novembra, v okviru pobude »Okusi Krasa 2014« jutranje in popoldanske izlete z degustacijami, z ogledom Rubijskega gradu, muzeja prve svetovne vojne na Vrhu in zgodovinske poti na Brestovcu; rezerva-

cije po tel. 388-6557425, 347-9661607 ali na juliaest@libero.it.

PARKIRIŠČA V MODRIH CONAH bodo od 3. novembra proti plačilu od 9. do 13. ure in od 15. ure do 19.30.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja martinovanje v nedeljo, 9. novembra, od 12. ure dalje v društvenih prostorih na Palkišču s kosilom, z igrami za vse starosti, briškolo in loterijo; informacije in vpisovanje do torka, 4. novembra, oz. do zasedbe razpoložljivih mest po tel. 338-3176605 (Katiusha) in 349-6753172 (Sara).

ZAHVALNA NEDELJA V PODGORI bo 9. novembra pred cerkvijo Sv. Justa: ob 9.30 zbirališče traktorjev, ob 10. uri maša, blagoslov kruha, vina, ter kmečkih pridelkov in traktorjev, ob 11.15 odhod traktorjev po vasi, ob 12.30 kosilo v prostorih krajevne skupnosti Podgora. Sodelovali bodo društvo krajevna skupnost Podgora, PD Podgora, združenje krajevna skupnost Pevma-Štmaver-Oslavje, KD Sabotin, župnija Sv. Justa Mučenca, goriško pokrajinsko združenje Coldiretti, rekreacijsko društvo Calvario.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja v soboto, 20. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega za mašo v spomin na rajne, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 13. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

V OBČINSKI KNJIŽNICI V RONKAH bodo pravljicne urice v slovenščini z naslovom »Kotiček čudežnih pravljic« potekale med 17. in 18. uro 12., 19. in 26. novembra, ter 10. decembra. Pravljice bo prebiral Andreja Grom. Pravljicne urice v italijanski za otroke do 3. leta starosti bodo potekale 3., 10. 17., 24. novembra in 1. decembra, za otroke do 7. leta starosti pa 11., 18. in 25. novembra ter 2. in 9. decembra. 27. novembra in 8. decembra bodo dijaki višje šole Pertini iz Tržiča vodili bralne in kreativne laboratorije; informacije po tel. 0481-477205.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri na novo srečanje pod lipami, tokrat s časniki Jurijem Paljkom ob izidu njegove knjige z naslovom »Kaj sploh počnem tukaj«. O izboru zapisov, ki so v zadnjih petih letih pod istim naslovom izhajali v tedniku Novi glas, bo ob avtorju spregovoril tudi urednik, sicer prevajalec, pisatelj in literarni kritik Aleš Berger.

SEŠIVALNICA SPOMINA: jesenski večeri dokumentarnega filma ob 19. uri v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju: 7. novembra »Moja meja« (scenarij in režija Nadje Velušček in Anje Medved); 21. novembra »Mama Evropa« (scenarij Petre Seliškar in Terro Ferro Seliškar, režija Petre Seliškar). Večere organizira Zavod Kinokašča v sodelovanju z občine Miren-Kostanjevica in Kinoateljcem in se bodo zaključili s prijateljskim druženjem.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na predstavitev zgodovinskega koledarja o prvi svetovni vojni, ki bo v petek, 14. novembra, ob 20. uri v dvorani kulturnega centra v Jamljah. Nastopili bodo MPZ Fantje izpod Grmade, ženska vokalna skupina Elianico iz Foljana-Redipulje, skupina Sentieri di pace iz Foljana-Redipulje. Predstavitve bo vodil Mitja Juren.

Mali oglasi

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

PRODAJAM akacijeva drva; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

Obvestilo

Opozarjamo vse uporabnike aplikacije **Primorski za iPad**, da po posodobitvi operacijskega sistema na **iOS8 aplikacija ne deluje**.

Že pripravljamo novo, ki bo v kratkem na razpolago v Applovi spletni trgovini.

Hvala za razumevanje

SLOVENIJA TA TEDEN

Še ena vlada za rezanje

DARJA KOČBEK

Približno mesec dni po imenovanju je levosredinska vlada Mira Cerarja dobila prvo vojno napoved. Sindikati javnega sektorja so odločno proti dodatnim rezom, s katerimi bi plačno maso uradnikom in uslužbencem ob predvidenem podaljšanju obstoječih varčevalnih ukrepov znižali še za dodatne tri odstotke. Najbolj je sindikate razjezil predlog za ukinitve dodatka za stalnost in dodatka za specializacijo, magisterij ter doktorat, pa znižanje dodatka za delovno dobo, delo ob nedeljah in praznikih.

V tem tednu, še preden so vladni in sindikalni pogajalci začeli pogajanja, je vlada že naredila prvo taktično napako, saj je izdala svoj pogajalski cilj. Te napake ni zagrešil kateri od novincev v ministrski ekipi, ampak predsedujoči najmanjše koalicijske stranke socialnih demokratov in minister za kmetijstvo Dejan Židan, ki sedi že v tretji vladi. Dejal je, da bi se vlada zadovoljila tudi z nadaljevanjem varčevalnih ukrepov, ki se iztečejo z letošnjim letom.

Sindikati so to seveda izkoristili in zaostri svoje pogajalske zahteve. Pripravljeni so se pogajati le o podaljšanju ukrepov (ki po prvotnem dogovoru veljajo do konca leta), a želijo časovno omejitev na leto 2015. Glavni vladni pogajalec in minister za javno upravo Boris Koprivnikar je bil prisiljen sporočiti, da bo vlada sedaj iskala druge možnosti za prihranke, saj bi upoštevanje vseh sindikalnih predlogov pomenilo dodatnih 60 milijonov stroškov, v proračunu pa tega denarja ni. Predsedniku vlade Miru Cerarju je gotovo že pošteno žal, da med predvolilno kampanjo ni podprl predloga prejšnje vlade, ki so ga sindikati javnega sektorja bili pripravljeni sprejeti.

Ne glede na to, kakšen bo dogovor med Cerarjevo vlado in sindikati, javni sektor spet čakajo linearni rezi stroškov. Tako kot pri dosedanjih je 158 tisoč javnih uslužbencev tudi pri teh rezih zgolj strošek, ne ljudje, ki delajo kot državni uradniki, v pravosodju, na področju izobraževanja, zdravstva, v policiji in vojski oziroma so poklicni gasilci. To so ljudje, ki rešujejo življenja, izobražujejo in vzgajajo otroke in mlade, skrbijo za delovanje pravne države, za varnost državljanov. Brez večine storitev in dejavnosti, ki jih opravljajo zaposleni v javnem sektorju, država ne more delovati, državljani pa te dejavnosti nujno potrebujejo. Javni sektor ni samo pogoltni porabnik davkoplačevalskega denarja, v katerem mrgoli preplačanih lenuhov in nesposobnežev.

Po podatkih državnega statističnega urada je imelo v letu 2013 skoraj 52 odstotkov zaposlenih v javnem sektorju višje ali visokošolsko izobrazbo, zato so bile njihove bruto plače 1712 evrov ali več na mesec. Delež zaposlenih z najvišjimi bruto plačami (3326 evrov ali več) je lani znašal 5,9 odstotka. Javnih uslužbencev, ki so bili lani uvrščeni v najvišji plačni razred, je bilo 11.300, kar je manj kot v zasebnem sektorju, kjer je bilo v najvišjem plačnem razredu 15.400 zaposlenih, čeprav ima višjo ali visokošolsko izobrazbo le 22 odstotkov zaposlenih. Več najbolje plačanih ljudi v Sloveniji torej dela v zasebnem kot v javnem sektorju. Med najbolje plačanimi v javnem sektorju (to je s plačo 2601 ali več bruto na mesec) jih je lani 11,1 odstotka delalo v zdravstvu in socialnem varstvu, 11 odstotkov v javni upravi, obrambi in dejavnosti obvezne socialne varnosti.

Avgusta letos je bila po podatkih

agencije Ajpes povprečna izplačana bruto plača v kabinetu predsednika vlade 3220 evrov, v državnem zboru pa 2419 evrov. Na ljubljanskem onkološkem inštitutu, kjer skrbijo za bolnike z rakom, so zaposleni recimo avgusta letos dobili povprečno plačo 1975 evrov. V največji bolnišnici ljubljanskega kliničnega centra je povprečna plača v enakem mesecu bila 1881 evrov bruto. Povprečna izplačana avgustovska bruto plača na ministrstvih in organih v sestavi je bila 1785 evrov, na področju izobraževanja 1685 evrov, na področju zdravstva 1869 evrov, nasploh v javnem sektorju pa 1736 evrov. To so številke, ki nič ne povedo o delu, ki se skriva za njimi.

Računovodski podatki o plačah in stroških dela ne povedo, kaj nekdo za določeno plačo naredi in kako naredi. Sedanja vlada je res v sedlu šele dober mesec dni in rešuje, kar se rešiti da, saj jo priganjajo roki. Dva meseca pred koncem leta lahko samo s povečanjem primanjkljaja za 200 milijonov evrov v okviru rebalansa in z novim zadolževanjem zagotovi, da bo finančni minister v letošnjem proračunu imel dovolj sredstev za pokritje vseh računov. Tudi s pripravo proračuna za leto 2015 se mudi, saj je bilo treba predlog že do sredine oktobra poslati v Bruselj.

Toda tam ne bi imeli nič proti, če bi se nova vladna garnitura lotila temeljitega pregleda prihodkov in izdatkov v javnem sektorju ter optimizacije zakonodaje, organizacije in postopkov. Od izbruha krize pred šestimi leti so priložnost za to zamudile že tri vlade. Kot je začela, jo bo tudi četrta: minister Koprivnikar pred naslednjim krogom pogajanj govori zgolj o novih predlogih za računovodsko rezanje stroškov.

ODPRTA TRIBUNA

Reforma lokalnih uprav ne zadeva samo Slovence

STEFANO UKMAR, DEŽELNI SVETNIK DS

Glede reforme krajevnih uprav, ki naj bi priromala v deželni svet 20. novembra, je bilo že veliko napisanega. Marsikdo se pač rad prenaagli, čeprav se tekst spreminja iz dneva v dan. Z nekaterimi stališči pa se ne strinjam, kajti ko bi problem zadeval zgolj ali vsaj pretežno slovensko manjšino, bi bilo iskanje soglasja znotraj nje zadostno. Reforma pa zadeva vseh 218 občin v naši deželi in rešitev raznih vozlov ne more mimo soočenja znotraj koalicije, ki vodi deželo, in mnenj vseh županov.

Med večje probleme reforme sodi tržaški voz, ki ga je nemogoče rešiti brez dogovora s tržaškim in miljskim županom. Z župani dvojezičnih občin smo v vsakodnevem stiku in njihov morebitni skupni dokument, bi lahko bil tudi zelo koristen, bi pa pustil odprta vsa vprašanja in to ne glede na dejstvo, da so njihova stališča delno neenotna. Nad etnosom prevlada ozemeljska pripadnost in krajevni interesi, kar je razumljivo in smo zaznali na srečanju v Devinu in tudi v Benečiji. Obstaja pa tudi druga plat medalje.

Dvojezični župani predstavljajo le del manjšine in v njihovih občinah živi tudi precej Neslovencev. Ko bi istovetili manjšino le s tistimi občinami, bi naredili zgodovinsko napako. Za nas Slovence v Italiji je prav to največja past, ki jo prinaša reforma krajevnih uprav. Največ Slovencev živi v Trstu in Gorici in nihče si ne želi povratka v leto 1945, ko so si stali nasproti pretežno italijanska mesta in slovensko podeželje. Tega se zaveda celo tržaški župan in me zelo skrbi, da se v naši manjšini rajši hvalimo s tiskovnimi sporočili in ni še nihče po-

globil te zadeve. Tudi velike občine so zelo pazljive, ko gre za njihovo avtonomijo.

Istočasno pa je strah malih občin pred velikimi prisoten na celotnem deželnem ozemlju, a pri nas se ta problem polarizira. Zato ni vseeno, kaj bodo povedali slovenski predstavniki prihodnji teden na avdijah v deželnem svetu, ki je poklican, da poišče ustrezne rešitve. Vsekakor, če kdo misli, da je v tej situaciji koristno nadaljevati s strategijo »zid proti zidu«, naj kar nadaljuje po tej poti.

Slovenska komponenta Demokratske stranke nudi svoj doprinos koaliciji za rešitev vseh odprtih problemov in je že pripravila ustrezno zakonsko dopolnilo, ki ga bomo brez problemov delili tudi z drugim slovenskim predstavnikom v deželnem svetu. Popravek širi mednarodne obveznosti Italije do manjšine in določila zaščitnega zakona na novo nastajajoča združenja občin.

To je v duhu recipročnosti z odločbo ustavnega sodišča v Ljubljani ob ustanovitvi občine Ankar, kar za Slovenijo predstavlja zanimiv precedens, pri tolmačenju Londonskega sporazuma iz leta 1954.

PRAZNIK - Rojstvo knjižnega jezika

V Sloveniji praznovali dan reformacije

V Sloveniji je 31. oktobra dan reformacije, državni praznik in dela prost dan. Na ta dan obeležujejo rojstvo slovenskega knjižnega jezika. Reformacija, ki se je začela v Nemčiji, je Slovincem dala prvo knjigo v maternem jeziku in prvo slovensko tiskano knjigo sploh. To je bil Katekizem, ki ga je leta 1550 napisal Primož Trubar (na ilustraciji).

Trubar (1508-1586) je bil osrednja osebnost reformacije na Slovenskem, verskega in družbenega gibanja, ki je v 16. stoletju vzniknilo v Nemčiji iz potrebe po preoblikovanju Cerkve. Začelo se je leta 1517, ko je nemški duhovnik Martin Luther na vrata cerkve v Wittenbergu obesil 95 tez, s katerimi je zahteval njeno prenovu. Ena od njegovih zahtev je bila tudi, da bi verniki obliki Svetu pisemu v maternem jeziku. To je pomembno vplivalo na razvoj književnosti v ljudskih jezikih, med drugim tudi na slovensko. V obdobju reformacije so tako nastale prve slovenske knjige, približno polovico vseh, ki so jih napisali protestantski pisci, je prispeval Trubar. Poleg njegovega Katekizma, ki mu je dodal še Abecednik, sta iz tega obdobja pomembna prevod Svetega pisma Jurija Dalmatina in prvi slovenski pravopis Zimske urice proste Adama Bohoriča.

V Sloveniji je dan reformacije državni praznik od leta 1992. Ker se osrednja prireditve oziroma prosla-

va po dekretu vlade iz leta 2012 zaradi varčevanja ne izvaja več na državni ravni, je njeno organizacijo prevzelo Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar, ki jo namestava vsako leto pripraviti v drugem kraju. Letošnja je bila v četrtek v Novi Gorici.

Evangelikanska cerkev v Sloveniji pa je včeraj opravila osrednje bogoslužje ob prazniku. Posvetila ga je 450. obletnici Trubarjeve Cerkovne ordnunge, 430. obletnici Dalmatinovega prevoda Biblije in 430. obletnici Bohoričeve slovnice. Bogoslužje v evangelikanski cerkvi Primoža Trubarja v Ljubljani je vodil škof Geza Filo, udeležil se ga je tudi predsednik republike Borut Pahor.

PISMA UREDNIŠTVU

Imunost

Naslov "Nismo imuni proti pedofiliji" me je popeljal leta nazaj ko sem za Radio trst A pripravljala niz oddaj o pekočih temah. Spregovorila sem tako tudi o posilstvu v družini in sprožila nejevoljo v marsikateremu poslušalcu in tudi nekateri radijski uslužbenci bi bili najraje videli da se o tej tematiki ne bi spregovorilo. Oddaje so bile v živo in veliko ljudi se je odzivalo na razno razne tematike; ko smo spregovorili o posilstvih klicev ni bilo. Prejela pa sem okoli 10 pisem s pričevanjem o hudih doživetjih. Drame posiljenega otroka so neopisljive in za vedno ostanejo žive skozi vso življenje.

Ob vsaki težki tematiki, ki sem se je lotila semi mela vtis, kot da bi Slovence bili radi "imuni" pred tragičnimi dogajanjmi ki so prisotne v človeških življenjih. Tako sem v člankih v PD vide la željo da se v župniku pedofilu najprej vidi njegove vrline in nekako mimogrede pogovoro temno stran. Neverjetno! Bi v primeru da bi bil pedofil druge narodnosti toliko napisali o njegovih vrlihah? Moje osebno mnenje je, da bi bilo res veliko bolj odgovorno, da bi se tudi v tem primeru držali pravila, da ob takih dogodkih čimmanj napišete. Lepo je da ste se opravičili za pisanje dne 29. Oktobra; ne zdi pa se mi da ste 30. oktobra bili veliko bolj obzirni.

Dodala bi še misel, da je temu tako delavnemu zamejskemu Slovencu zmanjkala korajža da bi se živ soočil s svojo preteklostjo.

Zaradi tragediji v življenju oseb, ki jih dobro poznam, pedofile strašno sovražim; isto velja tudi, ko je pedofil zamejski Slovenec.

Odinea Zupin

V spomin

"Nikogar ne obsojaj! Ne veš v kateri bitki se je boril!"

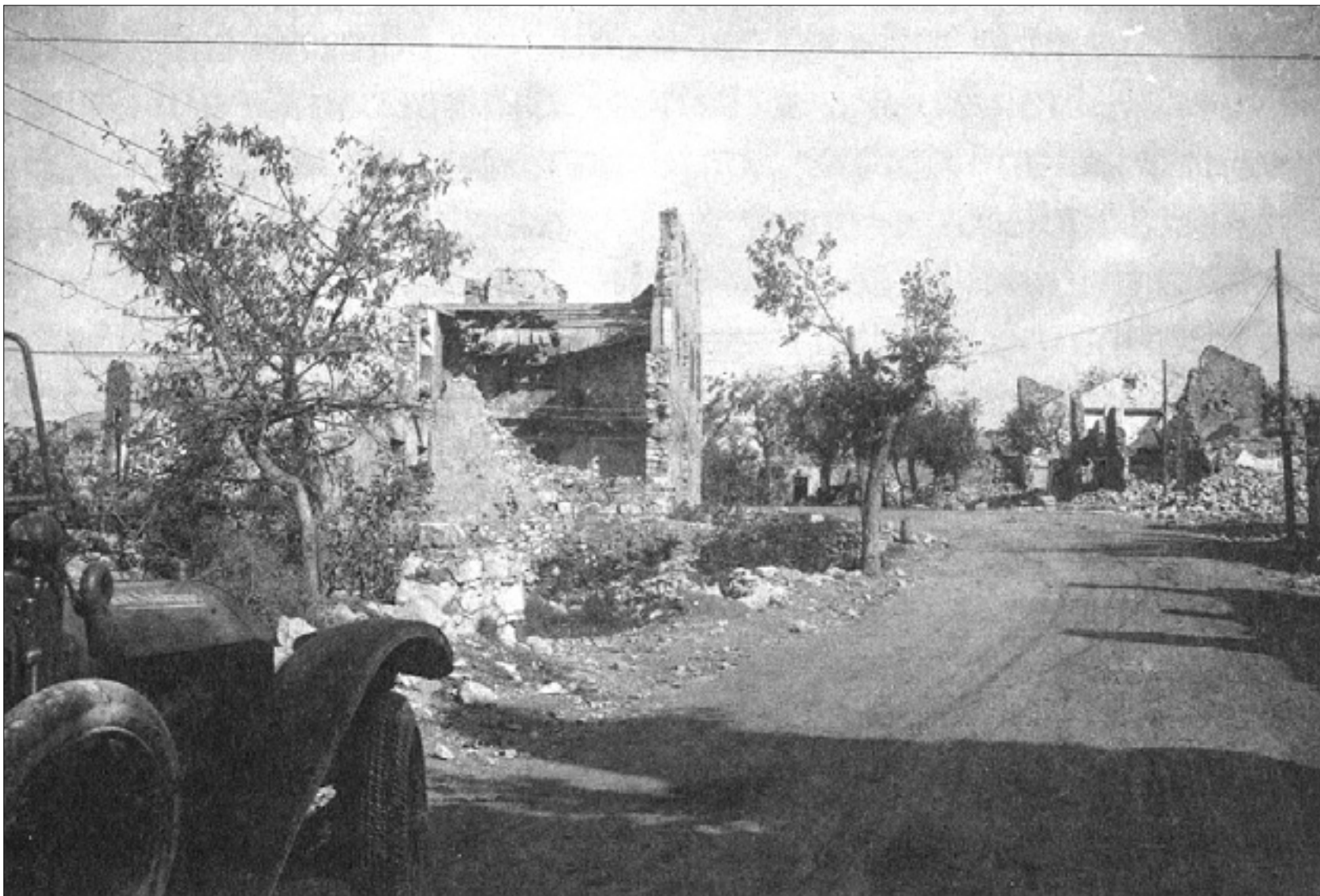
Roka piše to kar srce govori. Priказal si se, potrkal na vrata, vstopil v razred in s tem v naša srca. Modra majica s kratkimi rokavi, resen izraz na obrazu ki je včasih le popustil iskren nasmeh. Prijazen, dober nasmeh nas je vsakič približal tvoji pravi naravi. Lahko pišejo in govorijo karkoli o tebi, mi pa smo te poznali in tega ne moremo početi. Mi le vemo, da smo te poznali tako kot profesorja, pedagoga in človeka. Bil si vedno prisoten, povedal si vedno to kar si imel v mislih in če smo potrebovali pomoč si bil naš steber. Vemo, da si bil posebenega značaja, zaprt, trmast in včasih težaven, ker nisi dopustil, da bi tuja mnenja vplivala na tvoje življenje in delovanje. Čenimo te, ker si bil topla, pogumna, iskrena oseba, ki se je vedno borila za resnico in zakonitost pa tudi, ker si nam posredoval vrednote narodne zavesti in ljubezni do našega jezika ter kulture. Nisi se ustavil pred ovirami in nisi se pustil ustrahovati s strani nadrejenih in si vedno izrazil to kar si mislil. To je vsem nam, ki smo te poznali in cenili jasno kot sonce. Nisi bil oseba, ki si je želela splošno naklonjenost in nisi bil pripravljen na kompromise in na sprave. Bil si borec za resnico, poštenost in trmast zagovornik lastnih idej. To ne pomeni, da si bil vedno na "pravi strani" ali da si imel vedno prav, temveč, da si razmišljal samozavedno in svojim prepričanjem trdno sledil, ne glede kaj so ti lahko rekli. Zavzemal si se tudi za enakopravnost vseh dijakov in ovrednotil pomembnost različnosti in strpnosti in pomagal šibkejšim. S

tem se ti lahko le prisrčno zahvalimo, saj si v nas pustil samo veliko lepih spominov in si za nas storil veliko dobrega. To pismo smo ti napisali, ker smo bili, smo in bomo vedno navezani nate, na osebo, ki smo jo osebno spoznali. To pismo je zate Maks, v spomin!"

Hvala Maks."

Tvoji dijaki in prijatelji: Arlin, Jana, Mateja, Jasmin, Evelin, Elena, Marlen, Barbara, Devan, Soraya, Federika, Sara B., Sara G., Nika, Nataša, Martin M., Marinka, Matija, Dean, Gabrijel, Peter, Kristina P., Fabiana, Irina G., Sara B., Neža, Lucija, Tina R., Riccardo, Jurij, Zala, Luisa, Petra, Jernej, Daniel, Martina P., Tania, Katarina, Beatrice, Irina O., Samuel, Darma, Katja, Valnea, Marko D., Raja, Lisa, Vida, Sara M., Ksenija, Veronika S., Marko K., Danjel L., Veronika C., Samantha, Martina D., Nika P., Simon K., Martin P., Max Z., Matija P., Federico, Jakob, Cecilia, Simon M., Kevin, Sofia, Mara M., Gaya, Marco P., Mara M., Štefanija, Kristina T., Matej, Davide, Aleš, Meta, Caterina, Cristian, Lorenzo, Patrick, Martin K., Valentina, Marko M., Dana, Martin, Gabrijel, Ivan, Tina K., Erik, Gabrijel T., Ivana Z., Maja, Patrik R., Nicole, Marco M.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **34**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

b.č.a.
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Javnost dvojne monarhije je bila o padcu Gorice obveščena samo preko uradnih obvestil, ravno tako tudi o hudih bojih na ruski fronti, čeprav o izgubah in porazih svojih enot na vzhodni fronti niso poročali. Časopisi dvojne monarhije so redno prenašali tudi poročila italijanskih vojnih virov. Z navdušenjem so spremljali prodor avstro-ogrške vojske na Južnem Tirolskem in napovedovali maščevanje Italiji za njeno izdajstvo. Poročila so bila zelo skopa, v telegrafskem slogu, toda bila so zanesljiva in niso zamujala. Tako je tržaška Edinost 11. avgusta 1916 zapisala, da so »naši zapustili Gorico«, ki je v celoti porušeno mesto. Ta boj, je pisala Edinost, bo ostal v spominu po avstro-ogrskem junaštvu in italijanski sramoti.

Graški Tagesblatt je objavil komentar, v katerem je skušal zmanjšati pomen izgube Gorice, češ da njen padec ne pomeni konca vojne niti ne bo zapečatil končne usode mesta. Po mnenju avstrijskega komentatorja je bila to le ena od manj pomembnih faz vojne. Avstrijski časopis je bralce opozarjal, da je soška fronta le drugorazredna, ključni sta vzhodna in zahodna, kjer se bo odločilo o izidu prve svetovne vojne. Edinost se je na ta članek žolčno odzvala in glede na prazen prostor med besedilom je jasno, da je cenzor nekaj odstavkov črtal.

V resnici sta imela oba komentatorja prav, vsak po svoje: soška fronta je bila drugorazredno bojišče, na katerem se usoda prve svetovne vojne ni mogla odločiti. Celotni umik Rusije iz vojne in likvidacija vzhodnega bojišča konec leta 1917 nista pomenila konca vojne. Toda za Slovence, pa tudi za zahodno Hrvaško, je bila soška fronta usodnega pomena. V Tržaški in Goriški pokrajini so Slovenci predstavljali večino prebivalstva, Italijani so imeli večino le v mestnih občinah, v Trstu, Gorici in Miljah; v vseh triinpetdesetih občinah Tržaške in Goriške pokrajine so imeli Slovenci absolutno večino in ne samo to: v obeh primorskih pokrajinah so imeli Slovenci v lasti kar 88 odstotkov zemlje. Gorica in Goriška pokrajina sta bili gosto poseljeni s Slovenci, samo ime Gorica je slovenskega izvora. Zato sta njeno uničenje in padec v roke osovraženega nasprotnika katastrofo za obstoj svojega naroda. Zato ni čudno, da je Edinost kritizirala polemizirala s Tagesblatom, češ da soška fronta ni tako nepomembna in padec Gorice ni marginalna izguba, cenzor pa je na svoj način pretrgal to polemiko.

Notranjost dvojne monarhije so po padcu Gorice in Doberdoba znova preplavili begunci, mnogo jih je ostalo pod italijansko okupacijo in Italijani so jih večinoma preselili v notranjost države. Šele 6. avgusta 1916 so goriški civilisti dobili ukaz, naj se umaknejo v notranjost dvojne monarhije. Goriška begunka v Ljubljani je takole priporočila novinarju:

»Prišel se je beg. Iz vseh hiš so vreli ljudje v rokah s tem, kar so v naglici pograbili. Nekateri, ki so bili že pripravljeni, so vendar rešili nekaj imetja. Drugi pa nič ...

Pri našem sosedu je udarila težka granata ravno takrat, ko je odhajal. Njega in ženo je vrglo na tla, hčer pa težko ranilo. Pripravljena živina in vozovi pa so bili uničeni. Tako je premožen mož v trenutku postal berač ... Revežu smo takoj priskočili na pomoč. Čeprav smo tudi sami bili potrebni pomoči in tolažbe, smo pomagali, kolikor se je dalo.

Časopisi so vsak dan iskali informacije o beguncih. Glavno prehodno zbirališče je bilo v Lipnici, v mestecu Bruck an der Mur pa so primorski begunci imeli celo naselje barak, saj jih je tam živele blizu šest tisoč. Desetina jih nikoli ni prišla domov, njihova grobišča pa so odkrili šele pred kratkim, ko so kopali temelje za avtocesto, in takrat so tudi počastili spomin na te nedolžne žrtve vojne.

Begunce, ki so zapustili domove zaradi vojne z Italijo, je bilo po uradnih avstro-ogrskih podatkih že pred padcem Gorice prek 200.000. Od tega jih je 130.000 uživalo državno podporo, 20.000 ljudi je lahko skrbelo zase in za svoje družine, 50.000 pa jih ni prejelo nikakršne pomoči. Begunci so si prizadevali, da bi družine in vaše skupnosti ostale skupaj; mnogokrat so lahko dobili delo na okoliških kmetijah ali v industriji v kraju, kjer so preživljali pregnanstvo. V kraju Bruck an der Leitha so delo dobili v tamkajšnji tovarni sladkorja. Zanje so skrbeli duhovniki, ki so bili ponavadi iz domačih krajev, v taboriščih so uredili šolanje za najmlajše. Kmalu so si uredili in normalizirali življenje, kolikor je bilo to v težkih vojnih razmerah mogoče. Duhovniki so delili usodo svojih faranov, čeprav se je zanje še posebej zavzel papež. Z območja, ki so ga zasedli Italijani, so največ duhovnikov preselili v Firence. Jurij Peternel in Karl Reja pa sta ostala v Kobaridu. Še najslabše se je godilo duhovniku Petru Muzoliniju, ki je dobil leto dni težke ječe. Od tam ga je rešilo posredovanje videmskega nadškofa.

Težave s preskrbo naraščajo

V Nemčiji so leta 1916 prepovedali uporabo rastlinskih olj in masti v tehnične namene, da bi ju lahko namenili za prehrano ljudi. Avstro-Ogrska se je prav tako soočala s hujšim pomanjkanjem, napovedana je bila celo prekinitev uvoza masti in mnogih drugih surovin iz Nemčije. Od kod draginja živil, posebno mleka in mesa, se je na začetku leta 1916 spraševal tudi časopis Slovenec. Mleka je bilo bistveno manj kot včasih, saj ni bilo močnih krmil niti otrobov, tropin in stiskanih lanenih ostankov. Ali, kot je zapisal avtor članka, »krava se skozi gobec molze«. Veliko sena so kmetje prodajali vojski, ki je za sto kilogramov sena plačala trinajst kron. Avtor članka je postregel s statistiko: v dvojni monarhiji je na glavo prebivalca prišlo 180 kilogramov žita letno. Ob pravični razporeditvi bi ga moralo biti dovolj. Kmetje so pšenico prodajali po 35 kron za

sto kilogramov, ogrski špekulanti pa so koruzo ponujali po trikrat višji ceni. Toda tudi Avstrija je štela svoje finančno tržišče: na avstrijskem delu dvojne monarhije je bilo prepovedano prodajati ogrske srečke. Tistim, ki se tega ne bodo držali, bo dobitke odvzela država, so grozili časopisi.

Kljub strogemu nadzoru so cene moke v dvojni monarhiji ob novem letu podivjale in se dvignile za štirideset odstotkov, kar je po mestih izzvalo preplah. Vlada je takoj ukazala, naj se cene krušne moke vrnejo na prejšnjo raven, le cena zdroba se je smela povečati za petnajst odstotkov. Ljubljana je takrat mesečno dobila blizu štirideset vagonov moke in zdroba. Tedensko je lahko ena oseba kupila četrtil kilograma koruznega zdroba ali četrtil kilograma krušne moke. Kupec je lahko dnevno dobil četrtil hlebec kruha. Nekateri peki so pekli izjemno slab kruh, kar je bilo za mestne oblasti nesprejemljivo, saj so vsi dobivali moko enake kakovosti in na to so opozarjali tudi v mestni vladi. Mestni magistrat je določil posebnega nadzornika, ki je pekom gledal pod prste. Za vsako najmanjšo napako ali goljufijo jim je grozil odvzem obrtne licence.

Živine je bilo takrat na Kranjskem, kar je presenetljivo, za petino več kot leta 1910, vendar so lokalne oblasti opozarjale na hudo pomanjkanje krme. Meso je bilo drago, zato zanj niso uvedle živilskih kazniv. Uvedle pa so še en brezmesni dan v tednu, ki so ga morale spoštovati tudi gostilne. Dolej sta bila v Ljubljani dva brezmesna dneva, ponedeljek in petek, leta 1916 pa so nehali prodajati in pripravljati meso tudi v sredo.

Časopisi so ocenjevali, da v letu 1916 več kot polovica prebivalstva nikoli ni zaužila niti posčka mesa, za to pogostejše omejevanja njegove porabe ni bilo nujno. Večina ljudi preprosto ni imela denarja, in to je bil edini razlog, da so se spremenili v vegetarijance. Od sredine marca 1916 je bilo mogoče tudi sladkor dobiti le s pomočjo živilskih kart. Ta odlok so v Ljubljani sprejemali v pustnem času. Pustnih zabav ni bilo, plesov ravno tako ne. Avgusta je avstrijska vlada sprejela odlok o draginskem dodatku za državne uslužbenke.

V mestih, zlasti v velikih, je bilo najhuje. V odročnih in poljedelskih krajih je bilo lažje preživeti, toda tudi tam so se dogajale stvari, kakršnih pred vojno ni bilo. Postojnski katehet Andrej Ažman je v svojih zapiskih preskrbi na Postojnskem namenil precej prostora. Takole se je ponorčeval iz takratnega pomanjkanja:

»Tako so bile karte za moko, meso, sveče, petrolej, mast, olje, sladkor in sam Bog ve za kaj še.

Zgoraj:
uničena vas na
Doberdobski
planoti;
desno: Italijani
pobirajo svoje
padle vojake
na Rombonu

Za mnoge stvari so bile karte, blaga pa ni bilo. Zato so se norčevali tako: da si skuhaš dobro kosilo vzemi karto za drva in jo daj v štedilnik; na njo položi karto za vžigalico. Ko se bo prižgalo, deni v ponev karto za mast, na njej pol ure praži karto za teletino. Preden daš na mizo, posuj zrezek še s karto za sol in je jed gotova ...»

Reveži, ruski ujetniki pa tudi vojaki so kradli vse, kar je bilo koristnega in uporabnega. Ruski ujetniki so bili do konca sestradani, kradli so celo čebelarje panje, jih razbijali in iz njih pobirali med. Kradli so tudi po njivah, primanjkovalo je krme in zato je prihajalo do kraje sena. V Postojni so ustanovili žetveno komisijo, ki je skrbela za to, da je bila obdelana vsaka ped zemlje. Ljudje so se pulili za njive, mesto jih je, kot je v svojih zapisih navedel katehet Ažman, dalo v najem po zelo visoki ceni. V Postojni je deloval poseben odbor, ki je skrbel za pospeševanje delovanja Rdečega križa. Bil je dokaj uspešen, zbrali so na tisoče kron, še posebej so skrbeli za vojne vdove in njihove sirote. Država je potrebovala veliko denarja, zato so se davki nenehno povečevali, zlasti za blago, nad katerim je imela monopol. Okrajna glavarstva so veliko naredila tudi za vojna posojila. Ljudje, za katere so domnevali, da so premožni in da imajo denar, so dobili pismo glavarstva oziroma so jih poklicali na opozorilni pogovor, da bi jih občinski možje okrcali in spomnili na njihovo državljansko dolžnost. Na začetku so na naborih za vojsko potrjevali moške, ki so bili dobro utrjeni, pozneje so se jih morali udeležiti vsi iz določenih letnikov. Najbolj žalostni nabori pa so bili proti koncu vojne, ko so mobilizirali tudi dečke, stare niti osemnajst let, ki so, kot pravi Ažman, »bolj bili potrebni kruha kot puške«.

Mnogi so se vojaški službi poskušali izogniti s kajenjem, pitjem ali stradanjem, toda težko se je bilo izmuzniti, saj je monarhija potrebovala prav vsakega vojaka. Ažman opisuje prizor z enega od naborov v Postojni. Vojaški zdravnik je vprašal fanta, ali je zdrav. Ta mu je odgovoril negativno: »Nenehno me boli glava, srce mi nenehno hudo bije, muči me revmatizem.« Zdravnik ga je potolažil, da se bo po odhodu na rusko fronto naučil teči. V Postojni je bilo vojske oproščenih precej moških, toda tudi zanje so oblasti našle primerno zadolžitev.

V ospredju Napoli - Roma

Tekma 10. kroga nogometne A-lige bo danes ob 15.00 v Neaplju, kjer bo gostovala prvouvrščena Roma. Tri ure kasneje (ob 18.00) bo igral tudi Juventus, ki si z Romo deli vrh lestvice. Turinčani bodo igrali v gosteh proti Empoliju. Zadnja tekma današnjega kroga bo ob 20.45 v Parmi. Zadnjeuvrščeni nogometaši iz Emilije bodo gostili Handanovičev Inter. Preostale tekme bodo jutri in v ponedeljek. Udinese bo jutri ob 15.00 na domačem Friuliju igral proti Genoi.

Prva zmaga Milana EA7

Milanski EA7 je v Muenchnu dosegel prvo zmago v letošnji evroligi (skupina C). Košarkarji Milana (na sliki Daniel Hackett, 16 točk) so nemški Bayern premagali z 81:74. Košarkarji Barcelone so dosegli še tretjo zmago, tokrat so za vrh skupine C premagali poljski Turow Zgorzelec s 86:67. Slovenski košarkar pri Barceloni Boštjan Nachbar je tokrat dosegel dve točki, v 11 minutah na igrišču pa je dodal še po tri skoke in podaje. Včeraj: Unicaja - Limoges 75:69, Cedevita - CSKA 72:76, Klaipeda - Olympiacos 81:85, Vitoria - Galatasaray 91:90.

FORMULA ENA - Na VN ZDA brez Marussie in Caterhama

Kriza ubija šibkejše

AUSTIN - V pričakovanju jutrišnje Velike nagrade ZDA v najbolj elitnem moto-športu, formuli ena, odmevajo hude finančne težave nekaterih klubov. Imajo »mala« moštva sploh še prihodnost? Marussia in Caterham se ubadeta s hudimi finančnimi primanjkljaji. Obe moštvi sta se odpovedali nastopu v ZDA. Pri Caterhamu, ki je že v stečaju, iščejo novega kupca, Marussia pa za nadaljevanje sezone potrebuje pošteno finančno injekcijo.

V Austinu bo tako na štartu namesto 21 dirkalnikov le 18. Finančne težave manjših kolektivov v formuli ena niso novost, a dalo bi se jih preprečiti, so prepričani številni. Omenjenima moštvoma grozi propad, kar bi pomenilo, da niti eni ekipi, ki se je karavani formuli ena pridružila od leta 2010, ni uspelo preživeti. »Od leta 2010 so v formulo ena prišle tri ekipe. Vse tri so propadle,« je povedal namestnik vodje moštva Force India Bob Fernley. Nadaljeval je: »To se je napovedovalo že od začetka. Pri vodenju formule ena ima besedo le pet moštev. Če bomo tako nadaljevali, bomo izgubili še več ekip.« Ob Marussii in Caterhamu je pred začetkom lanske sezone propadel še HRT oziroma Hispania Racing. »Če bi omejili zapravljanje in zasnovali pravičnejšo delitev denarnih nagrad, bi Marussia in Caterham morda preživela,« je še dodal.

Prav denarne nagrade so maja lani dvignile ogromno prahu. Pogačo, vredno 535 milijonov evrov in namenjeno izplačilu denarnih nagrad, si je do tedaj razdelilo deset ekip, preostali dve pa sta v prejšnjih treh sezonah po zaslugi starega sporazuma Concorde prejeli še 7,6 milijona evrov. Od lanskega leta naprej enajstouvrščena ekipa ne dobi niti centa. »Zadnja tri leta smo jih sicer izplačevali vsem, saj smo imeli poseben dogovor z nekdanjim predsednikom Mednarodne avtomobilistične zveze Maxom Mosleyjem, a zdaj bomo nagrade izplačevali le deseterici najboljših. To je vse,« je bil zelo jedrat vodja formule ena Bernie Ecclestone. S prejšnjo nagradno klavzulo so pri formuli ena želeli finančno pomagati novim ekipam, potem ko so se ob izbruhu gospodarske krize iz tega športa umaknili BMW, Toyota in Honda. Zadnja se sicer v formulo ena vrača prihodnje leto.

Da je elitni razred motošporta za manjše ekipe postal popolnoma nevzdržen, meni tudi nekdanji dirkač HRT-ja, Narain Kartikejan. Po njegovem mnenju so stroški v formuli ena ušli izpod nadzora. »Ta šport je enostavno predrag in popolnoma nevzdržen za manjše ekipe. Najprej je propadel HRT, zdaj bosta še Caterham in Marussia. Na to se je čakalo že od leta 2010«. Čeprav je angleško-ruski ekipi z nesrečnim Julesom Bianchijem v Monte Carlu uspelo osvojiti prvi točki v zgodovini moštva, pa Indijec meni, da tako Marussia kot Caterham nista pustila vidnejšega pečata. »Dirko v Austinu bo začelo le 18 dirkalnikov. Žal nihče ne bo pogrešal manjkajočih, potem ko bo brez večjih inci-

Švedski voznik moštva Caterham Marcus Ericsson je na svoj dirkalnik obesil obesek z napisom »Fuel out« (brez goriva)

ANSA

dentov odpeljan uvodni krog - in to je resnica,« je še dodal.

SPREMEMBE - Tekmovalni komisarji formule 1 so se odločili, da bodo zaradi vsega 18 nastopajočih dirkalnikov spremenili sitem kvalifikacij (danes ob 19.00 po Rai 2) za jutrišnjo

dirko. Po novem modusu bodo v prvem in drugem delu kvalifikacij izpadli po štirje tekmovalci. Doslej je v kvalifikacijah nastopalo po 22 bolidov in v prvem in drugem delu je izpadlo po šest voznikov in za zadnji del je ostala najboljša deseterica.

PROSTI TRENING - Vodilni v skupnem seštevku svetovnega prvenstva formule 1 Britanec Lewis Hamilton je bil najhitrejši na obeh uvodnih prostih treningih pred jutrišnjo dirko v teksaškem Austinu (začetek ob 21.00).

ODBOJKA - V moški državni B2-ligi bo združena ekipa Olympie igrala pred domačimi navijači

Precejšnja radovednost

Nova zmaga bi najbrž precej spremenila napovedi, da je kaj več kot goli obstanek za združeno ekipo nedosegljiv - Sloga Tabor jutri v gosteh

Štiri točke na lestvici in četrto mesto je za združeno ekipo odbojkarjev Olympie, Vala in Soče precej več kot so pričakovali, d bo njihov izkupicek po dveh krogih državne B-lige, v kateri nastopajo kot novinci. Posebno zato, ker so se pomerili najprej z izkušenimi slogaši (in jih premagali), takoj zatem pa s samooklicanim favoritom za napredovanje Valsugano (in ji iztrgali točko po vodstvu z 2:1). Zato vlada za današnji drugi domači nastop proti ekipi Villafranca (ob 20.30) kar precejšnja radovednost, saj bi nova zmaga najbrž precej spremenila napovedi, da je kaj več kot goli obstanek za Goričane nedosegljiv. Današnji nasprotnik deli na lestvici prvo mesto z Bibionejem. V prvih dveh nastopih je nadigral Bassano in Povolaro, gre sicer za ekipo, ki naj bi spadali v spodnjo polovico lestvice. Trener združene ekipe **Marc hesini**, ki s svojim zvestim pomočnikom Robertom Makucem, s pomočjo videoposnetkov zelo natančno »secira« nasprotnike, meni, da je nasprotnik soten, saj razpolaga s tremi dobrimi tolkači, vsi igralci so izkušeni. »Z nastopom ekipe v Padovi proti Valsugani sme bil zelo zadovoljen, saj smo naredili res malo napak in spet je bil učinkovit tudi sprejem servisa, ki nas je lani velikokrat pogojeval. Zelo nezadovoljen pa sem z igro, ki smo jo v sredo pokazali na prijateljski tekmi v San Donaju proti Bibionu. Igrali smo porazno. Fantje se morajo zavedati, da moramo mi vedno igrati maksimalno, sicer smo ranljivi, saj imamo določene pomanjkljivosti, ki jih moramo še odpraviti,« pred današnjim nastopom pravi trener, ki bo predvidoma igral z nespremenjeno postavo.

Kakšna pa bo postava Sloge Tabor Televita jutri na gostovanju v Trebaselegheju, je še neznanka. Poleg tega, da je vedno nekoliko pod vprašajem nastop libera Privilegija, ki pa bi moral tokrat spet igrati, se mora zdaj trener Jerončič odločiti tudi, katera bo vloga Vasilija Kanteta, ki je sezono začel kot bloker, na zadnji tekmi v Rep-

Podajalec združene ekipe Olympie Filip Hlede in v ozadju trener Fabrizio Marchesini

FOTODAMJ@N

nu pa kot korektor najbrž odločilno prispeval k zmagi svje ekipe. Ob tem je treba tudi upoštevati, da je spet normalno treniral Nikola Ivanović, ki bo verjetno nared za igranje. Trebaseleghe je po izpadu iz višje lige spremenil ključne igralce svoje postave. Zamenjal je korektorja in podajalca, zdaj podaja sicer odlični De Marchi, zelo dober je tudi libero Bernuzzi, breme napada je na ramenih Matiuza, dober je tudi bloker in kapetan Campagnaro (2,05 metra višine). Gre za izkušeno ekipo, ki pa je doslej osvojila le dve točki proti mladincem Trevisa (ex Sisley) in izgubila na gostovanju v Vicenzi, kar mor-

da pomeni, da še ni uigrana. Slogaši bi z zmago povsem izbrisali posledice uvodnega poraza v Gorici.

V moški D-ligi bodo vse tri naše ekipe igrale šele jutri. V Sovodnjah bo ob 17. uri na sporedu tudi prvi goriški derbi med rosno mlado ekipo Soče, ki napovedujejo presenečenje, in veterani Olympie (z nekaj mlajšimi igralci), ki ne bodo zlepa prodali svoje kože.

Po neuspelem krstnem nastopu doma proti Cervignanu čaka Sloga Tabor že prvi popravni izpit. V Vidmu jih čaka neugodna Aurora, mlada ekipa, ki je prejšnji teden namučila tudi Olympio.

NOGOMET - SNL

Maribor: Slovenija ni Evropa

MARIBOR - Vodilne Domžale so v Ljudskem vrtu, v derbiju 16. kroga državnega prvenstva, osvojile velike tri točke in mu na lestvici ob tekmi več pobegnile za devet točk. Maribor je več napadal, Domžalčani pa so znali izkoristiti prvo priložnost (Aneff v 4. min.), kar je bilo na koncu dovolj, da so gostje na svoj prepoznaven način in tudi z nekaj sreče spet prišli do odmevnega uspeha (0:1), s katerim se lahko resno spogledujejo z naslovom jesenskega prvaka. Za Mariborčane je bila to generalka pred sredino tekmo lige prvakov, ko bo v Ljudskem vrtu gostoval slovit Chelsea, navijači pa lahko samo upajo, da bodo njihovi ljubljenci proti Angležem bolj pripriljivi.

PRESENEČENJE - Kanadčan Miloš Raonić je v četrtfinalu teniškega turnirja v Parizu poskrbel za presenečenje. S 7:6 (5) in 7:5 je premagal drugega igralca sveta, Švicarja Rogerja Federerja, in mu s tem močno zmanjšal možnosti, da leto konča na prvem mestu svetovne kakovostne računalniške lestvice.

KAZEN - Evropska nogometna zveza (Uefa) je zaradi navijaških izgrediv na kvalifikacijski tekmi za nastop na EP med Romunijo in Madžarsko, ki je bila na sporedu 11. oktobra in se končala z neodločenim izidom 1:1, kaznovala obe zvezi.

OPTIMIST - Na SP v jadralnem razredu optimist v Argentini je Mara Turin osvojila bronasto odličje v konkurenci deklet, v skupnem seštevku pa bila odlična 11.

EUROMARATHON - Jutri ob 10.00 bo v Ankaranu startal 23-km dolgi gorski tek Euromarathon. Cilj bo v trgovskem centru Montedoro Free-time pri Miljah.

Rezultati naših ekip v realnem času

Dobiš jih na

www.primorski.eu

ali tudi preko
twitterja
primorski_sport

Danes Juventina in Breg

V 9. krogu nogometne promocijske lige bo štandreska Juventina danes odpotovala na drugo tržaško gostovanje v letošnji sezoni. Prvo, na umetni travi pri Svetem Ivanu, se je končalo slabo. San Giovanni je zmagal z 2:1. »Tudi tokrat nas čaka težka naloga. Costalunga je izjemno motivirana ekipa, ki jo krasi skupinski duh. Povrh tega imajo napadalca Steinerja, ki še vedno zadeva kot za stavo,« je današnjega nasprotnika opisal športni vodja ekipe štandreskega društva Gino Vinti. Dodal je še, da jim umetna trava sploh ni pisana na kožo. »Treba pa se bo pri-

lagoditi in potrpeti.« Juventina je doslej štirikrat zaporedoma zmagala, za seboj pa ima pet pozitivnih nastopov. Tržaška ekipa, ki ima 15 točk na lestvici (Juventina 13), pa je v zadnjih štirih krogih trikrat zmagala in enkrat igrala neodločeno. Pri Juventini bo odsoten le poškodovani Stabile. Pri Svetem Sergiju bo sodil Pordenončan Moret.

V 1. amaterski ligi bo pri Domju občinski derbi med domačo ekipo in dolinskim Bregom. Brežani imajo polovico več točk od Domja (9), kar pa še ne pomeni, da bodo danes imeli lahko nalogo. Trener Brega Cernuta ne bo imel na razpolago diskvalificiranega Daniela Omarija. Pri Domju bo sodil Tržačan Biondini.

NOGOMET - Kras bo v Repnu gostil starega znanca Fontanafreddo

Za prve tri domače točke

Saša Ranič je poškodovan FOTODAMJ@N

Domači šport

DANES

Sobota, 1. novembra 2014

KOŠARKA

MOŠKA B-LIGA - 18.00 v Trstu, PalaRubini: Jadran Franco - Pienne Pordenone

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Ronchi; 20.30 v Červinjanu: Cervignano - Bor Radenska

MOŠKA D-LIGA - 21.00 v Vidmu, Ul.Cairol: CBU - Sokol

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Villafranca

ŽENSKA C-LIGA - 20.00 v Porpettu: Credifriuli Olimpia - Zalet Sloga

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briškikih: Zalet Kontovel - Buia

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Petracco: Costalunga - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Domju: Domio - Breg

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Mezzocoroni: Mezzocorona - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Križu: Vesna - San Giovanni

JUTRI

Nedelja, 2. novembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Fontanafredda

ELITNA LIGA - 14.30 v San Vitu al Tagliamento: Sanvitesse - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gorici: Audax Sanrocchese - Primorje; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Campanelle; 14.30 v Bazovici: Zarja - Aurisina

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Strassoldu: Strassoldo - Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Torviscosi: Torviscosa - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Gradišca; 12.00 v Trstu, Ul. Petracco: Cgs - Kras Repen

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Trebaselegheju: Trebaseleghe - Sloga Tabor Televita

MOŠKA D-LIGA - 17.00 v Sovodnjah: Olympia - Soča; 18.00 v Vidmu, Bellavitis: Aurora - Sloga Tabor

UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v Guminu: VB Gemona - Val

KOŠARKA

UNDER 17 DEŽELNI - 16.00 pri Briškikih: Jadran ZKB - Falconstar

Potrditi napredek in dohiteti nasprotnika oziroma zaustaviti drsenje v brezno. To sta »nalogi« Krasa in Triestine v jutrišnjem devetem krogu D-lige. Gotovo je na papirju cilj veliko lažje dosegljiv za Repence kot za Tržačane.

Kras je v nedeljo prebil led in le dosegel prvo zmago v prvenstvu, zdaj pa se želijo Knežević in soigralci veseliti zmage še pred domačim občinstvom. Jutri ob 14.30 bodo v Repnu belo-rdeči gostili Fontanafreddo, ki ima na lestvici tri točke več od Krasa. To se pravi, da bi varovanci trenerja Arčabe z zmago dohiteli nasprotnika, ki je doslej trikrat zmagal, a kar štirikrat s sklonjeno glavo zapustil igrišče. Gledalci redkokdaj dolgočaseno sledijo tekam Fontanafredde, saj ima ekipa soliden napad (12 doseženih zadetkov), a tudi zelo ranljivo obrambo (predzadnja na tej posebnosti lestvici s kar 15 prejetimi goli).

V taboru Krasa so se na tekmo dobro pripravili, vsaj tako meni trener **Predrag Arčaba**: »Mislim, da smo cel teden dobro trenirali. Sicer imamo nekaj težav zaradi poškodbe Raniča in odsotnosti zaradi enega kroga prisilnega počitka Cvijanovića, a mislim, da moramo ne glede na te odsotnosti osvojiti prvo zmago pred domačim občinstvom. To od nas tudi navijači pričakujejo. Fontanafredda je tako kot mi lani igrala v elitni ligi in nima veliko igralcev z izkušnjami na nivoju D-lige. Prav zato ima nekaj težav in številna nihanja v igri, zaradi katerih so tudi rezultati zelo nihajoči. Zlasti mladi niso nikoli igrali na tej ravni. Po kakovosti menim, da sta si ekipi dokaj enakovredni, mi pa moramo potrditi naš napredek v obrambni fazi. Če ne bomo prejeli gola, bomo s tem že naredili velik korak v smeri zmage.« Jutri v Repnu bo sodil sodnik Ledda iz Cagliarija.

Pred izredno zahtevno nalogo je obratno Triestina. Po osvojenih točkah pepelka prvenstva se odpravlja na najtežje gostovanje sezone. Na stadionu Euganeo v Padovi (pričetek ravno tako ob 14.30) bodo Piscopo in soigralci poskušali iztržiti točko proti vodilnemu na lestvici, Biancoscudati Padova, ki je v prvenstvu nanižal osem zaporednih zmag in ima torej kar 22 točk več na lestvici kot Triestina. Včeraj so na sedežu društva tudi uradno predstavili novega trenerja Giuseppeja Ferazzolija, ki je že v ponedeljek zamenjal Lottija. Bomo videli, če bo po tej zamenjavi prišlo do reakcije s strani igralcev, čeprav je težko verjeti, da se bo preporod Triestine začel ravno jutri. Triestina bo v Padovo odpotovala brez poškodovanega Arvie in ravno tako brez hrvaškega napadalca Miličevića, ki še čaka na dovolilnico za igranje v Italiji. Tudi z birokratskega vidika se torej pri Triestini ubadajo s kar precejšnjimi težavami. (I.F.)

DANES - Po televizijskem kanalu RaiSport 1 bodo danes ob 14.00 predvajali tekmo 9. kroga skupine C D-lige Legnago - ArzignanoChiampo.

NOGOMET - V promocijski ligi

Vesna za deveto zaporedno zmago

V San Vitu al Tagliamento čaka Vesno zahtevna preizkušnja. Sanvitesse (lani je izpadel iz D-lige), ki trenutno s sedmimi točkami zaseda spodnji del lestvice, je v prejšnjem krogu utrpel reakcijo zadnjeevrščenega Ol3 iz Foje. Pepelka prvenstva je nedeljskemu nasprotniku Križanov s končnim 1:1 iztržila prvo točko, Sanvitesse pa je v osmih krogih zbral le eno zmago, tri poraze in kar 4 neodločene izide. Društvo iz pordenonske pokrajine je po lanskem izpadu iz lige bistveno prenovilo ustroj ekipe. S klopi vodi moštvo komaj 32-letni trener Luca Sonigo, ki je s svojimi varovanci povzročil tudi nekaj težav trdoživemu Cjarlins-Muzane. Med najbolj nevarnimi iz vrst belo-rdečega furlanskega moštva pa sodita Puddu in Marangone.

Vesna bo na jutrišnje gostovanje odpotovala v skoraj popolni postavi. Zannuttig (z izjemo diskvalificiranega Goran Kerpana) bo imel na razpolago vse igralce, tudi Naceja Kosmača, ki prejšnji teden ni nastopil zaradi težav z mečno mišico. »Vsi so redno trenirali, trener pa bo na igrišče po njegovi uvidevnosti poslal najboljšo enajsterico. V San Vito odpotujemo brez pritiskov, saj še vedno ciljamo na obstanek v ligi, upam pa v pozitivni razplet,« je pred novim Vesninem izjavil dejal predsednik **Roberto Vidoni**.

V deželni elitni ligi še nobeni ekipi ni uspel tak podvig kot kriški Vesni. Po-

zitivni trenutek pa bodo morali Božičič in tovariši mirno upravljati s požrtvovalnostjo in pravo koncentracijo, ki sta odlikovali dosedanje uspešne nastope »plaviv«. Položaj Sanvitesseja pa ne gre podcenjevati, saj je to ekipa z dolgo tradicijo v kakovostnejši D ligi, kjer je nastopala neprekinjeno kar dvajset sezon. Sodil bo sodnik Francesco Mezzalira iz Vareseja. (mar)

Doma le Zarja in Mladost

V 1. amaterski ligi bo Sovodnje prosto, ker se je Ponziana izpisala iz prvenstva. Trebensi Primorec bo igral v gosteh proti Isonzu, ki ima 9 točk na lestvici. Trebensi rdeče-beli bodo igrali diskvalificiranega De Bernardija. Na klopi ne bo niti trenerja Biloslava. V 2. AL bo skušala Zarja popraviti nekoliko slabši vtis, ki ga je zapustila v Pierisu, kjer je doživela prvi poraz. Zarja, pri kateri ne bo diskvalificiranega Ruggiera, bo gostila Aurisino, ki je s točko zadnja na lestvici. Primorje bo skušalo nove tri točke osvojiti v Gorici. Domači Audax je sicer visoko na lestvici, saj z 19 točkami zaseda drugo mesto. Mladost pa bo v Doberdobu gostila tržaško ekipo Campanelle, ki ima 7 točk. V 3. AL bo grojajsko-padriška Gaja igrala v gosteh v Strassoldu.

KOŠARKA - V deželni C- in D-ligi

Breg prvič pred svojimi navijači

V deželni C-ligi bosta Breg in Bor igrali drevi ob 20.30. Brežani bodo v 5. krogu sploh prvič igrali v domači telovadnici v dolinskem športnem centru Silvana Klabiana. Trener Tomo Krašovec bo prvič imel na razpolago 197 centimetrov visokega slovenskega košarkarja Tomaža Sterleta, ki so ga (po daljšem čakanju) registrirali ta teden. Zaradi družinskih težav ne bo Alberta Grimaldija.

Bor Radenska se bo v Červinjanu spoprijel z nasprotnikom, na račun katerega je prav na igrišču v Spodnji Furlaniji maja dosegel težak obstanek v deželni C-ligi. Nosilci igre Cervignana, ki je bil polti spet vključen v ligo in ima tako kot naši dve točki na lestvici, so zlasti play-makerja Contin in Vignuda, branilec Bartolini in krilni center Di Just. V Borovih vrstah bo še naprej odsoten poškodovani Meden.

V D-ligi bo Sokol igral šele ob 21.00 v Vidmu proti ekipi CBU. Trener peterke iz Nabrežine ne bo imel na razpolago Hmeljaka, Carcicha, Hrovatina in Štoklja. »Tokrat bom imel na razpolago malo manj izkušeno ekipo. Priložnost bodo imeli mlajši košarkarji,« je dejal trener Zoran Lazarevski.

MATEJA POČKAJ

Po teku si privoščim sadni napitek

Mateja Počkej (letnik 1993) je v nedeljo uspešno pretekla ljubljanski polmaraton (21 km). Njen čas je bil 1.48:27. Študentka tretjega letnika Filozofske fakultete v Ljubljani, obiskuje oddelek za klasično filologijo (stara grščina in latinščina), bi rada postala profesorica. 21-letna študentka, doma iz Trebč, se je začela športno ukvarjati pri plesno-navijaškem klubu Cheerdance Millenium. Nato je igrala tudi odbojko pri Slogi. Nekdanja dijakinja tržaškega liceja France-Prešerna se je nazadnje odločila za tek, »ker je najbolj preprost in najbolj popoln šport.«

»Ko tečeš, ne potrebuješ ničesar. Pravzaprav le svoje noge, energijo in nekaj prostega časa. S tekom se sproščam, premagujem stres in napetost, razbremenjujem možgane. Najbolj uživam, ko tečem pred kakim izpitom ali takoj po njem. Teči sem začela pred šestimi leti. Takrat sem uspela teči le slabih 15-20 minut dvakrat tedensko. Zadnja tri leta pa tečem bolj intenzivno. Stopnjam ritem in tečem vsaj štirikrat tedensko.«

Kdaj si se začela pripravljati na Ljubljanski polmaraton?

Avgusta. Od takrat sem tekla tudi šestkrat tedensko.

Ali za treninge uporabljaš tehnološke pripomočke?

Pred kakim mesecem mi je fant podaril moderno tekaško uro, ki meri čas, srčni utrip, pretečeno razdaljo, hitrost, porabo kalorij, število korakov in drugo. Med tekom redno pazim, da ne bi preveč obremenjevala telesa.

Ali že načrtuješ nastope na drugih rekreativnih tekmovanjih?

Ker sem zelo zadovoljna z doseženim časom na ljubljanskem polmaratonu, bom spomladi tekla na Malem kraškem maratonu v Sežani in na tržaški Baviseli.

Si tudi že pomislila na maraton?

Morda v prihodnosti. Zdaj mi je čisto dovolj polmaratonska razdalja. Na tovrstnih tekmovanjih rekreativni tekač ne tekmuje za zmago, ampak za užitek in pozitivno energijo. Končni čas je seveda pomemben, toda le relativno. Najlepše je bilo, ko so nas ob ljubljanski progi spodbujali številni gledalci. Navijali so čisto za vsakega tekača. Zelo sem se zabavala. Na koncu sem bila presrečna, ker sem na cilj zagledala družino in prijatelje.

Ali paziš tudi na pravilno prehrano?

Načeloma jem malo vsega. Skušam pa se izogibati ocvrtni in mastni hrani. Zaradi starih zdravstvenih težav (anemija) sem povečala vnos živil, ki so bogata z vitaminom B in železom.

Kaj si najraje privoščiš po treningu?

Ponavadi sadni napitek.

primorski_sport

facebook

TRST - Izraelska pevka jemenskega rodu v četrtek nastopila v Rossettiju

Noa se je izkazala kot radovedna glasbenica

Z besedo Shalom-Mir, ki je hkrati pozdrav in voščilo, se je začel in končal koncert izraelske pevke jemenskega rodu Noe, ki je v četrtek izvedla v gledališču Rossetti v Trstu etapo italijanske turnee Love Medicine. Po obdobju izjemne popularnosti, ko je zaslovela z izvedbo glavne teme iz glasbene kulise Življenje je lepo Roberta Benignija ter s svojim aktivnim angžmajem za mirovno rešitev izraelsko-palestinskega vprašanja, se je kariera pevke ustalila v tirnicah manj odmevne, a redne in kakovostne dejavnosti.

Kar pa se ni spremenilo, sta napetost in nasilje na kriznem, bližnjem območju. Zato koncerte angažirane pevke večkrat spremljajo demonstracije tistih, ki ob miru zahtevajo pravico do ozemlja, včasih pa tudi protestna dejanja tistih, ki ne odobravajo njenega angažmaja; protestniki so se pojavili tudi v okviru te turnee, npr. pred gledališčem v Palermu, v Firencah, v skromnejšem številu v Trstu, kjer so tudi kmalu opustili svoj namen.

Koncert ni napolnil gledališča, publika pa se je izkazala s posebno toplino, je sodelovala s petjem, ploskanjem in tleskanjem ter je sproščeno uživala ob raznolikem nastopu. Noa je inteligentna ženska in radovedna glasbe-

Noa je predstavila svojo novo zgoščenko Love Medicine

FOTODAMJ@N

nica, za katero je petje način komuniciranja z uporabo različnih glasbenih in pevske govoric ter na področju enakovrednega, ustvarjalnega sodelovanja z drugimi glasbeniki. Na skoraj dvournem koncertu je pevka eklektično raziskovala vokalne izraze v širokem razponu popa, jazza, bluesa, ljudske glasbe in opere, nenazadnje je pokazala svoje večstranske glasbene sposobnosti

tudi z igranjem na tolkala in bobne. Pella je v svojem jeziku in v angleščini, govorila pa je tudi v italijanščini, da bi lahko vzpostavila še tesnejši stik z občinstvom in mu predstavila vsebine, vire navdiha, ozadja starih in novih glasbenih projektov: prijateljsko sodelovanje s Patom Methenyjem, ki je zanjo napisal nekaj skladb, muzikal o življenju papeža Janeza Pavla II., priredbe kulnih

neapeljskih pesmi. Del koncertnega programa so sestavljale skladbe iz novega cd-ja Love Medicine, s prepletanjem mehkih jazzovskih vtisov, latino ritmov in orientalskih melizmov, katerim je pevka dodala še uspešnice iz prejšnjih albumov, npr. I don't know, ali židovske ljudske pesmi.

Protagonisti kakovostnega glasbenega ustvarjanja niso bili samo kultiviran glas, temperament, profesionalnost in pozitivna energija pevke, saj Noa poudarja vlogo svojih sodelavcev tudi s solističnimi točkami izbranih instrumentalistov. Med njimi je izkušen kitarist Gil Dor, ki z Noo sodeluje že petindvajset let in kateremu sta se kasneje pridružila najprej bobnar Gadi Seri, ki se je skupaj s pevko izkazal tudi s presenetljivo zvočnostjo pločevinastih škafel, in kontrabasist Adam Ben Ezra, ki se je izkazal z neobičajnimi zvočnimi efekti električnega glasbila. Noa je poskrbela tudi za presenečenje, saj je v zadnjem delu koncerta stopil na oder še godalni kvartet članov orkestra tržaškega gledališča Verdi, ki so ga sestavljali Stefano Furini, Verena Rojc, Elisabetta Chiappi in Simona Slokar, s katerimi so se glasbeni »razgledi« širili še do meja muzikla in opere.

Rossana Paliaga

PEVSKA REVIJA

Nonet Primorsko nastopil v Tolmeču

Nonet Primorsko iz Mačkolj je pred kratkim gostoval v Tolmeču, kjer je obiskal prijatelje tamkajšnjega moškega pevskega zbora Tita Copetti. Na skrbno organizirani reviji pod imenom Voci d'autunno sta sodelovali še drugi dve pevski skupini, in sicer MoPZ Fogolar iz Rožaca pri Krminu in MoPZ Valle del Pelago iz Modene. Izzvenel je dokaj svojevrsten koncert na katerem je lahko številna publika (zanesljivo je v dvorani bilo okrog 300 poslušalcev) primerjala vrsto različnih pevske pristopov in poslušala značilne italijanske, karnijske, slovenske in furlanske ljudske melodije.

Nonet Primorsko pod vodstvom Aleksandre Pertot je za to priložnost pripravil sklop slovenskih narodnih pesmi. S svojim nastopom so Mačkoljani, po navdušenju sodeč, prepričali poslušalce, kar je bilo mogoče začutiti tudi ob zaključni nepogrešljivi zakuski. V sezoni, ki bo prinesla 20-letnico delovanja Noneta iz Mačkolj, predstavlja gostovanje v Tolmeču za pevce in zborovodjo nedvomno nadvse pomemben trenutek. (LS)

TS SCIENCE+FICTION - Alejandro Jodorowsky »Ne vem, če sem najboljši, gotovo pa sem drugačen«

Alejandro Jodorowsky z nagrado Urania

FOTODAMJ@N

Častni gost letošnjega znanstvenofantastičnega filmskega festivala Trieste Science+Fiction je čilski režiser Alejandro Jodorowsky. Sinoči so mu v dvorani Tripovich izročili nagrado za življenjsko delo Urania d'argento (ki jo tržaški festival podeljuje v sodelovanju z italijansko revijo Urania).

85-letni pisatelj, avtor stripov, esejist, dramaturg in gledališki režiser je v življenju posnel tudi sedem filmov, zaradi katerih je v 70. letih veljal za ikono »podzemne« filmske scene in tako imenovane mednarodne protikulture. Sinoči je v Trstu predstavil svojo »vizionarsko avtobiografijo« La danza de la realidad, ki je premiero doživela na lanskem kanskem festivalu. Film je Jodorowsky posnel po triindvajsetletnem premoru, v katerem je, kot je dejal med

včerajšnjim srečanjem z novinarji, zbiral denar za snemanje. Po njegovi oceni so filmi (v teh letih si je ogledal vsaj enega dnevno) danes vsi enaki, medtem ko ima umetnost v njegovih očeh samo dve možnosti: biti vsakič boljša in vsakič drugačna. »Ne vem, če sem najboljši, gotovo pa sem drugačen,« pravi energični filmar, ki svojih filmov ne olepšuje z estetskimi detajli ali »običajnimi sencami«: v vsakem trenutku mora gledalec razumeti, »da je to film«.

Jodorowsky je prepričan, da mora sodobna kinematografija ustvariti drugačen sistem in poiskati alternativne poti: »nekoč je to bila čudovita pravljica« in ni imela nič kaj opraviti »s kolonializmom Združenih držav Amerike«, ki so to umetnost omejili skoraj izključno na dobičkonosen sistem ...

TOMIZZEVE DUH

Izgubljeni?

MILAN RAKOVAC

Izgubljeni v cenemem kiču, izgubljeni v času in prostoru, izgubljeni v lastnih domovinah ... Kako ne izgubiti še sebe samega je nemara ključno vprašanje za slehernega izobraženca današnjega časa.

S kancem melanholije se spominjam, da sem, privilegirani srečnik, nekoč pisal za hrvaška kulturna tednika Danas in Feral. Ne obstajata več, poniknila sta v brezpotjih zgodovinske danosti. Od slavnih časopisov in revij, ki so ostrili javno misel, ni ostalo nič. Preživela pa je Mladina, vselej družbeno kritična in neodvisna: ena redkih revij, na katero se, poleg Guardian in Micromega še danes lahko naslonim. V kaotičnem kulturnem razsulu mora človek, ki se trudi ostati priseben, dobro paziti, da ne zdrsne na bananinem olupku banalnosti, ali, še huje, kapitulacije.

Izgubljeni v domovini sem zapisal zgoraj; ali se čovek lahko izgubi v lastni očetnjavi? O, pa še kako, tudi ta hip smo ezuli v lastnem eksilu, ujeti v kletko patriotizma kot alibija za vesoljno katastrofo v katero tonejo naši starodavni narodi in njihove mlade države. Te vrstice pišem zaradi domoljubja, na katerega se sklicujejo iste nomenklature, ki so nas porinile v jamo, v kateri sedaj životarimo kot netopirji, kot divji golobi, kot človeške ribice: to smo Južni Slovani danes. Seveda dosti bolje ne gre niti drugim. Bolj kot kdajkoli, moramo t.i. mnnenjski voditelji, »slepe miši«, ki si domišljamo v splošni slepoti le kaj uzreti, zagnati vik in krik, kajti nevarnost popolne zgodovinske kapitulacije se skriva prav v domoljubnem čelbljanju, s katerim nas skušajo utišati. Češ: treba je potrpeti, v imenu domovine, no! Ojej. Pa saj jo imamo, domovino. Zaenkrat še ...

Eden najodpornjših na petje nacionalnih siren, Odisej privezan k jamboru Mladine, je legendarni Lovro Matič, risar stripa Sokol in golobica. Avtor, ki preroško predvideva bodoče razvojne smeri slovenske politike pojasnjuje kako mu to uspeva: »Kaj naivni sodržavljeni še vedno dvomite, da je celotna slovenska politika vnaprej določena in usmerjena iz enega centra? In da je moje življenje ogroženo, ker sem pod pretvezo "politične satire" posvetil v globočine globoke države? In da sem se le skozi neugledno formo stripa lahko prebil skozi medijsko blokado do javnosti? Ah, kako strašna slepota je človeka ...« Matič zna tudi rimati, takole je »spesnil« sledeče verze:

»Treba je znati/ poceni kupiti/
drago preprodati/ in dobro vse skriti/
Treba je znati/ na hitro uspeti/
pravemu dati,/ pravemu vzeti
Treba je znati/ potihoma krasti,
nikoli priznati/grehov oblasti
Treba je znati/ lepo goljufati/
in mirno lagati,/ pa ste bogati.«

Kje je izhod? Adorno je v času nacizma zapisal, da so muze umolknele. »Oni« komaj čakajo, da bi muze obmolknele ali pa da popevajo svoje post-post-modernistične zasebne zgodbe, ne pa da so v odprtem stiku s duhom časa. Takšno (ne)delovanje se pričakuje od umetnikov, mislecev, pisateljev, znanstvenikov, od preprostega človeka: spodvij rep, molči in glodaj kost. Če ti jo kdo še vrže.

Vedno je bila kje kakšna kriza, vselej pa je sledila akcija in reakcija. Pred štiridesetimi leti sem ob peti obletnici nastanka Čakavskoga sabora, ki je kot veliki kulturni projekt rešil degradacijo istrskega žitja in bitja, v reški reviji Dometi zapisal: »Žminjski čakavski prodec

je zgodnjega poletja 1969. pod šelestenjem koprivovcev, vzvaloval zamočvirjeno gladino istrske kulture. Zgibal in pognal val za valom naokoli. Koncentrične krožnice čakavskih vzgibov so zaobjele cel prostor tu, kjer se je Sredozemlje najgloblje »poevroplilo«, kjer se slovanstvo prepleta z robom Romae aeternae, hkrati pa s svojo živostjo vpija kolonialne stopinje starih civilizacij - ad finem et ad mortem, in skozi čas krepi lastno podobo ... Šilo spoznava in z živahno samozavestjo vbada v prekate kulturne zaostalosti, da lahko nova kri šikne po poapnenih žilah Istre. Kaj je bil namen Čakavskega sabora leta 1969? Najprej razbiti naš sram, vseprisoten, vsiljen, zaradi vonja po boškarinu v mestni opravi, pa zavoljo smradu po kravjku v zloščeni čevljih, zaradi žuljev na rokah in na duši ...«

Takrat, na začetku sedemdesetih, so zatrli Hrvaško pomlad, odstavili Savo Dabčević-Mika Tripala, blokirali vse poskuse demokratizacije in modernizacije države; kampanja proti »tehno-menedžerjem«, v Sloveniji odstavitev Staneta Kavčiča, afera avtoceste, odstavitev Latinke Perović in »liberalcev« v Srbiji. Tedaj se je začela agonija Jugoslavije, ki se je petnajst let kasneje končala s splošnim klanjem. Iz tega pepela in krvi so se rodile južnoslovenske države, ki naj bi prinesle blaginjo, svobodo in samozavest. Prinesle so osamosvojitve, da, raznesle pa vse, kar se je raznesti dalo. In vendar: vznika novi, kritični, uporniški patriotizem, domoljubje govorjenja resnice. To je edina možnost za premišljevalca časa, tudi zanemarljiva ni - govoriti resnico. Opirati se nanjo, se upirati in odpirati obskurne ključavnice na vratih molka in pozabe.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip
evangelija **20.55** Iz naših arhivov, sledi Čez-
mejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik,
vreme in šport **8.25** Show: UnoMattina in
famiglia **10.30** 17.15 A Sua immagine
10.55 Maša. sledi Angelus **12.20** Talent
show: La prova del cuoco **14.00** Linea Blu
15.35 Nad.: Legami **16.30** Dok.: Quanto
Basta all'estero **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-
Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Af-
fari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15**
Show: Ballando con le stelle **0.30** Talk show:
S'è fatta notte

RAI2

7.00 Serija: Lassie **8.15** Serija: Buona for-
tuna Charlie! **9.00** Sulla Via di Damasco
9.30 18.00, 23.50 Rubrike **9.55** 18.03 Vre-
me **10.00** Dok.: Avventura con i piranha
10.45 Cronache animali **11.30** Show: Mez-
zogiorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40
Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Fat-
tore A.L.F.A. **15.40** Serija: Squadra Speciale
Colonia **16.25** Serija: Squadra Speciale
Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05**
Šport: 90° minuto – Serie B **18.40** Avto-
mobilizem: Formula 1, VN ZDA, kvalifika-
cije **19.30** Pit Lane **19.35** Serija: Squadra
Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle
21.50 Serija: Elementary **22.55** Rai Player
23.00 Šport: Sabato Sprint

RAI3

7.10 Nad.: Ai confini dell'Arizona **8.00** Film:
Fra diavolo **9.25** Film: Hocus Pocus **11.00**
12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55,
23.40 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Tv
Talk **16.30** Rai Player **16.35** Film: The Migh-
ty Macs **18.10** Serija: Squadra Speciale
Vienna **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo
che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della sco-
perta **0.00** Un giorno in pretura

RAI4

12.35 Film: The Sniper (akc.) **14.05** 19.30
Rai Player **14.15** Film: Command Perform-
ance (akc.) **15.50** Attualno: Wonderland
2014 **16.20** Serija: Continuum **17.50** Novic-
e **17.55** Nad.: Brothers & Sisters **19.35** Se-
rija: C'era una volta **21.10** Serija: Ghost
Whisperer

22.45 Film: History of Violence (dram.,
'05, r. D. Cronenberg, i. V. Mortensen, M.
Bello)

RAI5

12.25 Glasba: Petruska **13.15** Ples: Carolyn
Carlson **14.10** Capolavori della natura
15.10 Wild Italy **16.00** 5 buoni motivi **16.05**
Gledališče: Ditegli sempre di sì **17.50** No-
vice **18.25** Petruska presenta **18.30** Chail-
ly dirige Verdi **20.10** Biennale danza Rizzo
20.35 Rai Player **20.45** Storie dell'arte
21.15 Gledališče: Sabato, domenica e lunedì
23.30 Dok.: Prima della prima Madame
Butterfly

RAI MOVIE

13.10 17.25 Rai Player **13.20** Film: Will
Hunting – Genio ribelle (dram., '97, r. G.
Van Sant, i. R. Williams, M. Damon, B. Aff-
leck) **15.30** Film: Whip It (kom., '09, i. E. Pa-
ge) **17.20** Novice **17.35** Film: La ragazza
delle balene (pust.) **19.20** Film: Il ladrone
(kom.) **21.15** Film: Tra cielo e terra (voj., '93,
i. T. Lee Jones) **23.35** Film: Io sono Valdez
(western)

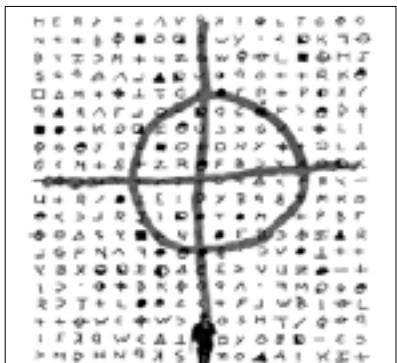
RAI PREMIUM

12.40 18.15 Rai Player **12.45** Nad.: Terra no-
stra **13.45** Serija: Raccontami **15.30** At-
tualno: Anica – Appuntamento al cinema
15.35 GranPremium **15.40** Nad.: La citta-
della **17.25** Novice **17.30** Autoritratti **18.25**

Serija: Un caso di coscienza **20.15** Serija: Il
capitano – La missione **21.15** Nad.: Il ge-
nerale della Rovere **23.20** Nad.: L'ispettore
Coliandro

RETE4

7.40 Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinie-
ri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50
Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in
corsia **13.00** Serija: La signora in giallo
14.00 Lo sportello di Forum **15.30** Show:
Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e og-
gi in Tv **16.50** Serija: Poirot **19.35** Nad.:
Tempesta d'amore **21.30** Film: L'ultima
partita (akc., '08, i. S. Seagal)

23.35 Film: Zodiac (triler, '07)

CANALES5

6.00 8.00, 13.00, 19.55, 0.30 Dnevnik in vre-
me **7.55** Prometne informacije **9.10** Mela-
verde **10.00** La corsa dei santi **11.00** Forum
13.40 Film: Rosamunde Pilcher – Le bian-
che dune della Cornovaglia **15.30** Nad.: Il Se-
greto **16.00** Show: Verissimo **18.45** Kviz:
Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la no-
tizia – La voce dell'indecenza **21.10** Tu si
que vales

ITALIA1

6.45 Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team
10.30 Film: I racconti del brivido – Fanta-
smagoriche avventure **12.25** 18.30 Dnevnik,
vreme in šport **14.00** Nad.: Pretty Little
Liars **16.30** Film: Save the Last Dance 2
19.00 Film: Happy Feet (anim.) **21.10** Film:
Gnomeo e Giulietta (anim.) **22.50** Šport

IRIS

12.05 Film: Salton Sea – Incubi e menzo-
gne (det.) **14.10** Film: Greystoke – La leg-
genda di Tarzan, signore delle scimmie
(pust.) **16.50** Adesso cinema!

17.15 Film: Incontrerai l'uomo dei tuoi
sogni (kom., '10, r. W. Allen, i. A. Ban-
deras, N. Watts, A. Hopkins) **19.10** Film:
Affittasi ladra (kom., '87) **21.00** Film: Scuo-
la di ladri (kom., It., '86) **23.10** Film: Rag.
Arturo De Fanti bancario precario (kom., It.,
'80)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 23.30 Dnevnik **7.55** Om-
nibus **9.55** Coffee break **11.00** Otto e me-
zo, pon. **11.50** Mode & Modi **12.30** La7
Doc **13.55** Kronika **14.40** Atlantide **15.40**
Film: La promessa di un pistolero (western)
17.20 Film: L'ultima valle (pust.) **20.30** Ot-
to e mezzo **21.10** Film: Omicidio a luci ros-
se (triler)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint
7.40 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55
Dnevnik **8.50** 12.00, 16.20 I menù di Be-
nedetta **10.00** 19.00, 20.05 Chef per un gior-
no **11.00** 13.05 Cuochi e fiamme **14.05** Dot-
tori in prima linea **18.20** Talk show: Le in-
vasioni barbariche **21.10** Film: Farinelli, vo-
ce regina (dram.) **23.15** Crozza nel Paese
delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Film: L'amo-
re è una cosa meravigliosa **8.35** Dok.: Ita-
lia da scoprire **11.00** 19.45, 23.15 Rotocal-
co Adnkronos **11.15** Ring **13.20** 17.30,

19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in
piazza **17.45** Attualno: Musa Tv **18.00**
21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Con-
fartigianato **20.00** La parola del Signore
23.30 Trieste in diretta

LAEFFE

11.35 Serija: Jamie Oliver in USA **14.10** Se-
rija: Bourdain – Cucine segrete **16.00** Film:
I Love Movies (rom.) **17.45** Serija: Lavori
al limite **20.00** Dalla A a LaEffe **20.15** Se-
rija: Racconti dalle città di mare **22.10** Film:
Luci nella notte (dram.) **0.00** Dok.: Come
il sesso ha cambiato il mondo

CIELO

11.15 Serija: Fratelli in affari **14.00** 15.15 Se-
rija: MasterChef Italia **15.00** Novice **16.15**
Film: Hotel Transylvania (anim., '12) **18.15**
Film: Burlesque (glasb., '10, i. Cher, C. Agui-
lera) **20.15** Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: Lo strano vizio della signora
Wardh (krim., It., '71)

DMAX

11.40 Affari a tutti i costi **12.35** Storage
Wars **13.25** 20.20 Banco dei pugni **14.15** Ed
Stafford – Duro a morire **15.10** Turtleman
16.00 Texas Tarzan **16.50** A mani nude nel-
la palude **17.45** 22.50 Acquari in famiglia
18.35 I peggiori tatuaggi d'America

19.25 I re della griglia **21.10** Mountain He-
roes **22.00** Addestramento estremo **23.40**
Affari a quattro ruote

SLOVENIJA1

7.00 Otroški program: OP! **9.15** Kviz: Ma-
le sive celice **10.00** Kratki film: Nikoli več
vojne **10.15** Infodrom **10.30** Nan.: Izjemne
dogodivščine Sama Foxa **11.00** Dok. ser-
ija: Razkrivanje preteklosti **11.25** 17.40
Dok. serija: Zgodovina sveta **12.20** Avto-
mobilnost **13.00** 17.00, 18.55, 23.25 Poro-
čila, šport in vreme **13.25** Tednik **14.20** Pra-
va ideja! **14.50** Med valovi **15.15** Slovenski
magazin **15.45** Dok. serija: Zdravje Slo-
vencev **16.15** O živalih in ljudeh **17.15** Na
vrtu **18.35** Ozare **18.40** Risanka **19.25** Utrip
20.00 Kviz: Moja Slovenija **21.40** Film: Že-
lezna lady (biogr., '11, i. M. Streep) **23.50**
Nad.: Ura

SLOVENIJA2

8.15 Slovenski utrinki **9.30** Osmi dan
10.00 Umetni raj **10.35** Polnočni klub
11.55 Dok. film: Aleksandrinke **13.30** No-
gomet: pokal Slovenije, Olimpija – Dom-
žale, četrtfinale, povratna tekma, pon.
15.25 Migaj raje z nami **15.55** Rokomet:
kvalifikacije za EP (m), Latvija – Sloveni-
ja, prenos **17.45** Sozvočje svetov **18.55** Av-
tomobilizem: Formula 1, VN ZDA, prenos
kvalifikacij **20.05** Dok. film: Liv in Ingmar
21.25 Hommage Pengov **22.50** Odd.: Ble-
ščica **23.25** Med valovi

KOPER

14.00 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20**
Evronovice **14.30** Boben **15.30** Dok.: K2
16.00 Ethnopolis **16.40** Arhivski posnetki
17.25 23.35 Attualno **18.00** O živalih in lju-
deh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40**
Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes –
Dnevnik **19.25** Šport **19.50** Vsedanes – Svet
19.40 Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20**
Izola Music Festival **21.50** Kino premiere
22.15 Rokomet: kvalifikacije za EP, Litva –
Slovenija

POP TV

7.10 Risanke in otroške serije **12.45** Nad.:
Dallas **13.35** Nad.: Dive in hčere iz Dallasa

Sobota, 1. novembra
La 7, ob 21.10

Omicidio
a luci rosse

ZDA 1985

Režija: Brian De Palma
Igrajo: Craig Wasson,
Melanie Griffith, Gregg Henry
in Deborah Sheldon

V duhu Hitchcockovih pripovedi, si
je tudi De Palma zamislil srhljivko
katere glavni protagonist je Jake, tro-
moglavi filmski igravec, ki je na dan,
ko je izgubil službo, tudi izvedel, da
ga žena že dalj časa vara. Preden bi
padel v hudo depresijo, se je zatekel
v prijateljevo vilo, kjer lahko dan za
dnem nemoteno opazuje okno so-
sedov, za katerim se nič hudega slu-
teč preoblači prikupna ženska. Med
vsakodnevnim opazovanjem, pa se
na lepem zave, da so njegovo novo
pavlovaso simpatijo ubili ...

VREDNO OGLEDA

14.00 Slovenija ima talent **15.40** Film: Pla-
va laguna **17.40** Serija: Vrtičkanje **18.15** Se-
rija: Gorazdova slaščičarna **18.55** Vreme in
novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa
21.15 Film: Ko pride Joe Black (rom., '98,
i. B. Pitt, A. Hopkins)

KANAL A

6.40 Risanke **7.35** 18.35 Serija: Tv dober dan
8.20 Serija: Šola za prvake **8.45** Serija: Ve-
liki pokovci **9.35** Serija: Vlomilci **10.15**
Nad.: Merlinove pustolovščine **11.15** Film:
Teorija zarote **13.50** Film: Lawrence Arab-
ski **17.50** Pazi, kamera! **19.30** Serija: Prit-
ličje **20.00** Film: Orangutan v hotelu (kom.)
21.30 Film: Abraham Lincoln – Lovec na
vampirje (fant., '12, r. T. Burton, i. B. Wal-
ker) **23.30** Film: Kdo tam poje

PLANET TV

10.45 Show: Neverjetna dirka **12.10** Show:
Piflar in lepota **13.10** Nan.: Nekoč v dav-
nih časih **14.05** Nan.: Žena kot trofeja **14.35**
Nan.: Gospod Selfridge **15.40** Odd.: Bo-
gnejad, da bi crknu televizor **16.25** Film:
Frankenštajnček (anim.) **18.00** Dok.: Gali-
leo **18.55** Danes **20.10** Nan.: Castle **21.20**
Kmetija – Nov začetek **22.35** Film: Moja
mala navihanka (kom., '04)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledita koledar in
napovednik; 8.25 Dobro jutro; 9.00 Maša; 9.45,
14.40, 18.45 Music box; 10.10 Glasbena sre-
čanja; 11.15 Studio D – Pogled skozi čas; 12.00
Ta rozajanski glas; 12.30 30 minut country glas-
be; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in de-
želna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mla-
di val; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena:
Evelina Umek: Na brvi življenja, izvirna radij-
ska igra, režija Franko Žerjal; 19.20 Napoved-
nik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Za-
ključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 7.00 Kronika; 8.00, 17.30
Vreme; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes;
10.00 Torklja; 10.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55
Pesem tedna; 11.00 Glasovanje za osebnost Pri-
morske; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30
Opoldnevnik; 14.30 Popoldanski program;
15.30 DiO; 19.00 Radijski dnevnik in kronika;
20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za
železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,
11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,
17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in pro-
metne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00
Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.40,
15.00 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Ap-
puntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Te-
levizijski in radijski programi; 10.35, 13.35,
19.00, 20.30, 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'al-
veare; 12.01 Ora musica; 12.30 Dogodki dne-
va; 13.00 DiO; 14.00 Radijski dnevnik in kronika;
20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za
železno zaveso; 0.00 Nočni program.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

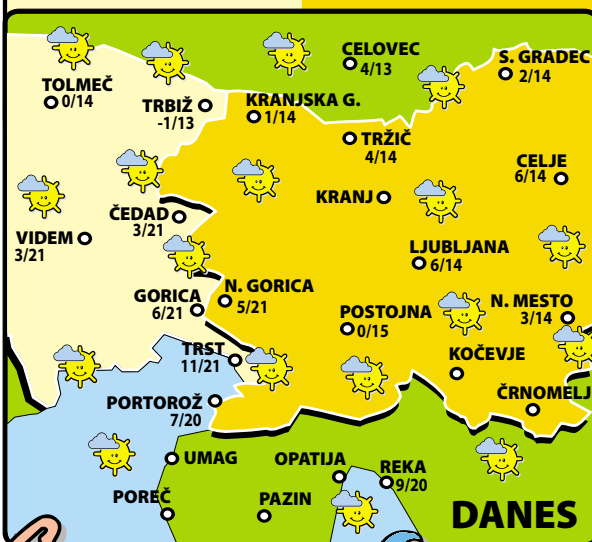
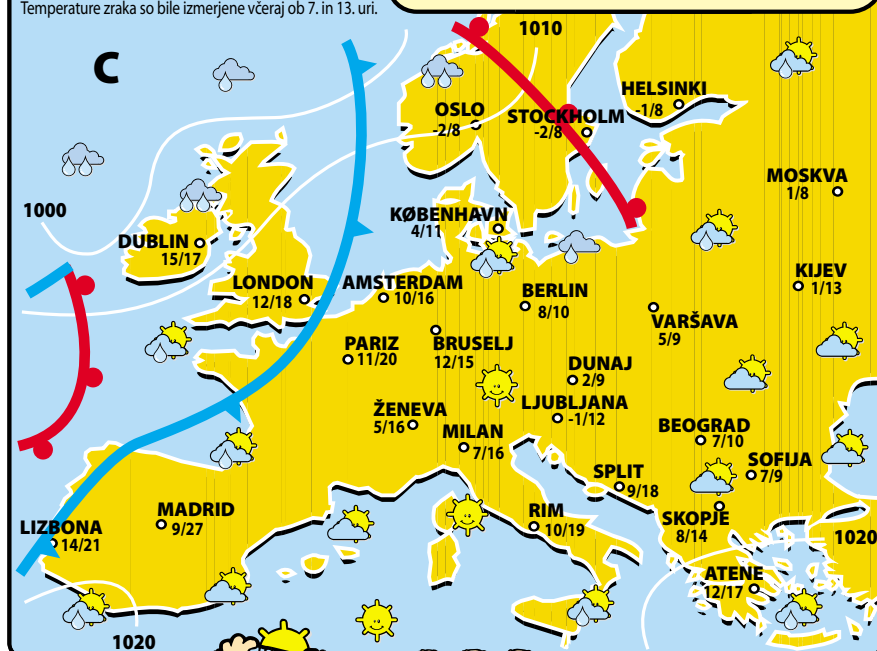
Nad vzhodno in srednjo Evropo ter Sredozemljem je območje visokega zračnega tlaka. S šibkim severovzhodnim vetrom priteka nad naše kraje postopno nekoliko toplejši zrak.

Po celi deželi bo še jasno vreme, v višjih legah spremenljivo. V nižinah bo možna megla ali nizka oblačnost, ki bo čez dan izginila. Ob obali bo pihala zmerna burja.

Pretežno jasno bo, le na jugovzhodu bo občasno še bolj oblačno. Marsikje po nižinah bo del dopoldneve megla ali nizka oblačnost.

Po celi deželi bo še jasno vreme s šibkim vetrom. Zvečer in ponoči bo hladneje.

Jutri bo sončno z dopoldansko meglo ali nizko oblačnostjo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 16.53
Dolžina dneva 10.09

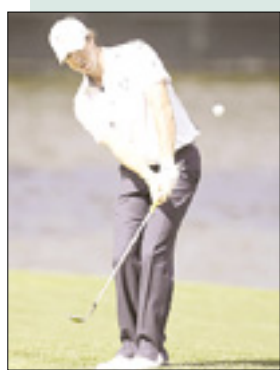
LUNINE MENE
Luna vzide ob 13.51 in zatone ob 1.14

NA DANAŠNJI DAN
1990 – Zelo obilno deževje v pasu od Posočja do Pohorja, ki se je začelo prejšnji dan, je povzročilo katastrofalne poplave. Ponekod je v 48 urah, do 2. novembra jutraj, padlo več kot 200 mm padavin, od tega so skoraj vse padavine padle od popoldneva 31. oktobra do večera 1. novembra.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.40 najvišje 30 cm, ob 12.08 najnižje -15 cm, ob 17.29 najvišje 13 cm, ob 23.37 najnižje -30 cm.
Jutri: ob 6.24 najvišje 39 cm, ob 12.55 najnižje -28 cm, ob 18.35 najvišje 20 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 18,6 stopinje C.

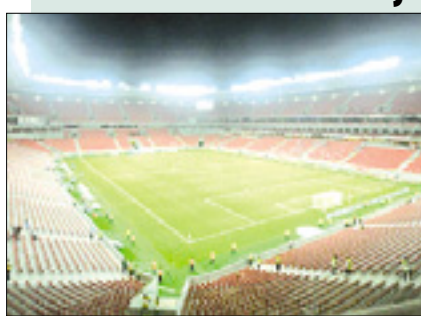
TEMPERATURE V GORAH °C
500 m13
1000 m11
1500 m9
2000 m6
2500 m4
2864 m1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže do 2,5 in v gorah do 3.

Slovenija nagrajena kot destinacija za golf

MILAN - Ob jezeru Como se je v četrtek končal mednarodni sejem potovalne golfške industrije, na katerem je Slovenija dobila posebno priznanje. Mednarodno združenje organizatorjev potovanj za golf ji je namreč podelilo nagrado za najboljšo obetavno golf destinacijo za leto 2015. Za Slovenijo je to veliko priznanje in pomemben korak naprej pri pozicioniranju Slovenije kot golfške destinacije globalno, so v sporočilu za javnost zapisali v javni agenciji Spirit. Slovenija je prvi vidnejši prodor v tujini na področju golfškega turizma dosegla pred dvema letoma, saj je povpraševanje skokovito naraslo, skupni nastop pod blagovno znamko I Feel Slovenia pa je učinkovito prispeval k prepoznavnosti Slovenije tudi na najmočnejših mednarodnih golfških trgih, so prepričani v Spiritu.

Za sodnike ni bilo denarja, tekma v Atenah odpadla

ATENE - V grškem pokalnem nogometnem prvenstvu je v četrtek odpadla tekma med prvoligašem Niki Volosem in drugoligašem Zakintosom. Domača ekipa namreč ni imela denarja, da bi plačala sodnike, ki zato niso hoteli soditi tekme, poroča agencija AFP. Sodnik Michalis Voskakis je počakal pol ure in ker mu vodstvo ekipe Niki Volos ni plačalo dogovorjenih 3600 evrov, se ta ni začela. Po pravilnikih grške zveze bo vodstvo tekmovanja tekmo registriralo s 3:0 v korist gostov, v Volosu pa lahko računajo s kaznijo med 8000 in 40.000 evri.

LJUBLJANA - Stara tradicija, ki izvira iz keltskih časov

Noč strahu in čarovnic

LJUBLJANA - Noč čarovnic, na katero se zadnja leta tudi v Sloveniji vse bolj pripravljajo že v dneh pred 31. oktobrom, je bila včeraj priložnost za najstrašnejše ples, za najgrozljivejše filme in za najbolj čarovniška oblačila. Glavni cilj je bil prebuditi strah, kar pa v času leta, ko dnevi postajajo vse krajši in je temnega dela dneva vse več, ni težko.

»V jesenskem oziroma zimskem času zaradi spremenjenih naravnih pogojev pri posameznikih prihaja do t.i. sezonske afektivne motnje ali zimske depresije,« je za STA pojasnila predsednica Društva študentov psihologije Slovenije Blažka Plahutnik Baloh. Motnja je po njenih besedah podobna obliki depresije, pri večini pa se simptomi začnejo pojavljati v jesenskem času.

Tipični simptomi motnje so težave na utrujenost, zmanjšanje energije, želja po uživanju ogljikovih hidratov in povečanje telesne teže. Poleg te

ga so simptomi tudi tesnoba oz. anksioznost, upad libida in upad želje po socialnih stikih, je dodala. Vzrok omenjene motnje je po dosedanjih raziskavah prilagoditev na dometne pogoje, ki se pojavlja pri vseh živih bitjih in se je pri ljudeh v nekoliko drugačni obli-

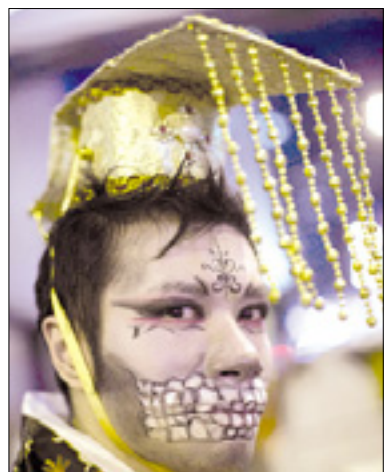
ki ohranila skozi evolucijo, pravi Plahutnik Balohova.

Strah je eno izmed osnovnih čustev, ko se počutimo ogrožene, strah pred smrtjo pa je lahko med vsemi strahovi najmočnejši. »Naši predniki so se strahu pred smrtjo uprli z najmočnej-

šim orožjem, ki ga ima človek na voljo, to pa je moč humorja in norčevanja,« je ameriški avtor Sam Portaro zapisal v svojem vodniku po manjših praznovanjih iz konca 20. stoletja.

Ideje za like, ki se pojavljajo v noči čarovnic oz. halloweenu, prihajajo denimo iz romanov o Frankensteinu, grofu Drakuli in iz druge podobne literature ter iz klasičnih filmskih grozljivk. Motiv lobanje, ki ga povezujejo z Golgoti v krščanski tradiciji, pa naj bi opominjal na minljivost človekovega življenja in se zato v noči čarovnic pogosto pojavlja. Noč čarovnic, noč z 31. oktobra na 1. november, po navedenih etnologov izvira iz keltske tradicije. Kelti so 1. novembra praznovali praznik samhain, ko se je po keltskem koledarju začelo zimsko obdobje. Kasneje je pri Angležih z nastopom krščanstva praznik prekril anglosaksonski halloween, kar je skrajšana oblika za »ll hallow's eve« oz. za predvečer dneva vseh svetnikov.

BURKINA FASO Predsednik odstopil, oblast prevzela vojska

OUAGADOUGOU - Predsednik Burkina Faso Blaise Compaore je po nemirih - ti so izbruhnili zaradi njegovih načrtov, da spremeni ustavo in si tako zagotovi podaljšanje že 27 let trajajoče vladavine - včeraj uradno odstopil. V izjavi je obenem pozval k izvedbi volitev v roku 90 dni.

Vojska je sicer malo pred tem sporočila, da so predsednika odstavili. V svoji izjavi je Compaore opozoril, da je z njegovim odhodom v vrhu države nastal vakuum, in ob tem pozval k izvedbi svobodnih in poštenih volitev v roku 90 dni.

Vojska je že pred tem sporočila, da je predsednik zapustil položaj. »Od danes naprej Compaore ni več na oblasti,« je večdesetstičlavi množici protestnikov, ki so se zbrali pred sedežem vojske in zahtevali odstop predsednika in prevzem oblasti s strani vojske, povedal polkovnik Bourima Traoré.

Compaore je sicer nazadnje še ponoči zavrnil pozive k odstopu in zadržil, da bo na položaju ostal še leto dni oziroma do konca 12-mesečnega mandata v četrtek oblikovane prehodne vlade. Se je pa s tem že ponoči odpovedal načrtu o tem, da bi se na volitvah prihodnje leto znova potegoval za nov predsedniški mandat. Burkina Faso so v zadnjih dneh pretresli siloviti protesti proti načrtu za sprejetje ustavnih sprememb, s katerimi bi lahko Compaore ostal v igri za še en petletni mandat.

V četrtek je v prestolnici Ouagadougou protestiralo več deset tisoč ljudi proti načrtovanemu glasovanju o ustavnih spremembah v parlamentu. Razjarjeni demonstranti so vdrti v parlament in poslopje opustošili.